

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะบริษัท งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัท และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่น ๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท เหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท ที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติตามตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทโดยถูกต้องตามที่ควรของบริษัท

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของบริษัท การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของการประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทโดยรวม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท ข้อ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 69,756.57 ล้านบาท และ 69,055.64 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมสินทรัพย์โครงข่าย 3G จำนวน 13,101.16 ล้านบาท และ 12,401.46 ล้านบาท ตามลำดับ ที่ฝ่ายบริหารของบริษัทอยู่ระหว่างการพิจารณาแผนการใช้สินทรัพย์โครงข่าย 3G ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับบริษัท ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินยังไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากประโยชน์ในสินทรัพย์โครงข่าย 3G ตามที่ฝ่ายบริหารได้ดำเนินการอยู่จะมีจำนวนเท่าใด จนกว่าฝ่ายบริหารของบริษัทจะได้ข้อยุติในการดำเนินการเพื่อหาประโยชน์ในสินทรัพย์โครงข่าย 3G ดังกล่าว ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงไม่สามารถระบุผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมถึงผลกระทบต้องบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับรายการต้นทุนการให้บริการที่อาจเกิดขึ้น หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์โครงข่าย 3G มีจำนวนน้อยกว่ามูลค่าตามบัญชี

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท ข้อ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 22,924.73 ล้านบาท ได้รวมสินทรัพย์ที่บริษัทได้รับโอนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (2G) (สัญญาอนุญาต) จำนวน 16,496.59 ล้านบาท สัญญาอนุญาตดังกล่าวสิ้นสุดลงในวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทจึงเข้าดำเนินการตรวจนับสินทรัพย์ที่รับโอนตามสัญญาอนุญาตทั่วประเทศ จากการตรวจนับพบว่ามีจำนวนสินทรัพย์แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้มูลค่าสินทรัพย์มีความแตกต่างกันอย่างเป็นสาระสำคัญ โดยฝ่ายบริหารอยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบจึงยังไม่อาจอธิบายถึงสาเหตุของความแตกต่างได้ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถตรวจสอบให้ได้หลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับมูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน จึงไม่สามารถระบุผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน รวมถึงผลกระทบต้องบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับรายการค่าเสื่อมราคา ขาดทุนจากการด้อยค่า และขาดทุนจากการตัดจำหน่ายของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ

พระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารของบริษัทอยู่ระหว่างการพิจารณาแผนการใช้สินทรัพย์โครงข่าย 2G ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับบริษัท แต่เนื่องจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 และฉบับที่ 2 ประกาศ ณ วันที่ 17 กันยายน 2558 มีผลให้บริษัทและบริษัทผู้รับสัมปทานเป็นผู้ให้บริการโครงข่าย 2G ร่วมกันจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาคุ้มครอง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 หรือจนกว่าคณะกรรมการ กสทช. จะได้ออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ให้แก่ผู้ชนะการประมูล แล้วแต่กรณีได้ถึงกำหนดก่อน (ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 16/2559) บริษัทจึงไม่สามารถครอบครองสินทรัพย์ดังกล่าวเพื่อนำไปหาประโยชน์ได้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่า หากบริษัทได้ครอบครองสินทรัพย์และสามารถดำเนินการตามแผนการใช้สินทรัพย์ดังกล่าวได้แล้วมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากประโยชน์ในสินทรัพย์โครงข่าย 2G จะมีจำนวนเท่าใด จนกว่าฝ่ายบริหารของบริษัทจะได้ข้อยุติในการดำเนินการเพื่อหาประโยชน์ในสินทรัพย์โครงข่าย 2G ส่งผลให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถระบุผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน รวมถึงผลกระทบต้องบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับรายการค่าเสื่อมราคาและขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุนที่อาจเกิดขึ้น หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์โครงข่าย 2G มีจำนวนน้อยกว่ามูลค่าตามบัญชี

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเรื่องดังกล่าวในวรรคก่อนที่ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินของเฉพาะบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะบริษัท และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

โดยไม่เป็นเงื่อนไขในการแสดงความเห็นต้องบการเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังต่อไปนี้

1. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.1.1 เรื่อง หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีคดีสัญญาที่บริษัทเป็นจำเลย จำนวน 76,294.67 ล้านบาท
2. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.1.3 เรื่อง หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีภาษีมูลค่าเพิ่มที่บริษัทยังไม่ได้รับรู้ค่าเบี่ยงปรับและเงินเพิ่มของภาษีมูลค่าเพิ่มส่วนของเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ถูกหักจากส่วนแบ่งรายได้จำนวน 2,937.77 ล้านบาท

๑๒

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประเทศาชนทั้งชาติ

พระราชบัญญัติของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

3. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.1.4 เรื่อง หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ ที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรียกเก็บ จำนวน 656.51 ล้านบาท

4. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39 เรื่อง ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งยังไม่มีข้อยุติ

5. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 40.1 เรื่อง ข้อพิพาทกับบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) กรณีบริษัทเป็นโจทก์ฟ้อง กรณีผิดสัญญาอนุญาตส่งผลประโยชน์ไม่ครบถ้วนตามสัญญา จำนวน 31,462.00 ล้านบาท ไม่ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายได้จากการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม จำนวน 27,788.08 ล้านบาท กรณีแก้ไขสัญญาอนุญาต ครั้งที่ 6 และครั้งที่ 7 จำนวน 62,773.95 ล้านบาท และกรณีดำเนินการโอนย้ายลูกค้าจากระบบ AIS 900 MHz ไปยังโครงข่าย 2100 MHz ของบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด บริษัทในเครือที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับมายังโครงข่ายระบบ AIS 900 MHz พร้อมเรียกร้องค่าเสียหายจากการกระทำละเมิด

(นางสิรินทร์ พันธุ์เกษม)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางวารินทร์ ตูลาคูปต์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 6

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	2558	2557	2558	2557	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	11,356,791,312	4,940,334,305	11,301,169,030	4,858,539,567
เงินลงทุนชั่วคราว	7	12,631,830,813	22,266,866,119	12,382,794,742	22,086,586,640
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	8	23,921,643,041	23,237,092,300	23,921,643,041	23,237,092,300
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	9	9,110,124,620	11,809,225,893	9,097,951,261	11,809,384,440
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	14	57,135,581	64,738,187	57,135,581	64,738,187
สินค้าและพัสดุดังเหลือ	10	630,572,789	909,862,550	630,475,024	909,368,062
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11	2,461,418,102	2,388,275,529	2,462,055,526	2,387,418,410
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>60,169,516,258</u>	<u>65,616,394,883</u>	<u>59,853,224,205</u>	<u>65,353,127,606</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนเมื่อขาย	12	4,163,048,007	12,893,177,048	4,163,048,007	12,893,177,048
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	33,514,126	33,058,453	30,000,000	30,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	13	-	-	892,279,894	892,279,894
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	12	790,479,946	772,140,415	790,479,946	772,140,415
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	14	357,900,621	436,179,883	357,900,621	436,179,883
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว	8	85,000,000	85,000,000	85,000,000	85,000,000
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	15	366,743,373	366,743,373	366,743,373	366,743,373
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	16	69,756,570,646	77,007,874,660	69,055,646,941	76,126,934,842
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	17	22,924,734,142	30,298,979,306	22,924,734,142	30,298,979,306
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18	3,056,509,478	3,508,975,577	3,056,101,085	3,508,489,677
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	26	2,520,502,246	-	2,519,789,071	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		137,075,534	148,710,276	137,075,534	147,575,009
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>104,192,078,119</u>	<u>125,550,838,991</u>	<u>104,378,798,614</u>	<u>125,557,499,447</u>
รวมสินทรัพย์		<u>164,361,594,377</u>	<u>191,167,233,874</u>	<u>164,232,022,819</u>	<u>190,910,627,053</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	2558	2557	2558	2557	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	19	982,450,713	1,960,327,098	1,287,379,843	1,998,185,851
เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	20	14,927,928,979	15,046,917,480	14,927,928,979	15,046,917,480
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	25.1	2,264,893,937	2,264,893,937	2,264,893,937	2,264,893,937
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	25.2	1,936,843,994	1,936,843,994	1,936,843,994	1,936,843,994
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	21	14,848,247,845	12,980,851,665	14,898,979,105	13,057,532,370
เงินประกันการใช้โทรศัพท์	22	1,654,273,980	1,667,857,279	1,654,273,980	1,667,857,279
รายได้รอตัดบัญชี - ส่วนที่จะรับรู้เป็นรายได้ภายในหนึ่งปี	24	864,458,369	10,083,418,164	864,458,369	10,083,418,164
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		9,605,606	574,966,195	-	564,368,217
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	23	2,187,614,733	2,415,729,192	2,140,863,856	2,398,299,594
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>39,676,318,156</u>	<u>48,931,805,004</u>	<u>39,975,622,063</u>	<u>49,018,316,886</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
รายได้รอตัดบัญชี	24	540,749,012	1,404,577,199	540,749,012	1,404,577,199
เงินกู้ยืมระยะยาว	25.1	8,974,654,792	11,239,548,729	8,974,654,792	11,239,548,729
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	26	-	938,736,526	-	939,540,835
หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	27	7,096,491,263	7,337,894,343	7,089,411,263	7,330,814,343
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>16,611,895,067</u>	<u>20,920,756,797</u>	<u>16,604,815,067</u>	<u>20,914,481,106</u>
รวมหนี้สิน		<u>56,288,213,223</u>	<u>69,852,561,801</u>	<u>56,580,437,130</u>	<u>69,932,797,992</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

2/r

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว	28	2,120,229,066	2,120,229,066	2,118,110,793
ยังไม่ได้จัดสรร		99,502,194,680	105,743,394,107	99,090,173,890
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	30	443,301,006	7,427,404,238	443,301,006
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท		108,065,724,752	121,291,027,411	107,651,585,689
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	31	7,656,402	23,644,662	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		108,073,381,154	121,314,672,073	107,651,585,689
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		164,361,594,377	191,167,233,874	164,232,022,819

(๑๒)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

พลเอก

(สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์)

ประธานกรรมการ

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

(นายมนต์ชัย หนูสง)

กรรมการผู้จัดการใหญ่

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
รายได้				
รายได้จากการให้บริการโทรคมนาคม	25,859,628,062	29,167,331,016	25,860,003,245	29,167,736,593
รายได้จากการร่วมกิจการและร่วมลงทุน	1,319,014,780	1,562,281,629	1,319,014,780	1,562,281,629
รายได้จากส่วนแบ่งรายได้	4,840,959,204	11,673,553,513	4,840,959,204	11,673,553,513
รายได้ตัดบัญชีสินทรัพย์ที่รับมอบจาก การร่วมกิจการและร่วมลงทุน	24 11,740,904,708	16,151,692,258	11,740,904,708	16,151,692,258
รายได้จากการให้บริการอื่น	800,668,797	718,155,054	770,739,001	681,452,587
รายได้อื่น	3,308,171,796	3,926,327,520	3,313,075,374	3,943,412,114
รวมรายได้	47,869,347,347	63,199,340,990	47,844,696,312	63,180,128,694
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนการให้บริการ	22,840,184,898	24,248,323,221	22,837,796,373	24,265,427,973
ส่วนแบ่งรายได้ นำส่งตามกฎหมาย	34 3,056,000,044	5,806,877,032	3,056,000,044	5,806,877,032
ค่าเสื่อมราคาและขาดทุนจากการด้อยค่า - สินทรัพย์จากการร่วมกิจการและร่วมลงทุน	17, 34 7,456,102,360	10,252,586,450	7,456,102,360	10,252,586,450
ค่าใช้จ่ายในการขาย	1,916,241,039	1,836,686,844	1,880,707,114	1,838,505,838
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	37.8 18,101,187,125	16,211,901,799	18,210,816,446	16,280,425,923
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,648,400,961	1,598,135,641	1,647,095,452	1,597,716,388
ต้นทุนทางการเงิน	32 412,103,353	538,475,437	411,431,650	538,451,313
รวมค่าใช้จ่าย	55,430,219,780	60,492,986,424	55,499,949,439	60,579,990,917
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13 455,673	675,408	-	-
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	33 (7,560,416,760)	2,707,029,974	(7,655,253,127)	2,600,137,777
ภาษีเงินได้	33 1,675,416,246	(759,357,055)	1,685,112,987	(750,039,995)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(5,885,000,514)	1,947,672,919	(5,970,140,140)	1,850,097,782
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสุทธิของเงินลงทุนเพื่อขาย	12 (8,730,129,040)	(61,912,202)	(8,730,129,040)	(61,912,202)
- ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	33 1,746,025,808	12,382,440	1,746,025,808	12,382,440
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(6,984,103,232)	(49,529,762)	(6,984,103,232)	(49,529,762)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(12,869,103,746)	1,898,143,157	(12,954,243,372)	1,800,568,020
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัท	35 (5,869,199,427)	1,955,355,956	(5,970,140,140)	1,850,097,782
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	31 (15,801,087)	(7,683,037)	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(5,885,000,514)	1,947,672,919	(5,970,140,140)	1,850,097,782
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัท	(12,853,302,659)	1,905,826,194	(12,954,243,372)	1,800,568,020
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	31 (15,801,087)	(7,683,037)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(12,869,103,746)	1,898,143,157	(12,954,243,372)	1,800,568,020
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นสำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท				
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	35 (9.78)	3.26	(9.95)	3.08

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม						รวม
	ส่วนของบริษัท						
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมส่วนของ บริษัท	ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	6,000,000,000	2,120,229,066	105,743,394,107	7,427,404,238	121,291,027,411	23,644,662	121,314,672,073
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น	-	-	(372,000,000)	-	(372,000,000)	(187,173)	(372,187,173)
- เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	(372,000,000)	-	(372,000,000)	(187,173)	(372,187,173)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	(5,869,199,427)	-	(5,869,199,427)	(15,801,087)	(5,885,000,514)
- ขาดทุนสำหรับปี	-	-	-	(6,984,103,232)	(6,984,103,232)	-	(6,984,103,232)
- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	(5,869,199,427)	(6,984,103,232)	(12,853,302,659)	(15,801,087)	(12,869,103,746)
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	6,000,000,000	2,120,229,066	99,502,194,680	443,301,006	108,065,724,752	7,656,402	108,073,381,154
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558							

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม						รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมส่วนของ บริษัท	ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม	
	6,000,000,000	2,118,110,793	105,752,156,424	7,476,934,000	121,347,201,217	31,505,618	121,378,706,835
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	-	2,118,273	(2,118,273)	-	-	-	-
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	-	-	-	9,000	9,000
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น	-	-	-	-	-	(19)	(19)
- สรรองบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-
- รับชำระค่าหุ้น	-	-	-	-	-	-	-
- การโอนหุ้น	-	-	-	-	-	-	-
- เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	(1,962,000,000)	-	(1,962,000,000)	(186,900)	(1,962,186,900)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	2,118,273	(1,964,118,273)	-	(1,962,000,000)	(177,919)	(1,962,177,919)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	1,955,355,956	-	1,955,355,956	(7,683,037)	1,947,672,919
- กำไรสำหรับปี	-	-	-	(49,529,762)	(49,529,762)	-	(49,529,762)
- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	1,955,355,956	(49,529,762)	1,905,826,194	(7,683,037)	1,898,143,157
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	1,955,355,956	(49,529,762)	1,905,826,194	(7,683,037)	1,898,143,157
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	6,000,000,000	2,120,229,066	105,743,394,107	7,427,404,238	121,291,027,411	23,644,662	121,314,672,073

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะบริษัท					รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	6,000,000,000	2,118,110,793	105,432,314,030	7,427,404,238	120,977,829,061	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น						
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น						
- เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	(372,000,000)	-	(372,000,000)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	(372,000,000)	-	(372,000,000)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี						
- ขาดทุนสำหรับปี	-	-	(5,970,140,140)	-	(5,970,140,140)	
- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	(6,984,103,232)	(6,984,103,232)	
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	(5,970,140,140)	(6,984,103,232)	(12,954,243,372)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	6,000,000,000	2,118,110,793	99,090,173,890	443,301,006	107,651,585,689	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะบริษัท					รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	6,000,000,000	2,118,110,793	105,544,216,248	7,476,934,000	121,139,261,041	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น						
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น						
- เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	(1,962,000,000)	-	(1,962,000,000)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	(1,962,000,000)	-	(1,962,000,000)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	1,850,097,782	-	1,850,097,782	
- กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	
- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	(49,529,762)	(49,529,762)	
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	1,850,097,782	(49,529,762)	1,800,568,020	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	6,000,000,000	2,118,110,793	105,432,314,030	7,427,404,238	120,977,829,061	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(5,885,000,514)	1,947,672,919	(5,970,140,140)	1,850,097,782
รายการปรับกระทบกำไร(ขาดทุน)สำหรับปีเป็นเงินสดรับ(จ่าย)จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	16, 17, 18	18,376,540,399	19,571,417,400	18,196,454,200
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	34	471,994,095	416,686,595	471,994,095
ขาดทุน(กลับรายการ)จากการเสื่อมค่าของสินค้ำคงเหลือ		185,404,492	(33,502,835)	185,404,492
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย	13	(455,673)	(675,408)	-
กลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน		(18,339,531)	(187,123,967)	(18,339,531)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์		1,124,422,929	2,632,734,771	1,124,422,929
การตัดจำหน่ายรายได้รอดตัดบัญชี	24	(11,740,904,708)	(16,151,692,258)	(11,740,904,708)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		22,702,008	908,395	22,702,008
ขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		1,627,617,743	1,535,363,328	1,627,630,741
รายได้จากการรับบริจาคสินทรัพย์	16	(58,366)	(819,450)	(58,366)
รายได้ดอกเบี้ย		(1,193,167,932)	(1,474,505,318)	(1,186,582,787)
รายได้เงินปันผล		(682,115,437)	(635,381,928)	(682,115,437)
ต้นทุนทางการเงิน	32	412,103,225	538,475,345	411,431,522
ภาษีเงินได้	33	(1,675,416,246)	759,357,055	(1,685,112,987)
อื่นๆ		(11,327,445)	(33,362,261)	(33,372,712)
		1,013,999,039	8,885,552,383	723,413,319
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง				
- ลูกหนี้การค้า		2,112,281,612	155,944,650	2,124,613,518
- ลูกหนี้อื่น		2,328,934	7,417,506	2,328,934
- เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน		85,881,869	86,986,872	85,881,869
- สินค้าและพัสดุกงเหลือ		(501,224,554)	(673,091,916)	(501,621,278)
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		441,353,652	(97,534,555)	438,505,809
การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
- เจ้าหนี้การค้า		123,386,520	431,317,029	412,837,656
- เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้		(24,996,161)	(33,983,950)	(24,996,161)
- เจ้าหนี้อื่น		(296,970,780)	92,297,002	(296,970,780)
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		1,888,191,037	4,738,858,526	1,862,428,766
- เงินประกันการใช้โทรศัพท์		(13,583,298)	(15,130,879)	(13,583,298)
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น		(208,457,779)	(547,178,608)	(237,779,058)
- หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน		(241,403,080)	393,899,757	(241,403,080)
จ่ายภาษีเงินได้		(1,279,675,883)	(1,412,177,759)	(1,269,077,905)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		3,101,111,128	12,013,176,058	3,064,578,311

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	2558	2557	2558	2557	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน					
ดอกเบี้ยรับ	1,255,230,352	1,578,485,768	1,248,534,807	1,577,173,811	
เงินปันผลรับ	682,115,438	635,381,928	682,115,438	635,381,928	
เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น	7 (16,943,022,978)	(34,163,470,527)	(16,627,486,908)	(34,012,191,048)	
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง	7 26,578,058,284	28,269,058,372	26,331,278,806	28,269,058,372	
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น	8 (39,895,703,012)	(18,856,403,424)	(39,895,703,012)	(18,856,403,424)	
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวลดลง	8 39,211,152,271	17,911,484,825	39,211,152,271	17,911,484,825	
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	63,522,701	89,729,961	63,495,224	89,729,961	
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(4,529,336,388)	(8,058,292,839)	(4,529,336,388)	(8,058,416,339)	
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(37,708,612)	(25,288,161)	(37,708,612)	(25,164,661)	
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	<u>6,384,308,056</u>	<u>(12,619,314,097)</u>	<u>6,446,341,626</u>	<u>(12,469,346,575)</u>	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน					
เงินสดรับค่าหุ้น	-	9,000	-	-	
จ่ายดอกเบี้ย	(433,085,255)	(554,209,935)	(432,413,552)	(554,185,812)	
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวในประเทศ	-	1,984,852,030	-	1,984,852,030	
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	25.1 (2,264,893,937)	(2,264,893,937)	(2,264,893,937)	(2,264,893,937)	
เงินปันผลจ่าย	29 (372,000,000)	(1,962,000,000)	(372,000,000)	(1,962,000,000)	
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	<u>(3,069,979,192)</u>	<u>(2,796,242,842)</u>	<u>(3,069,307,489)</u>	<u>(2,796,227,719)</u>	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง) - สุทธิ	6,415,439,992	(3,402,380,881)	6,441,612,448	(3,454,415,974)	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	4,940,334,305	8,342,521,783	4,858,539,567	8,312,762,138	
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,017,015	193,403	1,017,015	193,403	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	<u>6 11,356,791,312</u>	<u>4,940,334,305</u>	<u>11,301,169,030</u>	<u>4,858,539,567</u>	
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม :					
รายการที่มีใช้เงินสด					
หน่วย : ล้านบาท					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาจากการบริจาค	16	0.06	0.82	0.06	0.82
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	17, 24	1,663.63	6,545.22	1,663.63	6,545.22
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาแต่ยังไม่ได้ชำระเงิน		938.75	1,080.11	938.75	1,080.11

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558
 (หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นตามที่ได้ระบุ)

1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 การจัดตั้งบริษัท

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บริษัท) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และมีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนดังนี้

89/2 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นเพียงผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูลจึงรวมเรียกบริษัทและบริษัทย่อยว่า “กลุ่มบริษัท”

บริษัทดำเนินธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคม รายละเอียดของบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่กิจการจัดตั้ง	บริษัทถือหุ้นร้อยละ	
			2558	2557
บริษัทย่อยทางตรง				
บริษัท เอ ซี ที โอบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	98.57	98.57
บริษัท ทีโอที เอพาร์เซอร์สซิ่ง เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ไทย	25.00	25.00
บริษัท ทีโอที สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการลิขสิทธิ์ และสิทธิประโยชน์	ไทย	25.00	25.00

1.2 การประกอบธุรกิจ

บริษัท และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ประกอบธุรกิจหลักในด้านโทรคมนาคมทุกประเภท อันได้แก่ การให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์สาธารณะทั้งแบบใช้เหรียญและแบบใช้บัตร โทรศัพท์รหัสส่วนตัว บริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN) โทรศัพท์ไร้สาย โทรศัพท์ติดตามตัว บริการสื่อสารข้อมูล บริการคู่สายเช่าและวงจรเช่า บริการอินเทอร์เน็ต และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกัน ทั้งในประเทศ ระหว่างประเทศ และนอกประเทศ

บริษัทได้เปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมกิจการและร่วมลงทุนเพื่อทำการขยายโทรศัพท์พื้นฐานและบริการโทรคมนาคมที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งนี้บริษัทเอกชนที่อยู่ภายใต้สัญญาร่วมกิจการและร่วมลงทุนบางบริษัทจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราร้อยละของรายได้ และบางบริษัทจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่บริษัทในอัตราร้อยละของรายได้หรือเงินขั้นต่ำที่ระบุในแต่ละสัญญา แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า นอกจากนี้สัญญาร่วมกิจการและร่วมลงทุนบางสัญญายังระบุให้กลุ่มบริษัทเอกชนดังกล่าว

ต้องจัดหาอาคารและอุปกรณ์เพื่อดำเนินการและส่งมอบอาคารและอุปกรณ์ที่จัดหามาภายใต้สัญญาข้างต้นให้เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาฯ ซึ่งส่วนใหญ่โอนกรรมสิทธิ์ให้แก่บริษัทเมื่อก่อสร้างและติดตั้งเสร็จพร้อมใช้งาน โดยบริษัทจะให้สิทธิแก่กลุ่มบริษัทเอกชนในการใช้สิทธิเพื่อดำเนินงานทางการค้า นโยบายในการรับรู้รายได้และการบันทึกบัญชีสิทธิที่ได้รับมอบ จากกลุ่มบริษัทเอกชนได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.13

บริษัทได้รับการโอนสิทธิและหน้าที่ในการถือครองและการใช้คลื่นความถี่ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่ 3 (IMT - 2000) จากบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ.กสท) เพื่อให้บริษัทเป็นผู้บริหารแต่เพียงผู้เดียว ตามบันทึกข้อตกลงการโอนสิทธิ และหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้า และการจัดการทรัพย์สินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551 และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) [เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2553 ได้เปลี่ยนเป็น คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)] ได้อนุมัติการโอนใบอนุญาตให้ใช้ คลื่นความถี่ดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2552 รวมทั้งได้อนุมัติให้บริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทขายส่งบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (IMT-2000) ในย่านความถี่ 1965 - 1980 MHz คู่กับ 2155 - 2170 MHz เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2552 ซึ่งการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทจะเน้นการดำเนินธุรกิจในฐานะผู้ให้บริการโครงข่าย (Mobile Network Operator (MNO)) โดยการขายต่อบริการแก่ Wholesale Customers ที่เรียกว่า Mobile Virtual Network Operator (MVNO) ซึ่งเป็น ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่มีสิทธิในคลื่นความถี่และไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองในการให้บริการและดำเนินธุรกิจด้วยการซื้อ ทรานซัคชัน (Traffic) ของ MNO เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าปลีกโดย MVNO จะมีช่องทางการจำหน่ายและการทำตลาดภายใต้ เครื่องหมายการค้าของตนเอง

บริษัทได้เปิดให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงการขยายการติดตั้ง สถานีฐานออกไปยังพื้นที่ภูมิภาคเพื่อให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยปัจจุบันมีสถานีฐานรวมในเขตนครหลวงและภูมิภาค จำนวน 5,320 แห่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมการงานและร่วมลงทุน ดังนี้

1.2.1 บริษัทเอกชนที่ต้องโอนสิทธิภายใต้สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
1. บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์ - โทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 2.6 ล้านเลขหมาย ในเขตนครหลวง - โทรศัพท์สาธารณะประเภทหยอดเหรียญ ในเขตนครหลวง - บริการเสริม เช่น DID บริการคู่สายเช่า เป็นต้น - บริการโทรศัพท์พื้นฐานที่สามารถไขนอกร สถานที่โดยไม่ต้องใช้สาย	25 ปี นับจาก 29 ตุลาคม 2535 เริ่ม 15 มกราคม 2540 สิ้นสุด 29 ตุลาคม 2560 เริ่ม 13 พฤษภาคม 2539 สิ้นสุด 29 ตุลาคม 2560 เริ่ม 15 สิงหาคม 2539 สิ้นสุด 29 ตุลาคม 2560
2. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์ - โทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย ในเขตภูมิภาค - โทรศัพท์สาธารณะประเภทหยอดเหรียญ ในเขตภูมิภาค - บริการเสริม เช่น DID บริการคู่สายเช่า เป็นต้น	25 ปี นับจาก 25 ตุลาคม 2536 เริ่ม 20 สิงหาคม 2540 สิ้นสุด 25 ตุลาคม 2561 เริ่ม 14 กุมภาพันธ์ 2544 สิ้นสุด 25 ตุลาคม 2561
3. บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	บริการสื่อสารข้อมูลทุกประเภทโดยใช้ระบบ Datakit Virtual Circuit Switch ระบบ Frame Relay ระบบ ATM Switch, ADSL	25 ปี นับจาก 25 กันยายน 2540

๑๖

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
4. บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เซลลูลาร์ 900 ระบบ NMT และ GSM	25 ปี นับจาก 1 ตุลาคม 2533
5. บริษัท โทร มัลติมีเดีย จำกัด	บริการให้เช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงผ่านโครงข่ายมัลติมีเดีย	20 ปี นับจาก 20 ตุลาคม 2540

1.2.2 บริษัทเอกชนที่ไม่ต้องโอนสินทรัพย์ภายใต้สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
1. บริษัท สามารถ มัลติมีเดีย จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	10 ปี นับจาก 29 ตุลาคม 2557
2. บริษัท ควอลิตี้ ดิจิตอล โน้ตส์ จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 21 มกราคม 2545
3. บริษัท เลเวลอัพ ออนไลน์ จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 14 ตุลาคม 2545
4. บริษัท โมโนเทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 11 กันยายน 2546
5. บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 29 กันยายน 2547
6. บริษัท ทริปปี้ล เอ แอสเซ็ท แมนเนจเม้นท์ จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 18 สิงหาคม 2548

1.2.3 การได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์

บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์จำนวน 9 ฉบับ ประกอบด้วย

- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการออดิโอเท็กซ์ (Audiotex Service) และบริการบัตรโทรศัพท์
  - รายได้จากการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวนเงิน 186.64 ล้านบาท (ปี 2557 : 211.72 ล้านบาท)
- ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง
  - รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวนเงิน 11,603.05 ล้านบาท (ปี 2557 : 11,773.40 ล้านบาท)
- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉพาะกลุ่มระบบ CBR (Common Base Radiotelephone)
  - รายได้จากการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ไม่มีรายได้
- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการระบบสื่อสารเพื่อธุรกิจผ่านดาวเทียม (Integrated Satellite Business Network : ISBN)
  - รายได้จากการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวนเงิน 7.40 ล้านบาท
- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมประจำที่ โทรคมนาคมเคลื่อนที่ (470 เมกะเฮิรตซ์ 900 เมกะเฮิรตซ์ และ 1900 เมกะเฮิรตซ์) บริการสื่อสารข้อมูล บริการโทรคมนาคม ระหว่างประเทศ รวมถึงบริการประเภทการขายส่งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 โดยใบอนุญาตมีอายุสิ้นสุด ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2568
  - รายได้จากการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวนเงิน 16,536.91 ล้านบาท (ปี 2557 : 25,452.91 ล้านบาท)

๑๖

6. ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ และบริการชุมสายอินเทอร์เน็ตแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง
  - รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่สอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวนเงิน 191.31 ล้านบาท (ปี 2557 : 216.66 ล้านบาท)
7. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ
  - รายได้จากการให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวนเงิน 58.13 ล้านบาท (ปี 2557 : 65.86 ล้านบาท)
8. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ TOT Channel
  - รายได้จากการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ TOT Channel สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ไม่มีรายได้ (ปี 2557 : ไม่มีรายได้)
9. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ระดับชาติ
  - รายได้จากการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ระดับชาติ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ไม่มีรายได้ (ปี 2557 : ไม่มีรายได้)

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ชำระเป็นรายปี ภายใน 150 วันนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี หรือภายในวันที่ 30 พฤษภาคม 2559 อัตราค่าธรรมเนียมเป็นไปตามประกาศ

การที่บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเหล่านี้

2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชี

เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน และนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทมีดังต่อไปนี้

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี กฏระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้น เรื่องที่อธิบายในนโยบายการบัญชีไว้ข้างล่างนี้

รายการที่มีสาระสำคัญซึ่งเกิดขึ้นระหว่างบริษัท บริษัทย่อย ได้ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม

2.2 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และแนวปฏิบัติทางการบัญชี

มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558

มาตรฐานฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงบางฉบับที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลักการสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบที่อาจมีต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทในปีที่เริ่มใช้ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2557)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2557)	เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11	เรื่อง การร่วมกิจการ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้กำหนดให้มีการจัดกลุ่มการนำเสนอรายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น แยกเป็นรายการที่สามารถรับรู้รายการในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง และรายการที่ไม่สามารถรับรู้รายการไปเป็นกำไรหรือขาดทุนในภายหลังได้ มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้จึงมีผลต่อการแสดงรายการเท่านั้น และไม่มีผลกระทบต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ กำหนดให้รายการขึ้นส่วนอะไหล่ อุปกรณ์สำรองไว้ใช้งาน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมบำรุง รับรู้เป็นรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หากรายการนั้นเข้าค่านิยามของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หากไม่เข้าเงื่อนไขดังกล่าวให้จัดประเภทเป็นสินค้าคงเหลือ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 เรื่อง งบการเงินรวม ได้มีการกำหนดค่านิยามของคำว่า “ควบคุม” ซึ่งถูกนำมาใช้แทนหลักการของการควบคุมและการจัดทำงบการเงินรวมภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2557) งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ มาตรฐานนี้ได้กำหนดว่าเมื่อใดกิจการควรจัดทำงบการเงินรวม ให้นิยามหลักการของการควบคุมอธิบายหลักการของการนำหลักการของการควบคุมไปใช้ รวมถึงอธิบายถึงข้อกำหนดในการจัดทำงบการเงินรวม หลักการสำคัญของมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับใหม่นี้ คือ หากมีอำนาจควบคุมจะต้องมีการจัดทำงบการเงินรวม เฉพาะในกรณีที่ผู้ลงทุนได้แสดงให้เห็นถึงอำนาจการควบคุมที่เหนือกว่าผู้ถูกลงทุน ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนที่ผันแปรจากการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ถูกลงทุน และมีความสามารถในการใช้อำนาจในผู้ถูกลงทุน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนที่กิจการจะได้รับ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 เรื่อง การร่วมกิจการ ได้กำหนดค่านิยามของสัญญาร่วมกิจการว่าเป็นสัญญาที่ผู้ร่วมทุนตั้งแต่สองรายขึ้นไปตกลงจะควบคุมร่วมในกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้น การตัดสินใจในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต้องได้รับความเห็นชอบโดยผู้ควบคุมร่วมอย่างเป็นเอกฉันท์จึงจะถือว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของค่านิยามว่าการควบคุมร่วม การร่วมกิจการสามารถอยู่ในรูปแบบของการดำเนินงานร่วมกันหรือการร่วมค้า การจัดประเภทขึ้นอยู่กับสิ่งที่แสดงออกมาซึ่งสัมพันธ์กับข้อตกลงที่จัดทำขึ้น หากในข้อกำหนดผู้ร่วมทุนได้รับเพียงสิทธิพิเศษ การร่วมกิจการดังกล่าวถือเป็นการร่วมค้า ส่วนการดำเนินงานร่วมกันจะมีสิทธิในสิทธิพิเศษและมีภาระในหนี้สิน การดำเนินงานร่วมกันจะบันทึกบัญชีสิทธิในสิทธิพิเศษและภาระในหนี้สิน การร่วมค้าจะบันทึกส่วนได้เสียโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น กำหนดการเปิดเผยข้อมูลเพื่อช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินความเสี่ยงและผลกระทบทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียที่กิจการมีกับบริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมกิจการ และกิจการซึ่งมีโครงสร้างเฉพาะตัวซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในงบการเงินรวม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุง และลดความซ้ำซ้อนของค่านิยามของมูลค่ายุติธรรม โดยการกำหนดค่านิยาม และแหล่งข้อมูลในการวัดมูลค่ายุติธรรม และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับใช้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับนี้พบว่าไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัท

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง สินค้าคงเหลือ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ภาษีเงินได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง รายได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การร่วมกิจการงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือผู้ถือหุ้น
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การประเมินว่า ข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

สภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงจำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มใน หรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบของมาตรฐานและการตีความมาตรฐานดังกล่าว และเชื่อว่าโดยส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในหลักการสำคัญ และจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะบริษัท

2.3 สกุลเงินที่นำเสนองบการเงิน

สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงิน

รายการที่รวมในงบการเงินของแต่ละบริษัทในกลุ่มบริษัทถูกวัดมูลค่าโดยใช้สกุลเงินของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจหลักที่บริษัท ดำเนินงานอยู่ (สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน) งบการเงินรวมแสดงในสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุล เงินที่นำเสนองบการเงินของบริษัท

รายการและยอดคงเหลือ

รายการที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ หรือวันที่ ตีราคาหากรายการนั้นถูกวัดมูลค่าใหม่ รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นเงินตราต่างประเทศ ได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที

เมื่อมีการรับรู้รายการกำไรหรือขาดทุนของรายการที่ไม่เป็นตัวเงินไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ องค์ประกอบของอัตราแลกเปลี่ยน ทั้งหมดของรายการกำไรหรือขาดทุนนั้นจะรับรู้ไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จด้วย

2.4 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัท และบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) และส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทใน บริษัทร่วม

2.4.1 การรวมธุรกิจ

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกการซื้อบริษัทย่อยด้วยวิธีซื้อและแสดงต้นทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่จ่ายไปหรือด้วยมูลค่า ยุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ หรือด้วยภาระหนี้สินซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทต้องรับผิดชอบตั้งแต่วันที่ได้บริษัทย่อยมา สินทรัพย์ และหนี้สินที่ระบุได้ ซึ่งได้จากการซื้อบริษัทย่อยจะถูกวัดมูลค่าเริ่มแรกในวันที่ได้บริษัทย่อยนั้นที่มูลค่ายุติธรรม โดยไม่คำนึงถึงส่วน ได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ต้นทุนการได้บริษัทย่อยที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับ จะบันทึกเป็นค่าความนิยม

ต้นทุนการได้บริษัทย่อยที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที

2.4.2 บริษัทย่อย

บริษัทย่อยหมายถึงกิจการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุม บริษัทและกลุ่มบริษัทควบคุมกิจการเมื่อบริษัทและกลุ่ม บริษัทมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการลงทุน และมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบ ต่อผลตอบแทนจากการใช้อำนาจเหนือผู้ได้รับการควบคุม บริษัทและกลุ่มบริษัทรวมงบการเงินของบริษัทย่อยไว้ในงบการเงินรวม ตั้งแต่วันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย และจะไม่นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมไว้ในงบการเงินรวม นับจากวันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทสูญเสียอำนาจควบคุม

๖๒

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยในกรณีที่เป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของบริษัทและกลุ่มบริษัท

ผลขาดทุนในบริษัทย่อยจะต้องถูกปันส่วนไปยังส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแม้ว่าการปันส่วนดังกล่าวจะทำให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมมียอดคงเหลือติดลบก็ตาม

ในงบการเงินเฉพาะบริษัท เงินลงทุนในบริษัทย่อยจะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

การตัดรายการในงบการเงินรวม

รายการบัญชียอดคงเหลือ และรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ซึ่งมีผลจากรายการระหว่างกันของกิจการที่อยู่ในบริษัทและกลุ่มบริษัทจะถูกตัดบัญชีออกไป เว้นแต่รายการขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วว่ามิชอบซึ่งว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า

การสูญเสียอำนาจควบคุม

เมื่อมีการสูญเสียอำนาจควบคุมบริษัทและกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินในบริษัทย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

รายชื่อบริษัทย่อยหลักของบริษัทและกลุ่มบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

2.4.3 บริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญแต่ไม่ถึงกับควบคุม ซึ่งโดยทั่วไปก็คือการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงอยู่ระหว่างร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 50 ของสิทธิออกเสียงทั้งหมด เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้โดยใช้วิธีส่วนได้เสียในการแสดงในงบการเงินรวม ภายใต้วิธีส่วนได้เสีย บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้เงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของผู้ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียอยู่ เงินลงทุนในบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทรวมถึงค่าความนิยมที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน

ถ้าส่วนได้เสียของเจ้าของในบริษัทร่วมนั้นลดลงแต่ยังคงมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ บริษัทต้องจัดประเภทรายการที่เคยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเข้ากำไรหรือขาดทุนเฉพาะสัดส่วนในส่วนได้เสียของเจ้าของที่ลดลง

ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรหรือขาดทุน และส่วนแบ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงภายหลังการได้มาดังกล่าวข้างต้น จะปรับปรุงกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมนั้น บริษัทและกลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในหนี้ของบริษัทร่วมหรือรับว่าจะจ่ายหนี้แทนบริษัทร่วม

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการพิจารณาทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้เกิดขึ้นบริษัทและกลุ่มบริษัทจะคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และรับรู้ผลต่างไปที่ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)ของเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มบริษัทกับบริษัทร่วมจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมนั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า

บริษัทร่วมจะเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัท กำไรและขาดทุนจากการลดสัดส่วนในบริษัทร่วมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ในงบการเงินเฉพาะบริษัท เงินลงทุนในบริษัทร่วม จะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้

รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทร่วมได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

2.5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา

2.6 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ ตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งมีอายุเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่ได้มา รวมถึงพันธบัตรและหุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

2.7 ลูกหนี้

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น รับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้และจะแสดงมูลค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีด้วยจำนวนหนี้ที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น หนี้สงสัยจะสูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

2.8 สินค้าและพัสดุดคงเหลือ

สินค้าและพัสดุดคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าและพัสดุดคงเหลือ โดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ราคาทุนของสินค้าและพัสดุดคงเหลือ หมายถึง ต้นทุนในการซื้อซึ่งประกอบด้วยราคาซื้อและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้าหรือพัสดุนั้น เช่น ค่าภาษีอากร ค่าขนส่ง หักด้วยส่วนลดและเงินที่ได้รับคืนจากการซื้อสินค้าหรือพัสดุ ส่วนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นสำเร็จรูปและค่าใช้จ่ายในการขาย ในระหว่างปีบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำการตั้งค่าเผื่อลดมูลค่าสำหรับสินค้าหรือพัสดุที่เก่า ล้าสมัย หรือเสื่อมคุณภาพ

2.9 เงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุน

เงินลงทุนที่ได้จากบริษัทเอกชนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการให้สิทธิแก่บริษัทเอกชนในการดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุน บันทึกเป็นเงินลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้เป็นรายได้ทันที ในกรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทไม่มีภาระผูกพันในการชำระต้นทุนให้แก่บริษัทคู่สัญญาในอนาคต หรือในกรณีที่ไม่ได้เป็นการรับหุ้นเพื่อชำระค่าบริการสำหรับบริการที่ได้รับจากบริษัทและกลุ่มบริษัทล่วงหน้า โดยบริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกเงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุนรวมอยู่ในเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือเงินลงทุนระยะยาวอื่น แล้วแต่กรณี

2.10 เงินลงทุนระยะยาว

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด ซึ่งผู้บริหารของบริษัทไม่สามารถระบุช่วงเวลาที่เหมาะสมที่อาจตัดสินใจขายเพื่อเสริมสภาพคล่อง หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยจะแสดงรายการเป็นเงินลงทุนเผื่อขาย เว้นแต่กรณีที่ผู้บริหารจะแสดงเจตจำนงที่จะถือหลักทรัพย์ไว้น้อยกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ในรายงาน หรือผู้บริหารต้องการขายเพื่อเพิ่มเงินทุนในการประกอบกิจการ จึงจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ผู้บริหารจะกำหนดการจัดประเภทเงินลงทุนเมื่อซื้อและประเมินจุดประสงค์ใหม่อย่างสม่ำเสมอ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเผื่อขาย ซึ่งประกอบด้วยเงินลงทุนในตราสารทุนที่มีตลาดรองรับ เงินลงทุนเผื่อขายที่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ โดยจะวัดมูลค่ายุติธรรมด้วยการอ้างอิงราคาเสนอซื้อของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอื่นที่หลักทรัพย์ดังกล่าวจดทะเบียนอยู่ รายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเผื่อขายจะแสดงรวมไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินลงทุนที่มีกำหนดเวลา ซึ่งผู้บริหารตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถถือไว้จนครบกำหนด ถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่นในชื่อเงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนด เว้นแต่เป็นเงินลงทุนที่จะครบกำหนดภายใน 12 เดือน นับแต่วันที่ในรายงานจึงจะแสดงไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียน

เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนดวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่นในชื่อเงินลงทุนทั่วไป และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าของเงินลงทุนต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากการด้อยค่าไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างเงินสดสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

กรณีที่เงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันมีการจำหน่ายเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากจำนวนที่ถือครองทั้งหมด

2.11 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้แก่อสังหาริมทรัพย์ที่ถือครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อขายตามปกติธุรกิจ หรือใช้ในการผลิต หรือจัดหาสินค้า หรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงาน รวมถึงที่ดินที่บริษัทและกลุ่มบริษัทถือครองไว้โดยที่ปัจจุบันยังไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการใช้ไว้ชัดเจน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

ราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์คือต้นทุนรวมค่าใช้จ่ายทางตรงเพื่อให้ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้นทุนการก่อสร้างที่กิจการก่อสร้างเองรวมถึงต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงทางตรง ต้นทุนทางตรงอื่น (เพื่อให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน) และต้นทุนการกู้ยืม

การจัดประเภทใหม่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จนทำให้ต้องจัดประเภทไปเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชีและราคาทุน ณ วันที่มีการจัดประเภทใหม่

2.12 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ทุกประเภท ยกเว้นที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทและกลุ่มบริษัท แสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึง ต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อม จะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม สำหรับ เครื่องมือที่ควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซึ่งไม่สามารถทำงานได้โดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นให้ถือว่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์และแสดงเป็นส่วนหนึ่งในรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากัน บริษัทจะบันทึกแต่ละส่วนประกอบ ที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากหากจากกัน

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความ เป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุน ของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงจะถูกตัดจำหน่ายด้วยมูลค่าตามบัญชี สำหรับต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการ ซ่อมบำรุงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีในงวดที่เกิดรายการ

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการอาคารและอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการ เปลี่ยนแทนอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

	จำนวนปี
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	3 - 10
อาคารและสิ่งปลูกสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร	2 - 35
อุปกรณ์โครงข่าย	2 - 35
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	2 - 15
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	2 - 7
ยานพาหนะ	5 - 8

บริษัทและกลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือทุกสิ้นรอบปีบัญชี เป็นอย่างน้อย

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาคด้วยราคาทุน เป็นรายได้อื่นทั้งจำนวนในปีที่ได้รับบริจาค หากการ บริจาคดังกล่าวไม่ระบุวัตถุประสงค์ในการใช้

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะปรับลดราคาตามบัญชีลงให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

ในกรณีที่บริษัทจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จะบันทึกรายการกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีในงวดที่เกิดรายการ

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการก่อสร้างสินทรัพย์ให้เสร็จสมบูรณ์หรือเตรียมสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์ ได้บันทึกรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งภาษีที่เกี่ยวข้อง อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนที่ใช้คำนวณต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ คือ อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยของยอดเงินกู้ในระหว่างปีในกรณีที่เงินกู้ยืมเกิดขึ้น โดยเฉพาะเพื่อซื้อ ก่อสร้าง หรือผลิตสินทรัพย์

2.13 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับโอนกรรมสิทธิ์ตามราคาทุนที่บริษัทเอกชนผู้โอนได้รายงานให้แก่บริษัทและกลุ่มบริษัททั้งจำนวน ณ วันที่บริษัทเอกชนคู่สัญญาส่งมอบสินทรัพย์นั้นให้แก่บริษัทและกลุ่มบริษัท คู่กับบัญชีรายได้รอดตัดบัญชี ซึ่งแสดงในหมวดหนี้สิน

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกรับรู้รายได้รอดตัดบัญชีเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับโอน หรือตามอายุที่เหลือของสัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน แล้วแต่เวลาใดจะสั้นกว่า

ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับโอนดังกล่าวคำนวณตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทั้งจำนวน ในอัตราดังนี้

	จำนวนปี
อาคารและสิ่งปลูกสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร	5 - 35
อุปกรณ์โครงข่าย	5 - 35
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	5 - 15
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	3 - 10

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะปรับลดราคาตามบัญชีลงให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

2.14 การด้อยค่าของสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือยังไม่พร้อมใช้งาน (เช่น ค่าความนิยม) ซึ่งไม่มีการตัดจำหน่ายจะถูกทดสอบการด้อยค่าเป็นประจำทุกปีในช่วงเวลาเดียวกัน สินทรัพย์อื่นที่มีการตัดจำหน่ายจะมีการทบทวนการด้อยค่าเมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีอาจต่ำกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ซึ่งจะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินการด้อยค่าสินทรัพย์ที่ไม่ใช้สินทรัพย์ทางการเงินนอกเหนือจากค่าความนิยมซึ่งรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าไปแล้ว จะถูกประเมินความเป็นไปได้ที่จะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า ณ วันที่ในรายงาน

2.15 สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ได้มาบันทึกเป็นสิทธิตามต้นทุนที่เกิดขึ้นเพื่อการได้มาและการดำเนินการให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นสามารถนำมาใช้งานได้ โดยจะตัดจำหน่ายตามอายุการใช้งานที่ประมาณการขึ้น 3 ถึง 7 ปี

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน เป็นค่าสิทธิที่เกิดจากบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาร่วมดำเนินการให้บริการซอฟต์แวร์ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนกับบริษัทแห่งหนึ่ง โดยตกลงให้สิทธิในระบบดังกล่าวแก่บริษัทและกลุ่มบริษัทแต่เพียงผู้เดียว เพื่อนำไปให้บริการหรือจำหน่ายแก่กลุ่มลูกค้าทั่วประเทศเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี บริษัทและกลุ่มบริษัทจะตัดจำหน่ายค่าสิทธิดังกล่าวตามอายุสัญญา

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่ เป็นสิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่ 3 (IMT 2000) ซึ่งได้รับมาจากบันทึกข้อตกลงการโอนสิทธิและหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้าและการจัดการทรัพย์สินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz ระหว่างบริษัทและกลุ่มบริษัท และ บมจ.กสท โดยจะตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงเป็นระยะเวลา 17 ปี (ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551 ถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ตามอายุที่เหลืออยู่ของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับ

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยนำราคาทุนของสิทธิหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสิทธินั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสิทธิไม่มีตัวตน

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

2.16 การบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว

การจำแนกประเภทสัญญาเช่า

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง บริษัทและกลุ่มบริษัทจะพิจารณาว่าข้อตกลงดังกล่าวประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบหรือไม่ โดยพิจารณาจากสิทธิที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ถ้าการปฏิบัติตามข้อตกลงนั้นขึ้นอยู่กับการใช้สิทธิที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และข้อตกลงนั้นจะนำไปสู่สิทธิในการใช้สิทธิ ทำให้บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการควบคุมการใช้สิทธิ

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง หรือ มีการประเมินข้อตกลงใหม่ บริษัทและกลุ่มบริษัทแยกค่าตอบแทนสำหรับสัญญาเช่า และส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่นโดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการแยก หากบริษัทและกลุ่มบริษัทสรุปว่าเป็นสัญญาเช่าการเงิน แต่ไม่สามารถแบ่งแยกจำนวนดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือ ให้รับรู้สิทธิและหนี้สินในจำนวนที่เท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสิทธิที่มีลักษณะ

เฉพาะเจาะจงนั้น หลังจากนั้นจำนวนหนี้สินจะลดลงตามจำนวนที่จ่าย และต้นทุนทางการเงินตามนัยจากหนี้สินจะรับรู้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของบริษัทและกลุ่มบริษัท

กรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้แก่บริษัทถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินที่ต้องจ่ายจะบันทึกเป็นส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่านั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

กรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สินทรัพย์ที่ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานแสดงรวมอยู่ในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในงบแสดงฐานะการเงิน และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เช่นเดียวกับสินทรัพย์ของบริษัทที่มีลักษณะเหมือนกัน รายได้ค่าเช่ารับรู้โดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาการให้เช่า

2.17 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นแสดงในราคาทุน

2.18 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อบริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว และสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ ถ้าผลกระทบดังกล่าวมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

2.19 การรับรู้รายได้

รายได้ค่าบริการการใช้โทรศัพท์พื้นฐานภายในประเทศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ และค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ รับรู้ตามระยะเวลาที่ให้บริการในอัตราค่าบริการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทกำหนด โดยบริษัทและกลุ่มบริษัทจะประมาณรายได้ค่าบริการที่ยังไม่มีการออกใบแจ้งหนี้จากประวัติการใช้โทรศัพท์ของลูกค้า และแสดงเป็นรายได้ค้างรับในหมวดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

- รายได้จากบริการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศที่ บมจ.กสท เป็นผู้ให้บริการรับรู้ในอัตราที่กำหนดเมื่อได้ให้บริการแก่ลูกค้า ตามที่ได้รับแจ้งจำนวนการใช้โทรศัพท์จาก บมจ.กสท
- รายได้จากบริการให้บริการติดตั้งโทรศัพท์พื้นฐานจะรับรู้เมื่อได้ให้บริการติดตั้งแล้วเสร็จ
- รายได้จากบริการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะรับรู้ตามระยะเวลาการให้บริการ โดยขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่จัดเก็บได้
- รายได้ค่าเช่าคู่สายและวงจรรับรู้ตามระยะเวลาที่ได้ให้บริการในอัตราที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ประกาศไว้
- รายได้จากบริการให้เช่าอุปกรณ์รับรู้เป็นรายได้ตามระยะเวลาของการให้เช่าและตามอัตราที่กำหนดในสัญญา
- รายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) รับรู้เมื่อได้ให้เชื่อมโยงโครงข่ายตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนในการรับชำระ
- รายได้จากการขายอุปกรณ์รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีการส่งมอบสินค้าและลูกค้ายอมรับสินค้านั้นแล้ว
- รายได้จากการขายบัตรโทรศัพท์และบัตรอินเทอร์เน็ตรับรู้เมื่อขาย
- ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับตามสัญญาความร่วมมือการงานและร่วมลงทุนจะรับรู้เป็นรายได้ดังนี้ ผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำต่อปีและส่วนที่เกินกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำจะรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างซึ่งคำนวณจากใบแจ้งยอดรายได้ที่ได้รับจากบริษัทเอกชนที่เป็นคู่สัญญา ในกรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกลูกหนี้ทั้งจำนวน และบันทึกรับรู้ส่วนแบ่งรายได้ของบริษัทและกลุ่มบริษัทไม่เกินส่วนแบ่งที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และบันทึกบริษัทคู่สัญญาเป็นเจ้าของนี้ส่วนแบ่งรายได้ โดยเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้จะแสดงสุทธิจากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญในส่วนที่บริษัทเอกชนที่เป็นคู่สัญญาต้องรับผิดชอบ
- รายได้จากบริการได้รับสินทรัพย์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.13
- รายได้จากบริการได้รับเงินลงทุนจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.9
- สำหรับรายการค่าที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเข้าลักษณะการเป็นตัวแทน มากกว่าการเป็นตัวการ บริษัทและกลุ่มบริษัทจะรับรู้รายได้ด้วยจำนวนเงินสุทธิเป็นค่านายหน้า
- รายได้ค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าใช้จ่ายเริ่มแรกที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดสัญญาเช่ารับรู้เป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าทั้งสิ้นตามสัญญา ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นรับรู้เป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งค่าเช่านั้นเกิดขึ้น
- เงินปันผลรับบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในวันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับเงินปันผล
- รายได้ดอกเบีย รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของช่วงเวลาจนถึงวันครบอายุและคำนึงถึงจำนวนเงินต้นที่เป็นยอดคงเหลือในบัญชีสำหรับการบันทึกค้างรับของบริษัทและกลุ่มบริษัท เว้นแต่จะมีความไม่แน่นอนในการรับชำระ

รายได้ทุกประเภทตามที่กล่าวข้างต้นแสดงสุทธิจากภาษีมูลค่าเพิ่มและส่วนลด

2.20 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทและกลุ่มบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกควบคุมโดยบริษัทไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้นบริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายถึงบริษัทร่วมและบุคคลซึ่งถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมและมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัทและกลุ่มบริษัท ผู้บริหารสำคัญที่เป็นกรรมการหรือพนักงานของบริษัทและกลุ่มบริษัท ตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเหล่านั้น

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทและกลุ่มบริษัทแต่ละรายการ บริษัทและกลุ่มบริษัทจะคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

2.21 ผลประโยชน์พนักงาน

2.21.1 โครงการสมทบเงิน

โครงการสมทบเงินเป็นโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน ซึ่งกิจการจ่ายสมทบเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนไปอีกกิจการหนึ่งแยกต่างหาก (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) และจะไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุমানที่จะต้องจ่ายสมทบเพิ่มเติม ภาระผูกพันในการสมทบเข้าโครงการสมทบเงินจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในรอบระยะเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้กับกิจการ โครงการสมทบเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัท ได้แก่

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว

บริษัทได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นในภายหลังใช้ชื่อว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพผู้ปฏิบัติงานองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2540 เมื่อบริษัทแปลงสภาพเป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ภายใต้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2548 โดยกำหนดให้พนักงานที่เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2540 เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ทุกคน ส่วนพนักงานที่ปฏิบัติงานก่อนวันที่ 29 กันยายน 2540 ให้เป็นไปตามความสมัครใจได้ โดยสามารถเลือกเข้ากองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงานหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 20 ปี และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 บริษัทได้เปลี่ยนอัตราร้อยละเป็นอัตราร้อยละ 13 และ 12 สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และไม่เกิน 20 ปี ตามลำดับ บริษัทรับรู้เงินจ่ายสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดรายการ โดยสินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัท และบริหารโดยบริษัทจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ

2.21.2 โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานนอกเหนือจากโครงการสมทบเงิน ภาระผูกพันสุทธิของบริษัทและกลุ่มบริษัทจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ถูกคำนวณแยกต่างหากเป็นรายโครงการจากการประมาณผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและในงวดก่อนๆ ผลประโยชน์ดังกล่าวได้มีการคิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน การคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาตเป็นรายปี

บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ของบริษัทและกลุ่มบริษัท มีดังนี้

2.21.2.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีนโยบายกำหนดให้พนักงานที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยพนักงานที่เกษียณอายุจะได้รับค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุสำหรับพนักงานที่ทำงานติดต่อกันครบ 5 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี และที่ทำงานครบ 15 ปี ด้วยอัตราค่าตอบแทนเป็นจำนวน 180 วันและ 300 วัน ของฐานเงินเดือน เดือนสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ

2.21.2.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน หรือกองทุนบำเหน็จเดิม ตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 เพื่อจ่ายสงเคราะห์เป็นเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานเมื่อต้องออกจากงาน และเพื่อให้พนักงานกู้ยืมเงินโดยมีหลักทรัพย์หรือบุคคลเป็นประกัน โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานและจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 จำนวนโดยใช้เวลาเงินเดือน ณ วันสิ้นงวดด้วยอายุงาน ตามหลักเกณฑ์เดิมที่กำหนดในข้อบังคับของกองทุนสวัสดิการฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2548 บริษัทได้มีการแก้ไขระเบียบกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน โดยให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2548 และให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 จะคำนวณเป็น 2 ช่วง โดยช่วงแรกใช้เงินเดือน ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันเริ่มทำงานจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 และช่วงที่ 2 ใช้เงินเดือน ณ วันสิ้นงวดด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และใช้หลักเกณฑ์ตามระเบียบที่แก้ไขใหม่นี้จนถึงปัจจุบันในการคำนวณ สิ้นทรัพย์ของกองทุนสวัสดิการฯ ซึ่งรวมอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินของบริษัท ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้พนักงานกู้ยืม และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ

2.21.3 ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

ภาระผูกพันสุทธิของบริษัทและกลุ่มบริษัทที่เป็นผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานนอกเหนือจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ เป็นผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและงวดก่อน ซึ่งผลประโยชน์นี้ได้คิดลดกระแสเงินสดเพื่อใช้เป็นมูลค่าปัจจุบัน การคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาตเป็นรายปี โดยคำนวณตามวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในกำไรขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของบริษัทและกลุ่มบริษัท มีดังนี้

โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ให้รางวัลตอบแทนความชอบจากการทำงานระยะยาวแก่พนักงานที่มีอายุการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

2.21.4 ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นค่าใช้จ่าย เมื่อบริษัทและกลุ่มบริษัทมีคำสั่งอนุมัติให้พนักงานลาออกโดยมีการยกเลิกการจ้างพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ หรือให้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง โดยให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะมีการคิดลดกระแสเงินสด หากระยะเวลาการจ่ายผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเกินกว่า 12 เดือนนับจากวันที่รายงาน

2.21.5 ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานวัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระสำหรับการจ่ายโบนัสเป็นเงินสดระยะสั้นหรือการปันส่วนกำไร หากบริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานได้ในอดีตและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

2.21.6 การจ่ายตอบแทนพนักงานเป็นหุ้นสามัญ

บริษัทได้กำหนดให้จัดสรรหุ้นให้พนักงานจากการแปลงสภาพ ทศท เป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในเดือนกรกฎาคม 2545 โดยให้พนักงานได้สิทธิซื้อหุ้นในราคาพาร์ จำนวน 6 เท่าของเงินเดือน และได้รับหุ้นให้เปล่า (คำนวณในราคาพาร์) จำนวน 2 เท่าของเงินเดือน โดยพนักงานสามารถใช้สิทธิดังกล่าวเมื่อบริษัทเสนอขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ สัดส่วนการถือหุ้นของพนักงานในรูปของหุ้นสามัญของบริษัทดังกล่าวรวมกันแล้วจะต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 6.5 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทเมื่อขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป บริษัทไม่ได้บันทึกค่าตอบแทนดังกล่าว จนกว่าได้มีการออกหุ้นสามัญภายใต้โครงการนี้

2.22 คำวิจัยและพัฒนา

รายจ่ายในขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การสำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่ง ความรู้ความเข้าใจใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือทางด้านเทคนิค รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อเกิดขึ้น

ขั้นตอนพัฒนาเกี่ยวข้องกับแผนงานหรือการออกแบบสำหรับผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่หรือปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม รายจ่ายที่เกิดจากการพัฒนารับรู้เป็นสินทรัพย์ได้ก็ต่อเมื่อสามารถวัดมูลค่าของรายการต้นทุนการพัฒนาได้อย่างน่าเชื่อถือ ผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการนั้นมีความเป็นไปได้ทางเทคนิคและทางการค้า ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ และ บริษัทและกลุ่มบริษัทที่มีความตั้งใจและมีทรัพยากรเพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อทำให้การพัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และนำสินทรัพย์มาใช้ประโยชน์หรือนำมาขายได้ รายจ่ายในการพัฒนารับรู้เป็นสินทรัพย์รวมถึงต้นทุนสำหรับวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดเตรียมสินทรัพย์เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามประสงค์และต้นทุนการกักขังสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ ส่วนรายจ่ายในการพัฒนาอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ รายจ่ายในการพัฒนาที่ได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อนไม่สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์ในงวดถัดไป

รายจ่ายในการพัฒนาที่บันทึกเป็นสินทรัพย์จะเริ่มตัดจำหน่ายเมื่อเริ่มผลิตหรือใช้ในเชิงพาณิชย์ โดยตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตลอดระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ของการพัฒนานั้น

2.23 ภาษีเงินได้งวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ประกอบด้วย ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีได้กำหนดไว้

ภาษีเงินได้งวดปัจจุบัน ได้แก่ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือสามารถขอคืนได้ โดยคำนวณจากกำไรขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีตามกฎหมายภาษีอากรที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานในประเทศที่บริษัทอยู่และบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทได้ดำเนินงานและเกิดรายได้ทางภาษี ผู้บริหารจะประเมินสถานะของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเป็นงวดๆ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ที่สามารถนำกฎหมายภาษีอากรไปปฏิบัติซึ่งขึ้นอยู่กับความตีความและจะตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายภาษีอากรหากคาดว่าจะต้องจ่ายชำระค่าใช้จ่ายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตั้งเต็มจำนวนตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน อย่างไรก็ตามกลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของรายการสินทรัพย์หรือรายการหนี้สินที่เกิดจากรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และ ณ วันที่เกิดรายการ รายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีและกำไร(ขาดทุน)ทางภาษี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากอัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน และคาดว่าอัตราภาษีดังกล่าวจะนำไปใช้เมื่อสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีได้มีการจ่ายชำระ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจะรับรู้หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำจำนวนผลต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ กลุ่มบริษัทได้ตั้งภาษีเงินได้รอตัดบัญชีโดยพิจารณาจากผลต่างชั่วคราวของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้าที่ต้องเสียภาษีเว้นแต่กลุ่มบริษัทสามารถควบคุมจังหวะเวลาของการกลับรายการผลต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลต่างชั่วคราวมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาที่คาดการณ์ได้ในอนาคต

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกันก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน โดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกันซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

2.24 การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่จ่ายไปยังผู้ถือหุ้นของบริษัทจะรับรู้ในด้านหนี้สินในงบการเงินของกลุ่มบริษัทในรอบระยะเวลาบัญชีที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผล

2.25 กำไรต่อหุ้น

บริษัทและกลุ่มบริษัท แสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับหุ้นสามัญ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี

2.26 การจัดประเภทรายการใหม่

รายการบางรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ได้มีการจัดประเภทใหม่ เพื่อการเปรียบเทียบ และให้สอดคล้องกับการนำเสนองบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะบริษัท
	2557	2557
ลูกหนี้การค้า ลดลง	(11,684.88)	(11,685.04)
ลูกหนี้อื่น ลดลง	(124.34)	(124.34)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เพิ่มขึ้น (หมายเหตุ 9)	11,809.22	11,809.38
เจ้าหนี้การค้า ลดลง	(1,348.19)	(1,386.05)
เจ้าหนี้อื่น ลดลง	(612.14)	(612.14)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เพิ่มขึ้น (หมายเหตุ 19)	1,960.33	1,998.19

3 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

3.1 ปัจจัยความเสี่ยงทางการเงิน

กิจกรรมของบริษัทและกลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินที่หลากหลายซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน (ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แผนการจัดการความเสี่ยงโดยรวมของบริษัทและกลุ่มบริษัทจึงมุ่งเน้นสิ่งที่คาดการณ์ไม่ได้ของตลาดการเงินและแสวงหาวิธีการลดผลกระทบเชิงลบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัทให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยเฉพาะผลกระทบจากความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย บริษัทและกลุ่มบริษัทจึงใช้เครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงิน ตัวอย่างเช่น สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap) เพื่อกระจายความเสี่ยงจากสกุลเงินหนึ่งไปยังอีกสกุลเงินหนึ่ง และการชำระหนี้ค้ำก่อนกำหนด (Prepayment) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และลดภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ การจัดการความเสี่ยงดำเนินการโดยสายงานการเงิน ตามนโยบายที่ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทแล้ว

3.1.1 ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน

(1) ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

เนื่องจากบริษัทและกลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ประกอบด้วยเงินกู้ยืม เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ในสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่น ดังนั้นบริษัทและกลุ่มบริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จากสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่น สำหรับสินทรัพย์ บริษัทและกลุ่มบริษัทมีเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ กับธนาคารในประเทศ ซึ่งมีไว้เพื่อจ่ายชำระหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนอันเกิดจากหนี้เงินกู้ รายการทางการค้า และการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

เพื่อเป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ดำเนินการดังนี้

- ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)
- สละเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เพื่อจ่ายชำระหนี้เงินตราต่างประเทศ (Natural Hedging)
- ชำระหนี้เงินกู้ค้ำก่อนกำหนด (Prepayment)

แม้ว่าบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินเยนญี่ปุ่นบางสัญญาไปแล้วก็ตาม แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกสัญญา บริษัทและกลุ่มบริษัทยังมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับเงินกู้สกุลเงินเยนบางสัญญาที่เหลือ และเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ บางส่วน รวมทั้งรายการทางการค้าอื่น เช่น การซื้ออุปกรณ์โครงข่ายและการจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้า ซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทยังไม่ได้ดำเนินการป้องกันความเสี่ยงสำหรับรายการเหล่านี้

(2) ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับดอกเบี้ยจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งเปลี่ยนแปลงง่ายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทและกลุ่มบริษัทจัดการกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยโดยจัดให้มีเงินฝากที่มีอายุครบกำหนดหลายช่วงเวลาและอัตราดอกเบี้ยที่หลากหลายตามอัตราดอกเบี้ยในตลาดและเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต นอกจากนี้บริษัทและกลุ่มบริษัทยังมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดเป็นอัตราคงที่ ณ วันเริ่มต้นสำหรับสัญญาเช่าทางการเงินที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า เงินกู้ยืมระยะยาว เงินลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐ ตัวสัญญาใช้เงิน และหุ้นกู้

3.1.2 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทและกลุ่มบริษัทที่มีเงินฝากกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และธนาคารพาณิชย์ต่างๆ (หมายเหตุ 6 7 และ 8) โดยเลือกธนาคารในประเทศและธนาคารต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศที่มีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง สำหรับการลงทุนในตราสารหนี้ บริษัทและกลุ่มบริษัทจะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ซึ่งประกอบด้วยตราสารหนี้ภาครัฐและหุ้นกู้ที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ A ขึ้นไป บริษัทและกลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะทำให้แน่ใจได้ว่าการขายสินค้าและการให้บริการไปยังลูกค้าที่มีประวัติสินเชื่ออยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม

3.1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

บริษัทและกลุ่มบริษัทจัดการความเสี่ยงของสภาพคล่องโดยดำรงเงินสดอย่างเพียงพอและมีหลักทรัพย์ที่มีตลาดรองรับ

3.2 การบัญชีสำหรับอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินและกิจการป้องกันความเสี่ยง

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)

บริษัทได้ทำข้อตกลงกับคู่สัญญาที่จะแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากสกุลเงินหนึ่งไปเป็นอีกสกุลเงินหนึ่ง โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ได้ตกลงกัน และจะทำการแลกเปลี่ยนสกุลเงินที่แตกต่างกันดังกล่าวเมื่อถึงกำหนดตามสัญญา ซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับเงินกู้ยืม ซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทได้บันทึกเงินกู้ยืมด้วยสกุลเงินใหม่ที่แลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำสัญญา ส่วนแตกต่างระหว่างสกุลเงินเดิมและสกุลเงินใหม่ได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดรายการ และบริษัทและกลุ่มบริษัทได้แปลงค่าเงินกู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศนั้น ณ วันที่ในรายงานให้เป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในรายงาน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าเงินกู้ยืมบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับการชำระหนี้ค้ำก่อนกำหนด (Prepayment) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และลดภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ กำไรและขาดทุนจากการชำระหนี้ค้ำก่อนครบกำหนดจะรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดรายการ

รายละเอียดของอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทเป็นคู่สัญญาได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 36

4 ประเมินการและการใช้วิจารณ์ญาณ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้วิจารณ์ญาณ การประมาณการและข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชี และการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย โดยผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณการไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

4.1 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีลักษณะธุรกิจที่ต้องลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก ทำให้มีค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสาระสำคัญในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ต้นทุนของ อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งที่ได้มาจากการซื้อสัญญาเช่าทางการเงิน และการรวมธุรกิจจะคำนวณค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายจากการประมาณการอายุการใช้งาน และมูลค่าซาก โดยใช้วิธีเส้นตรง อายุการใช้งานถูกประมาณการตั้งแต่วันที่ได้รับสินทรัพย์มา โดยจะใช้ประสบการณ์ในอดีตจากสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกัน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทบทวนอายุการใช้งาน วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาและมูลค่าคงเหลือ ทุกสิ้นรอบปีบัญชี หรือเมื่อมีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพหรือไม่ได้ใช้งานโดยการขายหรือเลิกใช้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการแข่งขัน อายุการใช้งานจริงอาจแตกต่างจากที่ได้ประมาณการไว้ ซึ่งการทบทวนในอนาคตนั้นอาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอายุการใช้งาน

32

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ส่วนใหญ่ประกอบด้วย อุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับโทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่เคเบิล ใต้น้ำ และโครงข่ายระหว่างประเทศ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนส่วนใหญ่คือ สิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (IMT2000) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการใช้งานจะส่งผลให้อายุการใช้งานและมูลค่าของสินทรัพย์ที่ได้ประเมินไว้เปลี่ยนไป ณ วันที่ในงบการเงินบริษัทและกลุ่มบริษัทจะประเมินว่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีข้อบ่งชี้ถึงการด้อยค่าหรือไม่ หากพบว่าข้อบ่งชี้ที่ทำให้เชื่อว่าอาจเกิดการด้อยค่า บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าโดยประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์ และคำนึงถึงธุรกิจ ตลาด และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ที่เป็นข้อบ่งชี้ว่าอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ซึ่งจะถูกรวบรวมเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ มูลค่าจากการใช้ประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิในอนาคตจากการใช้สินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องใช้ข้อสมมติฐานหลายประการ เช่น อัตราการเติบโตของตลาดโทรคมนาคม แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนเลขหมาย ข้อกำหนดของกฎหมาย และการใช้อัตราการคิดลดที่เหมาะสม

4.2 การด้อยค่าของลูกหนี้การค้า

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้กำหนดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพื่อให้สะท้อนถึงการด้อยค่าของลูกหนี้การค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับประมาณการผลขาดทุนอันเป็นผลมาจากการที่ลูกค้าไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนั้นเป็นผลมาจากการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ประเมินกระแสเงินสดไหลเข้าในอนาคต ซึ่งการประเมินนั้นอยู่บนพื้นฐานเกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตของการติดตามทวงถามความมีชื่อเสียง และการผิดชำระหนี้ และการพิจารณาแนวโน้มของตลาด

นอกจากนี้บริษัทและกลุ่มบริษัทยังมีข้อโต้แย้งกับลูกหนี้การค้าบางราย ทั้งลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม และลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้บันทึกเป็นลูกหนี้ไว้ในงบการเงิน และยังไม่ได้รับชำระเงินในปัจจุบัน ลูกหนี้การค้าดังกล่าวประกอบด้วย ลูกหนี้จากรายได้ทางไกลต่างประเทศ ลูกหนี้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) และลูกหนี้จากสัญญาส่วนแบ่งรายได้ ตามที่กล่าวรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะได้รับชำระเงิน โดยคำนึงถึงประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ และเชื่อมั่นว่าบริษัทและกลุ่มบริษัทมีประเด็นโต้แย้งที่เพียงพอและจะได้รับเงินดังกล่าว จึงยังไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้าดังกล่าว

4.3 สัญญาเช่าทางการเงินกรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

บริษัทและกลุ่มบริษัททำสัญญาหลายสัญญากับคู่สัญญาซึ่งเป็นบุคคลที่สาม เพื่อเช่าอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมมาให้บริการเงื่อนไขการจ่ายเงินให้กับคู่สัญญาขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย เช่น การใช้งานจริงที่เกิดขึ้น จำนวนของผู้ใช้บริการ ซึ่งจากการพิจารณานิยามและเงื่อนไขทั้งหมดของสัญญาเหล่านี้ หากบริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าเนื้อหาของสัญญามีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่มาให้กลุ่มบริษัท กลุ่มบริษัทจะบันทึกสินทรัพย์เหล่านี้ไว้ในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทและกลุ่มบริษัท

4.4 การวัดมูลค่าของภาระผูกพันของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันจากโครงการผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยมีข้อสมมติฐานหลายตัว เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนพนักงาน อัตราการลาออก รวมถึงข้อสมมติฐานเกี่ยวกับอัตราคิดลด การเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติฐานเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ กลุ่มบริษัทได้พิจารณาอัตราคิดลดที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่อัตราดอกเบี้ยที่ควรจะใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลซึ่งเป็นสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินที่จะจ่ายภาระผูกพันให้แก่พนักงาน และวันครบกำหนดใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องชำระภาระผูกพัน

ข้อสมมติฐานหลักสำหรับภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ซึ่งอ้างอิงกับสถานการณ์ปัจจุบันในตลาดได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 27

5 การจัดการความเสี่ยงในสวนทุเรียน

วัตถุประสงค์ของบริษัทและกลุ่มบริษัทในการบริหารทุเรียนของบริษัทนั้น เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัทและกลุ่มบริษัท เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุเรียนที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนทางการเงินของทุเรียน

6 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เงินสด	9.39	10.57	9.11	10.31
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	11,338.68	2,931.55	11,283.47	2,850.02
เงินฝากประจำ	8.72	1,998.21	8.59	1,998.21
รวม	<u>11,356.79</u>	<u>4,940.33</u>	<u>11,301.17</u>	<u>4,858.54</u>

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถามและประเภทฝากประจำ มีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ร้อยละ 0.62 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : ร้อยละ 1.34 ต่อปี)

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ได้รวมเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และประเภทฝากประจำ 3 เดือน ของกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน จำนวน 47.11 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 51.17 ล้านบาท) และได้รวมเงินฝากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 8.82 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 16.09 ล้านบาท) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายชำระหนี้ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 11,338.68 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะบริษัท จำนวน 11,283.47 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 2,931.55 ล้านบาท และ 2,850.02 ล้านบาท ตามลำดับ) ได้รวมเงินฝากธนาคารที่นำไปเป็นหลักประกันตามสัญญา จำนวน 2.57 ล้านบาท (หมายเหตุ 25.1)

7 เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียด ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เงินฝากธนาคารประเภทประจำ 6 - 12 เดือน	<u>12,631.83</u>	<u>22,266.87</u>	<u>12,382.79</u>	<u>22,086.59</u>

เงินฝากธนาคารประเภทประจำ 6 - 12 เดือน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 12,631.83 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะบริษัท จำนวน 12,382.79 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 22,266.87 ล้านบาท และ 22,086.59 ล้านบาทตามลำดับ) ได้รวมเงินฝากประจำของกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน จำนวน 195.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 188.00 ล้านบาท)

(๑๒)

รายการเคลื่อนไหวของเงินลงทุนชั่วคราว มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	22,266.87	16,372.45	22,086.59	16,343.45
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	16,943.02	34,163.47	16,627.48	34,012.19
ลดลงระหว่างปี	(26,578.06)	(28,269.05)	(26,331.28)	(28,269.05)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	12,631.83	22,266.87	12,382.79	22,086.59

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ร้อยละ 2.07 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : ร้อยละ 2.83 ต่อปี)

8 เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียด ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - ภายในหนึ่งปี	23,921.64	23,237.09	23,921.64	23,237.09
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - เกินหนึ่งปี	85.00	85.00	85.00	85.00
	24,006.64	23,322.09	24,006.64	23,322.09

รายการเคลื่อนไหวของเงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	23,322.09	22,380.79	23,322.09	22,380.79
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	39,895.70	18,856.40	39,895.70	18,856.40
ลดลงระหว่างปี	(39,211.15)	(17,911.48)	(39,211.15)	(17,911.48)
ตัดจำหน่ายส่วนเกินกว่ามูลค่าตราสารหนี้	-	(3.62)	-	(3.62)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	24,006.64	23,322.09	24,006.64	23,322.09
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - ภายในหนึ่งปี				
เงินฝากธนาคาร	23,921.64	23,187.09	23,921.64	23,187.09
ตราสารหนี้	-	50.00	-	50.00
	23,921.64	23,237.09	23,921.64	23,237.09
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - เกินหนึ่งปี				
ตราสารหนี้	85.00	85.00	85.00	85.00
รวมเงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวทั้งสิ้น	24,006.64	23,322.09	24,006.64	23,322.09

เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ประกอบด้วย เงินที่ฝากไว้กับธนาคารต่างๆ เป็นประเภทเงินฝากที่มีระยะเวลากำหนดไม่เกิน 24 เดือน ซึ่งได้รวมถึงเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตร และหุ้นกู้ โดยบริษัทจะพิจารณาสมทบในแต่ละปีเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว ซึ่งสามารถนำไปใช้ไถ่ถอนหนี้สินได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติหลักการจากผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านการเงินตั้งแต่ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป โดยต้องรายงานต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบ ทั้งนี้เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ร้อยละ 2.10 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : ร้อยละ 3.08 ต่อปี)

9 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม (หมายเหตุ 9.1)	7,334.69	8,358.73	7,322.52	8,358.89
ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 9.2)	972.04	1,124.87	972.04	1,124.87
ลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ (หมายเหตุ 9.3)	681.05	2,201.28	681.05	2,201.28
รวมลูกหนี้การค้า	8,987.78	11,684.88	8,975.61	11,685.04
ลูกหนี้อื่น	122.34	124.34	122.34	124.34
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (หมายเหตุ 2.26)	9,110.12	11,809.22	9,097.95	11,809.38

9.1 ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว				
- บุคคลภายนอก	4,472.09	4,284.13	4,472.81	4,284.30
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,546.82	2,433.20	1,546.82	2,433.20
รายได้ค้างรับ				
- บุคคลภายนอก	3,529.38	3,610.22	3,516.49	3,610.21
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	562.45	562.45	562.45	562.45
รวมลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม	10,110.74	10,890.00	10,098.57	10,890.16
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(2,776.05)	(2,531.27)	(2,776.05)	(2,531.27)
รวมลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม	7,334.69	8,358.73	7,322.52	8,358.89

ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคมประกอบด้วย ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากโครงข่ายของบริษัท เช่น จากการใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน ค่าเช่าท่อร้อยสายเคเบิล ค่าเช่าวงจร ค่าเชื่อมโยง (Access Charge)

ลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้วได้รวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 1,324.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 2,200.92 ล้านบาท)

เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2551 บมจ.กสท มีหนังสือแจ้งขอยกเลิกข้อตกลงการแบ่งรายได้ทางไกลต่างประเทศ โดยจะขอชำระเป็นค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) ตามอัตราที่ บมจ.กสท เสนอต่อ กสทช. แทน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 อย่างไรก็ตามบริษัทมีหนังสือแจ้งให้ บมจ.กสท ทราบว่าข้อตกลงเดิมยังมีผลบังคับใช้ต่อไป และเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2554 บริษัทได้ฟ้อง กสทช. เพื่อให้เพิกถอน

ค่าเช่าขาดข้อพิพาทและค่าวินิจฉัยข้อพิพาทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) ช่วงต้นที่มีการชำระขาด และค่าวินิจฉัยที่ไม่เป็นประโยชน์กับบริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2555 บริษัทยื่นฟ้อง บมจ.กสท ต่อศาลปกครองกลางเพื่อให้ชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของทุนทรัพย์ จำนวน 4,348.22 ล้านบาท และศาลปกครองกลางได้รับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง แต่เนื่องจาก บมจ.กสท ไม่ได้ส่งข้อมูลตามข้อตกลงเดิม ทำให้บริษัทไม่สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้และประมาณมูลค่าต้นทุนส่วนแบ่งรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ บริษัทจึงยังไม่บันทึกส่วนแบ่งรายได้ทางไกลต่างประเทศจาก บมจ.กสท และไม่บันทึกต้นทุนส่วนแบ่งรายได้ที่ต้องจ่ายให้กับผู้ให้บริการรายอื่นในงบการเงินตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551

บมจ.กสท ได้ทำข้อตกลงกับบริษัท เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทคู่สัญญาภายใต้สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของ บมจ.กสท รวม 3 ราย คือ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด (TRUE Move) และบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (DPC) โดยเป็นข้อตกลง 3 ฝ่าย ระหว่างบริษัท บมจ.กสท และบริษัทคู่สัญญา เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ติดต่อกับโครงข่ายของบริษัทและคู่สัญญาของบริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544 พรบ. ประกอบกิจการโทรคมนาคมมีผลบังคับใช้ ซึ่งตาม พรบ. ดังกล่าวได้มีการกำหนดในหมวด 2 การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และ กสทช. ได้ออกประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายในปี 2549 เป็นผลให้คู่สัญญาของ บมจ.กสท 2 ราย คือ DTAC และ TRUE Move ใช้เป็นข้ออ้างในการขอยุติการจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) และขอเจรจาเพื่อทำสัญญาการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย และอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge หรือ IC) โดยจะจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) จนถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 เท่านั้น และระหว่างที่ไม่มีข้อยุติจะชำระค่า IC ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป ในอัตราที่ตกลงกันหรือในอัตราชั่วคราวที่ กสทช. กำหนด และ DPC เป็นรายที่ 3 ที่ใช้ข้ออ้างในการขอยุติการจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) โดยในไตรมาสที่ 2/2552 DPC มีหนังสือขอทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อให้เป็นไปตามประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และแจ้งยกเลิกข้อตกลงเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และหยุดชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2552 บริษัทจึงหยุดรับรู้รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของ DPC ตั้งแต่วันดังกล่าว

อย่างไรก็ตามบริษัทมีความเห็นว่า แม้ว่าจะมีประกาศ กสทช. เรื่อง IC แล้ว แต่ข้อตกลงเรื่องค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) ทุกฉบับยังมีผลใช้บังคับ ดังนั้นคู่สัญญาของ บมจ.กสท จึงไม่มีสิทธิยุติการจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงฯ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทมีมติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ให้ฝ่ายบริหารของบริษัทแจ้งยืนยันให้คู่สัญญาทั้ง 2 บริษัทจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายที่มีอยู่เดิมต่อไป โดยฝ่ายบริหารของบริษัทจะต่อสู้ทางกฎหมายจนถึงที่สุด โดยเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550 บริษัทได้ยื่นฟ้อง กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ.2549 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2553 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งยกฟ้องวันที่ 15 ตุลาคม 2553 บริษัทยื่นอุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด และเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้ยื่นฟ้อง บมจ.กสท และคู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 2 ราย ต่อศาลแพ่งฐานผิดสัญญา (ข้อตกลง) และเรียกค่าเสียหาย โดยทั้งสองกรณีศาลมีคำสั่งรับฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2551 และวันที่ 16 กันยายน 2552 ศาลแพ่ง มีคำสั่งจำหน่ายคดีระหว่างบริษัทกับ บมจ.กสท และ DTAC และระหว่างบริษัทกับ บมจ.กสท และ TRUE Move ตามลำดับ ออกจากสารบบความ โดยพิจารณาเห็นว่าคดีอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ฝ่ายบริหารของบริษัทจึงได้เห็นชอบให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีแทน แต่สำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นให้บริษัทดำเนินการฟ้องคดีเอง แต่เนื่องจากการยุติการจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายนั้น คู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 3 รายไม่ได้ปฏิบัติตามข้อตกลงฯ ที่ต้องนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) ให้บริษัทด้วย บริษัทจึงยังไม่บันทึกบัญชีรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) รายของ DTAC และ TRUE Move ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 จนถึงปัจจุบัน ส่วนของราย DPC ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2552 จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4/2550 บมจ.กสท ได้ผัดนัดชำระหนี้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) ในส่วนที่ บมจ.กสท เป็นผู้ดำเนินการเอง ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 โดยบริษัทได้รับข้อมูลค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) ในส่วนนี้จนถึงเดือนตุลาคม 2550 บริษัทจึงบันทึกรายได้เฉพาะเดือนตุลาคม 2550 จำนวน 84.02 ล้านบาท และหยุดบันทึกรายได้ในส่วนนี้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นไป นอกจากนี้ บมจ.กสท ได้ผัดนัดชำระหนี้จำนวนครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ บมจ.กสท ได้รับจาก DPC และต้องนำส่งให้แก่บริษัทเพิ่มเติมจากส่วนแบ่งรายได้ขั้นต้นที่บริษัทได้รับชำระแล้ว สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2550 เป็นจำนวน 345.50 ล้านบาท และส่วนแบ่งรายได้สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม ๑๖

2550 เป็นจำนวน 130.12 ล้านบาท ซึ่งต่างถึงกำหนดชำระแล้วในไตรมาสที่ 1/2551 และอยู่ระหว่างการดำเนินการให้ บมจ.กสท ชำระ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบริษัทจะได้รับข้อมูลครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ บมจ.กสท ได้รับจาก DPC จนถึงเดือนมิถุนายน 2551 แต่บริษัทได้รับหนังสือแจ้งจาก บมจ.กสท ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2551 ว่าจะชำระเงินเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดคดีที่บริษัทได้ ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งให้ บมจ.กสท และคู่สัญญา DTAC และ TRUE Move ชำระค่าเชื่อมโยง (Access Charge) บริษัทจึงหยุดรับรู้รายได้ ในส่วนนี้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1/2551 อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทคาดว่าบริษัทจะได้รับชำระเงินค่าเชื่อมโยง (Access Charge) และ จำนวนครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าว ซึ่งแสดงรวมอยู่ในยอดลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคมทั้งจำนวน จึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญสำหรับจำนวนที่ยังไม่ได้รับชำระและบันทึกเป็นลูกหนี้ไว้ในงบการเงินนี้

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 บริษัทได้ยื่นฟ้อง บมจ.กสท และคู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 3 ราย มีทุนทรัพย์รวมกันทุกคดีทั้งสิ้น 162,477.27 ล้านบาท และแก้ไขทุนทรัพย์เป็น 348,327.51 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอรับชำระหนี้และเรียกค่าเสียหาย ซึ่งศาลได้รับคำสั่งฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

อนึ่งตั้งแต่ปี 2550 บริษัทไม่ได้บันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่เป็นกรณี พิพาท ซึ่งบริษัทยังไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นรายได้ในงบการเงินนี้ (หมายเหตุ 38.1.2)

นอกจากนี้ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (ทีทีแอนด์ที) ซึ่งเป็นคู่สัญญากับบริษัทตามสัญญาความร่วมมือการงานฯ ได้ประสบปัญหา สภาพคล่องทางการเงิน และได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 และศาลล้มละลายกลาง ได้มีคำสั่งให้ ทีทีแอนด์ที เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2551 และมีคำสั่งแต่งตั้งให้บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการในวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ต่อมาเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2557 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งแต่งตั้ง บจก.พีซีแอล แพลนเนอร์ เป็นผู้บริหารแผนแทน บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด และเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งศาลตาม กฎหมายพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ทั้งนี้ บริษัทได้ยื่นขอรับชำระหนี้ทั้งนี้ทางการค้าและหนี้อื่นๆ หลายรายการ โดยในส่วนของ หนี้ทางการค้า บริษัทได้บันทึก ทีทีแอนด์ที เป็นลูกหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เป็นจำนวน 1,347.09 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2557 : 1,096.01 ล้านบาท) ปัจจุบัน ทีทีแอนด์ที มีการชำระเงินตามปกติสำหรับรายการค้าที่เกิดขึ้นหลังจากวันที่ 7 พฤศจิกายน 2551 แต่เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจำนวนเงินที่บริษัทจะได้รับชำระหนี้ บริษัทจึงบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ทางการค้า ที่บันทึกไว้ในงบการเงิน จำนวน 1,297.90 ล้านบาท

บริษัทไม่มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อที่มีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทมีลูกค้านumerous ราย ซึ่งได้แก่ ผู้ใช้บริการ โทรศัพทท์ทั้งภาคธุรกิจ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และผู้ใช้รายย่อยทั่วไป การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ครอบคลุมถึงลูกค้าที่จะ เกือบเงินไม่ได้ ตามประสบการณ์การชำระเงินในอดีต ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ทำให้ฝ่ายบริหารเชื่อว่าไม่มีความเสี่ยงเพิ่มเติมเกินกว่า จำนวนเงินที่ได้รับรู้ในรายการค้าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

9.2 ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุนที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว				
- บุคคลภายนอก	4,982.77	5,061.24	4,982.77	5,061.24
รายได้ค้างรับ				
- บุคคลภายนอก	198.01	232.43	198.01	232.43
รวมลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	5,180.78	5,293.67	5,180.78	5,293.67
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(4,208.74)	(4,168.80)	(4,208.74)	(4,168.80)
รวมลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	972.04	1,124.87	972.04	1,124.87

๑๖

ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน เป็นลูกหนี้ผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานในส่วนที่ให้บริการโดยบริษัท ทูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (ทู) และ ทีทีแอนด์ที โดยบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการออกใบแจ้งหนี้และเรียกเก็บเงิน โดยเมื่อได้รับชำระจากลูกหนี้แล้วจึงจ่ายส่วนแบ่งให้บริษัทดังกล่าวข้างต้นในอัตราส่วนแบ่งรายได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุนดังกล่าวรวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ 217.24 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 227.14 ล้านบาท)

9.3 ลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้				
- บุคคลภายนอก	379.72	770.64	379.72	770.64
รายได้ค้างรับ				
- บุคคลภายนอก	681.05	1,810.36	681.05	1,810.36
รวมลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	1,060.77	2,581.00	1,060.77	2,581.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(379.72)	(379.72)	(379.72)	(379.72)
รวมลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	681.05	2,201.28	681.05	2,201.28

ลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ เป็นลูกหนี้จากการรับรู้รายได้ขั้นต่ำหรือร้อยละของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นแล้วแต่จำนวนใดมากกว่า ตามสัญญาร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน ประกอบด้วย การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการโทรศัพท์สาธารณะ การขายบัตรโทรศัพท์ เป็นต้น

ลูกหนี้การค้าตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ รวมรายได้ค้างรับจาก บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) จำนวน 681.04 ล้านบาท ซึ่งเป็นค่าภาษีสรรพสามิตที่ AIS หักออกจากส่วนแบ่งรายได้ระหว่างวันที่ 23 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2550 โดย AIS ได้ชำระค่าภาษีสรรพสามิตข้างต้นให้กรมสรรพสามิต และปฏิเสธการชำระเงินให้บริษัท เนื่องจากวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2550 เป็นวันที่กระทรวงการคลังได้ประกาศลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับกิจการโทรคมนาคมเหลือร้อยละศูนย์ แต่ผู้บริหารของบริษัทมีความเห็นว่า AIS ไม่มีสิทธินำค่าภาษีสรรพสามิตนี้ไปหักออกจากส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550 บริษัทจึงบันทึกค่าภาษีสรรพสามิตดังกล่าวเป็นรายได้ค้างรับ ต่อมาเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2551 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้ AIS นำส่งส่วนแบ่งรายได้ จำนวน 31,462 ล้านบาท ที่ AIS ยังไม่ได้นำส่งให้บริษัทครบถ้วนสำหรับงวดตั้งแต่ มกราคม 2546 - กันยายน 2550 ซึ่งคำเสนอข้อพิพาทดังกล่าวได้รวมรายได้ค้างรับจำนวน 681.04 ล้านบาท ข้างต้นไว้ด้วย เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2554 คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้ AIS ไม่ต้องชำระเงินให้บริษัท แต่บริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2554 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถคาดการณ์ผลของคดีความดังกล่าวได้ในขณะนี้ บริษัทจึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในงบการเงินนี้ ทั้งนี้ลูกหนี้การค้าดังกล่าวไม่รวมลูกหนี้จากการเรียกเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนจากค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งเป็นเงินผลประโยชน์อื่นใดปีที่ 17 - 22 ที่ AIS พึงได้รับตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) (สัญญา ข้อ 30) จำนวน 27,788.08 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ บริษัทจึงยังไม่บันทึกบัญชีส่วนแบ่งรายได้จากผลประโยชน์อื่นใดดังกล่าว

9.4 การวิเคราะห์อายุหนี้ที่ค้างชำระ

ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม และลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน ที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว สามารถแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

รายการ	งบการเงินรวม			
	ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	
	2558	2557	2558	2557
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	3,247.38	4,001.86	515.50	660.43
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	415.63	531.22	65.87	130.65
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	350.11	352.67	144.23	167.62
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	2,005.79	1,831.58	4,257.17	4,102.54
	6,018.91	6,717.33	4,982.77	5,061.24

รายการ	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	
	2558	2557	2558	2557
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	3,248.10	4,002.03	515.50	660.43
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	415.63	531.22	65.87	130.65
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	350.11	352.67	144.23	167.62
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	2,005.79	1,831.58	4,257.17	4,102.54
	6,019.63	6,717.50	4,982.77	5,061.24

10 สิ้นค้าและพัสดุดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
สินค้าสำเร็จรูป	186.86	173.24	186.77	172.75
พัสดุในการให้บริการ ขยายงานและซ่อมแซมบำรุงรักษาโทรศัพท์	756.76	863.16	756.76	863.16
พัสดุสำนักงาน	4.57	5.68	4.57	5.68
	948.19	1,042.08	948.10	1,041.59
หัก ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	-	(1.17)	-	(1.17)
ค่าเผื่อสินค้าพัสดุล้าสมัยและเสื่อมสภาพ	(317.62)	(131.05)	(317.62)	(131.05)
สินค้าและพัสดุดคงเหลือ	630.57	909.86	630.48	909.37

11 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ดอกเบี้ยค้างรับ	139.43	201.49	138.04	199.99
ลูกหนี้กรมสรรพากร	503.10	949.61	490.40	932.77
เงินจ่ายล่วงหน้า	258.76	260.24	296.72	318.67
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,002.23	1,019.28	1,021.26	1,019.28
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าอุปกรณ์	22.42	125.11	22.42	125.11
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	858.28	155.35	816.02	114.40
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,784.22	2,711.08	2,784.86	2,710.22
หัก ค่าเผื่อภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืน (หมายเหตุ 38.1.3)	(322.80)	(322.80)	(322.80)	(322.80)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,461.42	2,388.28	2,462.06	2,387.42

12 เงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	12,893.18	12,955.09	12,893.18	12,955.09
การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย (หมายเหตุ 30)	(8,730.13)	(61.91)	(8,730.13)	(61.91)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	4,163.05	12,893.18	4,163.05	12,893.18
เงินลงทุนระยะยาวอื่น				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	772.14	585.02	772.14	585.02
เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	18.34	-	18.34	-
กลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	187.12	-	187.12
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	790.48	772.14	790.48	772.14
รวมราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	4,953.53	13,665.32	4,953.53	13,665.32

เงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม							
	หลักทรัพย์เพื่อขาย		ถือจนครบกำหนด		เงินลงทุนทั่วไป		รวม	
	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557
ตราสารหนี้								
หุ้นกู้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	-	-	100.00	100.00	-	-	100.00	100.00
หุ้นกู้ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	-	-	130.00	130.00	-	-	130.00	130.00
หุ้นกู้ ธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	-	-	50.00	50.00	-	-	50.00	50.00
รวมตราสารหนี้	-	-	280.00	280.00	-	-	280.00	280.00
ตราสารทุน								
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทคโนโลยี จำกัด	-	-	-	-	30.90	30.90	30.90	30.90
บริษัท ไทย-อะมาตอส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	-	-	-	-	3.00	3.00	3.00	3.00
บริษัท เทรคสยาม จำกัด	-	-	-	-	1.75	1.75	1.75	1.75
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	-	-	-	-	585.25	585.25	585.25	585.25
บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด	-	-	-	-	0.40	0.40	0.40	0.40
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	3,567.92	3,567.92	-	-	-	-	3,567.92	3,567.92
บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	40.00	40.00	-	-	-	-	40.00	40.00
กองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง	1.00	1.00	-	-	-	-	1.00	1.00
	3,608.92	3,608.92	-	-	621.30	621.30	4,230.22	4,230.22
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	-	-	(110.82)	(129.16)	(110.82)	(129.16)
บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์								
เพื่อขาย	554.13	9,284.26	-	-	-	-	554.13	9,284.26
รวมตราสารทุน	4,163.05	12,893.18	-	-	510.48	492.14	4,673.53	13,385.32
รวม	4,163.05	12,893.18	280.00	280.00	510.48	492.14	4,953.53	13,665.32

๑๒

งบการเงินเฉพาะบริษัท							
หลักทรัพย์เพื่อขาย		ถือจนครบกำหนด		เงินลงทุนทั่วไป		รวม	
2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557
ตราสารหนี้							
-	-	100.00	100.00	-	-	100.00	100.00
-	-	130.00	130.00	-	-	130.00	130.00
-	-	50.00	50.00	-	-	50.00	50.00
-	-	280.00	280.00	-	-	280.00	280.00
ตราสารทุน							
-	-	-	-	30.90	30.90	30.90	30.90
-	-	-	-	3.00	3.00	3.00	3.00
-	-	-	-	1.75	1.75	1.75	1.75
-	-	-	-	585.25	585.25	585.25	585.25
-	-	-	-	0.40	0.40	0.40	0.40
3,567.92	3,567.92	-	-	-	-	3,567.92	3,567.92
40.00	40.00	-	-	-	-	40.00	40.00
1.00	1.00	-	-	-	-	1.00	1.00
3,608.92	3,608.92	-	-	621.30	621.30	4,230.22	4,230.22
-	-	-	-	(110.82)	(129.16)	(110.82)	(129.16)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน							
บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์							
เพื่อขาย							
554.13	9,284.26	-	-	-	-	554.13	9,284.26
4,163.05	12,893.18	-	-	510.48	492.14	4,673.53	13,385.32
4,163.05	12,893.18	280.00	280.00	510.48	492.14	4,953.53	13,665.32

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ตราสารหนี้ จำนวน 280.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 280.00 ล้านบาท) เป็นตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด ซึ่งมีอายุถึงกำหนดชำระภายใน 1.67 - 5.80 ปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 2.58 - 6.51 ปี) และมีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริงในระหว่างปีร้อยละ 4.29 ต่อปี (ระหว่างปี 2557 : ร้อยละ 4.29 ต่อปี)

มูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย มีดังนี้

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม			
	มูลค่ายุติธรรม			
	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย	4,163.05	4,163.05	-	4,163.05

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม			
	มูลค่ายุติธรรม			
	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย	12,893.18	12,893.18	-	12,893.18

ลำดับของมูลค่ายุติธรรม

ตารางข้างต้นวิเคราะห์การวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำสำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน การวัดมูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทอยู่ในระดับของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่านิยามของระดับต่างๆ ดังนี้

- ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ข้อมูลระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น นอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

บริษัทและกลุ่มบริษัท พิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 1 สำหรับตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย ด้วยราคาที่มีการเสนอซื้อขาย (ไม่ปรับปรุง) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและราคาตามประกาศของหลักทรัพย์จัดการกองทุน

13 เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย				
- เงินลงทุนในบริษัทร่วม	83.87	83.42	612.05	612.05
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	(50.36)	(50.36)	(582.05)	(582.05)
	<u>33.51</u>	<u>33.06</u>	<u>30.00</u>	<u>30.00</u>
- เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	1,057.69	1,057.69
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	(165.41)	(165.41)
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>892.28</u>	<u>892.28</u>
	<u>33.51</u>	<u>33.06</u>	<u>922.28</u>	<u>922.28</u>

การเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
บริษัทร่วม				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	33.06	32.38	30.00	30.00
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	0.45	0.68	-	-
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>33.51</u>	<u>33.06</u>	<u>30.00</u>	<u>30.00</u>
บริษัทย่อย				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	-	-	890.39	890.39
ลงทุนในบริษัท ทีโอที เอท์เซอร์สซิ่ง เซอร์วิส จำกัด	-	-	1.25	1.25
ลงทุนในบริษัท ทีโอที สปอร์ต คลับ จำกัด	-	-	0.64	0.64
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>892.28</u>	<u>892.28</u>
รวม	<u>33.51</u>	<u>33.06</u>	<u>922.28</u>	<u>922.28</u>

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เห็นชอบให้บริษัทลงทุนในการจัดตั้ง บริษัท ทีโอที เอท์เซอร์สซิ่ง เซอร์วิส จำกัด (TOT OS) เพื่อบริหารงานเฉพาะสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทและให้บริการงานที่บริษัทต้องการในงานเฉพาะ และเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2556 บริษัทได้ถือหุ้นใน TOT OS จำกัด จำนวน 12,500 หุ้น ในราคาหุ้นละ 100.00 บาท รวมจำนวน 1.25 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ์ที่จดทะเบียน จำนวนทั้งสิ้น 5.00 ล้านบาท

บริษัทได้แสดงเงินลงทุนใน TOT OS เป็นบริษัทย่อย ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวร้อยละ 25.00 เนื่องจากบริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการบริษัทจำนวน 4 ท่าน จากคณะกรรมการทั้งหมด 6 ท่าน ทำให้บริษัท มีตัวแทนในคณะกรรมการ ซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 50.00 ของคะแนนเสียงทั้งหมด บริษัทจึงมีอำนาจในการควบคุมบริษัทดังกล่าว

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติให้บริษัทจ่ายเงินค่าหุ้น บริษัท ทีโอที สปอร์ต คลับ จำกัด (TOT SC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของบริษัทผ่านกีฬาฟุตบอล และสนับสนุนกีฬาฟุตบอลของบริษัท ให้มีความแข็งแกร่งในระดับชาติ จำนวน 5,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 128.11 บาท รวมจำนวน 0.64 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของจำนวนหุ้นจดทะเบียนทั้งสิ้น 20,000 หุ้น มีมูลค่าตามการจดทะเบียนจำนวน 2.00 ล้านบาท

บริษัทได้แสดงเงินลงทุนใน TOT SC เป็นบริษัทย่อย ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวร้อยละ 25.00 เนื่องจากบริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการบริษัทจำนวน 4 ท่าน จากคณะกรรมการทั้งหมด 7 ท่าน ทำให้บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการ ซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 50.00 ของคะแนนเสียงทั้งหมด บริษัทจึงมีอำนาจในการควบคุมบริษัทดังกล่าว

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	ผลสะสมของ		เงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย - สุทธิ
							ส่วนแบ่งผล กำไร(ขาดทุน)	ค่าเผื่อการต่อจ่าย ของเงินลงทุน	
บริษัทรวม									
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตบัตรพลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(460.76)	-	-
บริษัท เสนโซ่ด้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	221.00	49.00	108.29	(57.93)	(50.36)	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอริสเซส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	3.51	-	33.51
รวมเงินลงทุนในบริษัทรวม						612.05	(528.18)	(50.36)	33.51

๑๒

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ		เงินลงทุน ตามราคาทุน	ผลสะสมของ ส่วนแบ่งผล กำไร(ขาดทุน)	ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน	เงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย - สุทธิ
					การถือหุ้น (ร้อยละ)	การถือหุ้น				
บริษัทรวม										
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	ผลิตบัตรเครดิตแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-	-	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(460.76)	-	-	-
บริษัท เคนโซ่ต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	221.00	49.00	108.29	(57.93)	(50.36)	-	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอริสเสส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	3.06	-	-	33.06
รวมเงินลงทุนในบริษัทรวม						612.05	(528.63)	(50.36)		33.06

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะบริษัท

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	หุ้นที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	ค่าเผื่อการต่อค่า ของเงินลงทุน	เงินลงทุน ตามราคาทุน-สุทธิ
บริษัทร่วม								
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตบัตรพลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมพิวเตอร์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(460.76)	-
บริษัท เสนโซ่ต้าคอมพิวเตอร์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(108.29)	-
บริษัท ไมโบล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	-	30.00
เซอริสเสส จำกัด								
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม						612.05	(582.05)	30.00
บริษัทย่อย								
บริษัท เอ ซี ซี โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,200.00	98.57	1,055.80	(165.41)	890.39
บริษัท ทีไอที เอพพิคอลลิ่ง เซอริส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ไทย	ผู้ถือหุ้น	4.81	25.00	1.25	-	1.25
บริษัท ทีไอที สปอร์ต คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการสิทธิและ สิทธิประโยชน์ของกิจการ	ไทย	ผู้ถือหุ้น	2.00	25.00	0.64	-	0.64
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย						1,057.69	(165.41)	892.28
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย						1,669.74	(747.46)	922.28

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะบริษัท									
บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ผู้ถือหุ้น ที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน	เงินลงทุน ตามราคาทุน-สุทธิ	
บริษัทร่วม									
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	ผลิตบัตรเครดิตแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-	
บริษัท แอดวานซ์ คาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิตีชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(460.76)	-	
บริษัท เสนโซดาต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(108.29)	-	
บริษัท ไมโบล์ คอมมิวนิตีชั่น เซอวิสเซส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	-	30.00	
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม						612.05	(582.05)	30.00	
บริษัทย่อย									
บริษัท เอ ซี โนบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,200.00	98.57	1,055.80	(165.41)	890.39	
บริษัท ทีไอที เอพาร์ทเมนท์เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาก่อสร้าง	ไทย	ผู้ถือหุ้น	4.81	25.00	1.25	-	1.25	
บริษัท ทีไอที สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการลิขสิทธิ์และ สิทธิประโยชน์ของกิจการ	ไทย	ผู้ถือหุ้น	2.00	25.00	0.64	-	0.64	
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย						1,057.69	(165.41)	892.28	
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย						1,669.74	(747.46)	922.28	๑๒

รายละเอียดของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และกำไรขาดทุนของบริษัทรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

	บริษัท เทลการ์ด จำกัด		บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด		บริษัท เลนโซ่ ดาต้าคอม จำกัด		บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสেস จำกัด		รวม	
	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557
สินทรัพย์หมุนเวียน	4.98	6.31	92.75	129.50	14.70	15.35	111.89	110.55	224.32	261.71
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	11.22	11.24	24.83	12.87	32.13	32.01	0.05	0.05	68.23	56.17
หนี้สินหมุนเวียน	61.06	58.71	20.53	52.40	0.03	0.03	0.23	0.41	81.85	111.55
หนี้สินไม่หมุนเวียน	-	-	1.86	6.51	-	-	-	-	1.86	6.51
รวมสินทรัพย์สุทธิ	(44.86)	(41.16)	95.19	83.46	46.80	47.33	111.71	110.19	208.84	199.82

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	บริษัท เทลการ์ด จำกัด		บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด		บริษัท เลนโซ่ ดาต้าคอม จำกัด		บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสেস จำกัด		รวม	
	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557
รายได้	1.18	1.18	34.20	51.36	0.69	0.51	2.35	3.32	38.42	56.37
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(3.70)	(3.60)	11.71	(60.81)	(0.52)	(0.60)	1.52	2.25	9.01	(62.76)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น	-	-	0.02	-	-	-	-	-	0.02	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	(3.70)	(3.60)	11.73	(60.81)	(0.52)	(0.60)	1.52	2.25	9.03	(62.76)

กระทบบยอดรายการข้อมูลทางการเงิน มีดังนี้

	บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสেস จำกัด	
	2558	2557
สินทรัพย์ต้นปี - สุทธิ	110.19	107.94
กำไรระหว่างปี	1.52	2.25
สินทรัพย์ปลายปี - สุทธิ	111.71	110.19
ส่วนได้เสียในบริษัทรวม (ร้อยละ)	30.00	30.00
มูลค่าตามบัญชี	33.51	34.16

บริษัทได้รับรู้ส่วนแบ่งผลขาดทุนตามวิธีส่วนได้เสีย และพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในบริษัทรวม 3 แห่ง คือบริษัท เทลการ์ด จำกัด บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด และบริษัท เลนโซ่ดาต้าคอม จำกัด แล้วทั้งจำนวน

ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551 บริษัท และ บมจ.กสท ได้ตกลงยกเลิกสัญญาบริการร่วมค้า รวมทั้งบันทึกข้อตกลงใดๆ ไม่ว่าโดยหนังสือหรือวาจาที่ได้กระทำขึ้น ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสัญญาดังกล่าว เป็นผลให้ยกเลิกกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย (ไทย - โมบาย) และบริษัทต้องรับภาระหนี้สินของ ไทย - โมบาย ทั้งจำนวนตามมูลค่ายุติธรรม และเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2551 บริษัทได้รับโอนหุ้นที่ บมจ.กสท ถือใน บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด (เอ ซี ที) จำนวน 50,816,987 หุ้น ทำให้บริษัทมีอำนาจในการควบคุม เอ ซี ที บริษัทจึงแสดง เอ ซี ที เป็นบริษัทย่อยและนำเสนองบการเงินรวมเป็นครั้งแรกสำหรับงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551

บริษัทได้ถือหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่ม โดยการรับโอนหุ้นจากพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที ต่อไป จำนวน 1.466 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 14.66 ล้านบาท ในไตรมาส 3/2553 บริษัทได้ซื้อหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่มอีกจากบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที จำนวน 0.024 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 0.24 ล้านบาท ในไตรมาส 2/2554 บริษัทได้ซื้อหุ้นใน เอ ซี ที จากพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่มอีก จำนวน 0.0005 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 0.005 ล้านบาท ไตรมาส 2/2555 บริษัทได้ซื้อหุ้นใน เอ ซี ที จากพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่มอีก จำนวน 0.000125 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 0.00125 ล้านบาท และไตรมาส 4/2556 บริษัทได้ซื้อหุ้นใน เอ ซี ที จากพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่มอีก จำนวน 0.000125 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 0.00125 ล้านบาท

บริษัทได้เคยแสดงเงินลงทุนในบริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด (ทู มัลติมีเดีย) เป็นบริษัทร่วม ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าว น้อยกว่าร้อยละ 20 เนื่องจากบริษัทสามารถแต่งตั้งกรรมการได้ตามสัดส่วนเงินลงทุน แต่ไม่น้อยกว่า 1 ท่าน จากจำนวนทั้งหมด ไม่เกิน 11 ท่าน โดยในปัจจุบัน บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการบริษัทจำนวน 2 ท่าน จากคณะกรรมการทั้งหมด 8 ท่าน บริษัทพิจารณาว่าบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญในบริษัทดังกล่าวจากการที่บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการ ซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 20 ของคะแนนเสียงทั้งหมด อย่างไรก็ตามตั้งแต่ไตรมาสที่ 1/2552 บริษัทไม่ได้รับข้อมูลงบการเงินตามวิธีส่วนได้เสียของ ทู มัลติมีเดีย เพื่อใช้สำหรับบันทึกบัญชีส่วนได้เสียของเงินลงทุนในงบการเงินรวม บริษัทจึงหยุดรับส่วนได้เสียของเงินลงทุนใน ทู มัลติมีเดีย และจัดประเภทเงินลงทุนใน ทู มัลติมีเดีย ใหม่จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่น

เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2551 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทขายหุ้นบริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด บริษัท เทลการ์ด จำกัด บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด และบริษัท เทคสยาม จำกัด ต่อมาเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 คณะกรรมการของบริษัทได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทขายหุ้นบริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอดวานซ์) และได้นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยไตรมาส 4/2552 งบการเงินเฉพาะบริษัทได้บันทึกการด้อยค่าเงินลงทุนใน แอดวานซ์ เพิ่มเติม สำหรับเงินลงทุนสุทธิที่เหลืออยู่ทั้งหมด จำนวน 190.71 ล้านบาท เนื่องจาก แอดวานซ์ มีขาดทุนสุทธิจำนวนมากในงบการเงินสำหรับปี 2552 มีผลให้ขาดทุนสะสมเกินทุน และเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2556 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทถอนเรื่องการเสนอขายหุ้นของบริษัทในบริษัทร่วมทุน 5 บริษัทดังกล่าวข้างต้น คืนจากกระทรวงฯ เนื่องจากการจำหน่ายหุ้นที่รัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของมีความยุ่งยากและใช้เวลานาน ประกอบกับขณะนี้ยังไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดมีความประสงค์ที่จะซื้อหุ้น และสภาพการดำเนินงานของแต่ละบริษัทได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก สมควรนำมาพิจารณาในภาพรวมของการบริหารจัดการใหม่

เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2553 คณะกรรมการบริษัท เลนโซ่ มีมติ ให้ เลนโซ่ ยุติการให้บริการ ADSL และ Broadband Internet และให้ยกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการ ดังนั้นบริษัทจึงได้บันทึกการด้อยค่าเงินลงทุนสำหรับเงินลงทุนสุทธิที่เหลืออยู่ทั้งหมด จำนวน 52.19 ล้านบาท ในงวดไตรมาส 1/2553

14 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	426.22	512.11	426.22	512.11
หัก เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	(57.13)	(64.74)	(57.13)	(64.74)
	369.09	447.37	369.09	447.37
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(11.19)	(11.19)	(11.19)	(11.19)
	357.90	436.18	357.90	436.18

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เงินให้กู้ยืมข้างต้นประกอบด้วยลูกหนี้กองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ จำนวนเงิน 103.80 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 111.11 ล้านบาท) (ซึ่งรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินบริษัทตามที่อธิบายในหมายเหตุ 2.21.2.2) และ ลูกหนี้บริษัท จำนวนเงิน 322.42 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 400.99 ล้านบาท) ทั้งนี้เงินให้พนักงานกู้ยืมคิดอัตราดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ประเภทฝากประจำ 12 เดือน โดยมีหลักทรัพย์และ/หรือบุคคลค้ำประกันเต็มจำนวน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของเงินกู้ โดยบริษัทจะหักชำระเงินกู้จากเงินเดือนเป็นประจำทุกเดือน ตามมติคณะกรรมการเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2548 ได้อนุมัติให้บริษัทรับโอนลูกหนี้พนักงานที่กู้ยืมเงินจากกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ กรณีที่พนักงานโอนย้ายไปเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นลูกหนี้ของบริษัทแทน

15 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	526.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	526.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	526.42
ค่าเผื่อการด้อยค่า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	(159.68)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	(159.68)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(159.68)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	366.74
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	366.74
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	366.74
มูลค่ายุติธรรม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	430.51

๑๖

ราคาทุน

ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	526.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	526.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	526.42

ค่าเผื่อจากการด้อยค่า

ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	(159.68)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	(159.68)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(159.68)

มูลค่าสุทธิทางบัญชี

ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	366.74
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	366.74
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	366.74

มูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	430.51
--------------------------	--------

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นที่ดินที่ยังไม่ระบุวัตถุประสงค์ บางส่วนใช้ราคาประเมินโดยบริษัท จัสติส พร็อพเพอร์ตี้ แอนด์ แอพไพเรซัล จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประเมินราคาอิสระ โดยวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด และบางส่วนใช้ราคาประเมินจากกรมที่ดิน เป็นข้อมูลระดับ 2 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม ผลการประเมินราคาพบว่าที่ดินบางแปลงมีราคาทุนสูงกว่ามูลค่ายุติธรรม ซึ่งบริษัทรับรู้ค่าเผื่อจากการด้อยค่า จำนวน 159.68 ล้านบาท

รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีจำนวนไม่เป็นสาระสำคัญ

บริษัทนำที่ดิน จำนวน 61.74 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันในการทะเลาะการเสียหายในส่วนของเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.1.3

๑๖

16 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ราคาทุน	งบการเงินรวม							รวม
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อสังหาริมทรัพย์ และอุปกรณ์อเนก ความสะดวก	อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	
ราคาทุน ณ 1 มกราคม 2557	4,285.01	18,508.82	248,729.90	5,188.13	5,608.02	589.48	4,838.80	287,748.16
ซื้อสินทรัพย์	-	0.07	485.95	150.23	103.11	1.73	5,871.27	6,612.36
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	1.96	164.96	8,197.88	149.28	33.29	13.21	(8,559.47)	1.11
จากการบริจาค	-	-	0.35	0.44	0.03	-	-	0.82
จำหน่ายสินทรัพย์	(1.24)	(110.64)	(6,139.37)	(280.80)	(197.12)	(12.22)	-	(6,741.39)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	4,285.73	18,563.21	251,274.71	5,207.28	5,547.33	592.20	2,150.60	287,621.06
ซื้อสินทรัพย์	-	-	166.70	165.12	5.58	0.64	4,077.26	4,415.30
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	2.14	186.13	3,425.96	41.65	10.81	-	(3,646.75)	19.96
จากการบริจาค	0.01	-	0.03	0.01	0.01	-	-	0.06
จำหน่ายสินทรัพย์	(6.79)	(64.25)	(5,397.27)	(217.54)	(282.35)	(1.95)	-	(5,970.15)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	4,281.09	18,685.09	249,470.13	5,196.52	5,281.38	590.89	2,581.13	286,086.23
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	(1,572.70)	(11,855.84)	(182,447.70)	(4,642.93)	(4,754.74)	(577.46)	-	(205,851.37)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	(12.15)	(668.91)	(10,079.01)	(264.56)	(278.59)	(10.89)	-	(11,314.11)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 34)	(0.03)	(7.19)	(127.18)	(1.76)	(1.34)	(0.01)	(1.06)	(138.57)
โอน(รับ)โอนสินทรัพย์	-	(20.52)	19.60	(0.09)	(0.10)	-	-	(1.11)
จำหน่ายสินทรัพย์	1.20	103.99	6,097.91	279.75	196.92	12.21	-	6,691.98
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	(1,583.68)	(12,448.47)	(186,536.38)	(4,629.59)	(4,837.85)	(576.15)	(1.06)	(210,613.18)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	(10.21)	(657.95)	(9,890.83)	(249.27)	(251.06)	(4.58)	-	(11,063.90)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 34)	-	(4.10)	(487.09)	(1.82)	(0.21)	-	1.06	(492.16)
โอน(รับ)โอนสินทรัพย์	-	(12.22)	(7.72)	-	(0.02)	-	-	(19.96)
จำหน่ายสินทรัพย์	5.05	57.75	5,322.82	209.24	262.73	1.95	-	5,859.54
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(1,588.84)	(13,064.99)	(191,599.20)	(4,671.44)	(4,826.41)	(578.78)	-	(216,329.66)

งบการเงินรวม

	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โทรคมนาคม	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
มูลค่าสุทธิทางบัญชี								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	2,712.31	6,652.98	66,282.20	545.20	853.28	12.02	4,838.80	81,896.79
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	2,702.05	6,114.74	64,738.33	577.69	709.48	16.05	2,149.54	77,007.88
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,692.25	5,620.10	57,870.93	525.08	454.97	12.11	2,581.13	69,756.57

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยการ ความสะดวก	อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
ราคาทุน								
ราคาทุน ณ 1 มกราคม 2557	4,285.01	18,508.82	246,929.75	5,183.32	5,608.02	589.48	4,838.31	285,942.71
ซื้อสินทรัพย์	-	0.07	485.95	149.62	103.11	1.73	5,871.27	6,611.75
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	1.96	164.47	8,197.88	149.28	33.29	13.21	(8,558.98)	1.11
จากการบริจาค	-	-	0.35	0.44	0.03	-	-	0.82
จำหน่ายสินทรัพย์	(1.24)	(110.64)	(6,139.37)	(280.80)	(197.12)	(12.22)	-	(6,741.39)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	4,285.73	18,562.72	249,474.56	5,201.86	5,547.33	592.20	2,150.60	285,815.00
ซื้อสินทรัพย์	-	-	166.70	165.11	5.58	0.64	4,077.26	4,415.29
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	2.14	186.13	3,425.96	41.65	10.81	-	(3,646.73)	19.96
จากการบริจาค	0.01	-	0.03	0.01	0.01	-	-	0.06
จำหน่ายสินทรัพย์	(6.79)	(64.25)	(5,397.27)	(215.01)	(282.35)	(1.95)	-	(5,967.62)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	4,281.09	18,684.60	247,669.98	5,193.62	5,281.38	590.89	2,581.13	284,282.69
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการตัดต่อ								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	(1,572.70)	(11,855.84)	(181,707.50)	(4,639.39)	(4,754.74)	(577.46)	-	(205,107.63)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	(12.15)	(668.87)	(9,898.23)	(264.01)	(278.59)	(10.89)	-	(11,132.74)
ขาดทุนจากการตัดต่อ (หมายเหตุ 34)	(0.03)	(7.19)	(127.18)	(1.76)	(1.34)	(0.01)	(1.06)	(138.57)
โอน(รับ)โอนสินทรัพย์	-	(20.52)	19.60	(0.09)	(0.10)	-	-	(1.11)
จำหน่ายสินทรัพย์	1.20	103.99	6,097.91	279.75	196.92	12.21	-	6,691.98
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	(1,583.68)	(12,448.43)	(185,615.40)	(4,625.50)	(4,837.85)	(576.15)	(1.06)	(209,688.07)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	(10.21)	(657.91)	(9,711.36)	(248.77)	(251.06)	(4.58)	-	(10,883.89)
ขาดทุนจากการตัดต่อ (หมายเหตุ 34)	-	(4.10)	(487.09)	(1.82)	(0.21)	-	1.06	(492.16)
โอน(รับ)โอนสินทรัพย์	-	(12.22)	(7.72)	-	(0.02)	-	-	(19.96)
จำหน่ายสินทรัพย์	5.05	57.75	5,322.82	206.73	262.73	1.95	-	5,857.03
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(1,588.84)	(13,064.91)	(190,498.75)	(4,669.36)	(4,826.41)	(578.78)	-	(215,227.05)

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงการ	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
มูลค่าสุทธิทางบัญชี								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	2,712.31	6,652.98	65,222.25	543.93	853.28	12.02	4,838.31	80,835.08
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	2,702.05	6,114.29	63,859.16	576.36	709.48	16.05	2,149.54	76,126.93
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,692.25	5,619.69	57,171.23	524.26	454.97	12.11	2,581.13	69,055.64

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในงบการเงินเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 แสดงราคาตามบัญชีจำนวน 69,055.64 ล้านบาท โดยรวมสินทรัพย์โครงข่าย 3G จำนวน 12,401.46 ล้านบาท ที่ส่วนใหญ่แสดงในรายการสินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์โครงข่าย และฝ่ายบริหารของบริษัทได้พิจารณาแผนการใช้สินทรัพย์โครงข่าย 3G เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2559 บริษัทได้ลงนามบันทึกข้อตกลงการเป็นพันธมิตรธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 2100 MHz กับ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)

บริษัทนำที่ดิน จำนวน 2,889.93 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันในการทะเลาะการเสียหายในส่วนของเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.1.3

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท จำนวน 11,063.90 ล้านบาท และ 10,883.89 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2557 : 11,314.11 ล้านบาท และ 11,132.74 ล้านบาท ตามลำดับ)

17 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

	งบการเงินรวม					รวม
	ที่ดิน	อัตราสั่งลูกตั้ง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงการ	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	
ราคาทุน						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	2,333.00	4,868.57	263,266.97	90.71	5,673.50	276,232.75
รับโอนสินทรัพย์จากบริษัทร่วมการงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 24)	-	18.66	6,526.45	-	0.11	6,545.22
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	(1.26)	-	(0.12)	(1.38)
จำหน่ายสินทรัพย์	-	(17.62)	(12,303.34)	-	(1.05)	(12,322.01)
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	(0.04)	(53.18)	-	(0.03)	(53.25)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	2,333.00	4,869.57	257,435.64	90.71	5,672.41	270,401.33
รับโอนสินทรัพย์จากบริษัทร่วมการงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 24)	-	6.98	1,656.65	-	-	1,663.63
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	(15.02)	-	(4.94)	(19.96)
จำหน่ายสินทรัพย์	-	(50.88)	(13,902.09)	-	-	(13,952.97)
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	-	(21.28)	-	-	(21.28)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,333.00	4,825.67	245,153.90	90.71	5,667.47	258,070.75
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการตัดย้อยค่า						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	-	(3,645.48)	(231,223.96)	(90.71)	(5,673.49)	(240,633.64)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	-	(109.90)	(7,648.49)	-	-	(7,758.39)
ขาดทุนจากการตัดย้อยค่า (หมายเหตุ 34)	-	(7.09)	(2,487.00)	-	(0.11)	(2,494.20)
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	1.26	-	0.12	1.38
จำหน่ายสินทรัพย์	-	17.47	10,738.57	-	1.04	10,757.08
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	0.01	25.38	-	0.03	25.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	-	(3,744.99)	(230,594.24)	(90.71)	(5,672.41)	(240,102.35)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	-	(98.58)	(6,725.37)	-	-	(6,823.95)
ขาดทุนจากการตัดย้อยค่า (หมายเหตุ 34)	-	(2.65)	(629.50)	-	-	(632.15)
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	15.02	-	4.94	19.96
จำหน่ายสินทรัพย์	-	50.55	12,333.35	-	-	12,383.90
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	-	8.57	-	-	8.57
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	-	(3,795.67)	(225,592.17)	(90.71)	(5,667.47)	(235,146.02)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	2,333.00	1,223.09	32,043.01	-	0.01	35,599.11
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	2,333.00	1,124.58	26,841.40	-	-	30,298.98
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,333.00	1,030.00	19,561.73	-	-	22,924.73

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมลงทุน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมลงทุน	งบการเงินเฉพาะบริษัท					รวม
	ที่ดิน	อาคาร สิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์โครงการ	เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	
ราคาทุน						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	2,333.00	4,868.57	263,266.97	90.71	5,673.50	276,232.75
รับโอนสินทรัพย์จากบริษัทร่วมลงทุน (หมายเหตุ 24)	-	18.66	6,526.45	-	0.11	6,545.22
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	(1.26)	-	(0.12)	(1.38)
จำหน่ายสินทรัพย์	-	(17.62)	(12,303.34)	-	(1.05)	(12,322.01)
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	(0.04)	(53.18)	-	(0.03)	(53.25)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	2,333.00	4,869.57	257,435.64	90.71	5,672.41	270,401.33
รับโอนสินทรัพย์จากบริษัทร่วมลงทุน (หมายเหตุ 24)	-	6.98	1,656.65	-	-	1,663.63
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	(15.02)	-	(4.94)	(19.96)
จำหน่ายสินทรัพย์	-	(50.88)	(13,902.09)	-	-	(13,952.97)
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	-	(21.28)	-	-	(21.28)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,333.00	4,825.67	245,153.90	90.71	5,667.47	258,070.75
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการตัดจำหน่าย						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	-	(3,645.48)	(231,223.96)	(90.71)	(5,673.49)	(240,633.64)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	-	(109.90)	(7,648.49)	-	-	(7,758.39)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 34)	-	(7.09)	(2,487.00)	-	(0.11)	(2,494.20)
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	1.26	-	0.12	1.38
จำหน่ายสินทรัพย์	-	17.47	10,738.57	-	1.04	10,757.08
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	0.01	25.38	-	0.03	25.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	-	(3,744.99)	(230,594.24)	(90.71)	(5,672.41)	(240,102.35)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 34)	-	(98.58)	(6,725.37)	-	-	(6,823.95)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 34)	-	(2.65)	(629.50)	-	-	(632.15)
โอนย้ายสินทรัพย์	-	-	15.02	-	-	15.02
จำหน่ายสินทรัพย์	-	50.55	12,333.35	-	4.94	12,383.90
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	-	8.57	-	-	8.57
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	-	(3,795.67)	(225,592.17)	(90.71)	(5,667.47)	(235,146.02)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	2,333.00	1,223.09	32,043.01	-	0.01	35,599.11
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	2,333.00	1,124.58	26,841.40	-	-	30,298.98
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,333.00	1,030.00	19,561.73	-	-	22,924.73

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท จำนวน 6,823.95 ล้านบาท (ปี 2557 : 7,758.39 ล้านบาท) ได้บันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทได้บันทึกผลขาดทุนจากการตัดจำหน่ายจากกร่วมลงทุนหรือรวมลงทุน จำนวน 632.15 ล้านบาท (ปี 2557 : 2,494.20 ล้านบาท) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ 2G ที่รับมอบเพิ่มเติมในปี 2558 มีมูลค่าเดิมการตัดจำหน่ายทั้งสิ้น 21,060.87 ล้านบาท (ปี 2557 : 22,128.22 ล้านบาท) **จว.**

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 แสดงราคาตามบัญชีจำนวน 22,924.73 ล้านบาท โดยรวมสินทรัพย์ AIS จำนวน 16,496.59 ล้านบาท สินทรัพย์ AIS ดังกล่าวยังไม่รวมเครื่องมือ อุปกรณ์สำคัญ และอะไหล่ จำนวนอีก 9 รายการ ซึ่งหลังสิ้นสุดสัญญา AIS ยังไม่ส่งมอบให้บริษัท ขณะนี้บริษัทอยู่ระหว่างการตรวจสอบสินทรัพย์ที่ได้รับโอนกรรมสิทธิ์จาก AIS หลังสิ้นสุดสัญญา

ในเดือนกันยายน 2558 สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (2G) ที่บริษัทได้ทำไว้กับผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคม ได้สิ้นสุดในวันที่ 30 กันยายน 2558 ซึ่งมีผลให้สิทธิการใช้คลื่นความถี่ 900 MHz สิ้นสุดพร้อมกัน และ กสทช. ได้ออกประกาศเรื่องมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดสัญญาการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ.2556 (ฉบับที่ 2) และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวันสิ้นสุดระยะเวลาคุ้มครองชั่วคราว ต่อมาเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งให้ กสทช. คุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ประโยชน์และใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องปราศจากข้อจำกัดต่อไป จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 หรือจนกว่าคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จะได้ออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ให้แก่ผู้ชนะการประมูล แล้วแต่กรณีใดถึงกำหนดก่อน และเป็นผลให้บริษัท และ AIS ยังเป็นผู้ครอบครองและใช้สินทรัพย์ตามสัญญาร่วมการทำงานเพื่อให้บริการร่วมกันต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาคุ้มครองดังกล่าว

18 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	งบการเงินรวม				
	สิทธิ-ระบบ จัดการเรียนการ สอน	ค่าลิขสิทธิ์ การใช้ ซอฟต์แวร์	สิทธิในการ ถือครองคลื่น ความถี่	สิทธิการใช้ เคเบิลใต้น้ำ ระหว่าง ประเทศ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	8.74	2,512.25	4,187.21	591.20	7,299.40
เพิ่มขึ้น	-	25.29	-	-	25.29
ตัดจำหน่าย	-	(95.84)	-	-	(95.84)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	8.74	2,441.70	4,187.21	591.20	7,228.85
เพิ่มขึ้น	-	37.71	-	-	37.71
ตัดจำหน่าย	-	(143.41)	-	-	(143.41)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	8.74	2,336.00	4,187.21	591.20	7,123.15
ค่าตัดจำหน่าย					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	(7.68)	(1,883.90)	(1,302.16)	(121.72)	(3,315.46)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 34)	(0.87)	(209.19)	(249.23)	(39.63)	(498.92)
ตัดจำหน่าย	-	94.51	-	-	94.51
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	(8.55)	(1,998.58)	(1,551.39)	(161.35)	(3,719.87)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 34)	(0.19)	(199.65)	(249.23)	(39.63)	(488.70)
ตัดจำหน่าย	-	141.93	-	-	141.93
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(8.74)	(2,056.30)	(1,800.62)	(200.98)	(4,066.64)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	1.06	628.35	2,885.05	469.48	3,983.94
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	0.19	443.12	2,635.82	429.85	3,508.98
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	-	279.70	2,386.59	390.22	3,056.51

กน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

งบการเงินเฉพาะบริษัท					
	สิทธิ-ระบบ จัดการเรียนการ สอน	ค่าลิขสิทธิ์ การใช้ ซอฟต์แวร์	สิทธิในการ ถือครองคลื่น ความถี่	สิทธิการใช้ เคเบิลใต้น้ำ ระหว่าง ประเทศ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	8.74	2,511.75	4,187.21	591.20	7,298.90
เพิ่มขึ้น	-	25.16	-	-	25.16
ตัดจำหน่าย	-	(95.84)	-	-	(95.84)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	8.74	2,441.07	4,187.21	591.20	7,228.22
เพิ่มขึ้น	-	37.71	-	-	37.71
ตัดจำหน่าย	-	(143.41)	-	-	(143.41)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	8.74	2,335.37	4,187.21	591.20	7,122.52
ค่าตัดจำหน่าย					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	(7.68)	(1,883.84)	(1,302.16)	(121.72)	(3,315.40)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 34)	(0.87)	(209.11)	(249.23)	(39.63)	(498.84)
ตัดจำหน่าย	-	94.51	-	-	94.51
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	(8.55)	(1,998.44)	(1,551.39)	(161.35)	(3,719.73)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 34)	(0.19)	(199.57)	(249.23)	(39.63)	(488.62)
ตัดจำหน่าย	-	141.93	-	-	141.93
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(8.74)	(2,056.08)	(1,800.62)	(200.98)	(4,066.42)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	1.06	627.91	2,885.05	469.48	3,983.50
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 1 มกราคม 2558	0.19	442.63	2,635.82	429.85	3,508.49
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	-	279.29	2,386.59	390.22	3,056.10

การตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ในงบการเงินรวมจำนวน 488.70 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะบริษัท จำนวน 488.62 ล้านบาท (ปี 2557 : 498.92 ล้านบาท และ 498.84 ล้านบาท ตามลำดับ) ได้รวมอยู่ในต้นทุนในการให้บริการในงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ จำนวน 289.05 ล้านบาท (ปี 2557 : 289.73 ล้านบาท) รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร 199.65 ล้านบาท และ 199.57 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2557 : 209.19 ล้านบาท และ 209.11 ล้านบาท ตามลำดับ)

19 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เจ้าหนี้การค้า	665.98	1,346.51	970.91	1,384.37
เจ้าหนี้ทางไกลต่างประเทศ	1.31	1.68	1.31	1.68
เจ้าหนี้อื่น	315.16	612.14	315.16	612.14
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น (หมายเหตุ 2.26)	982.45	1,960.33	1,287.38	1,998.19

20 เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้

เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้เป็นเจ้าหนี้ที่บริษัทต้องจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้ตามข้อกำหนดในสัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญา				
การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน	4,389.82	4,468.69	4,389.82	4,468.69
การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ	15.07	15.84	15.07	15.84
	4,404.89	4,484.53	4,404.89	4,484.53
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าส่วนที่บริษัทเอกชนคู่สัญญา				
ต้องรับผิดชอบ	(3,402.07)	(3,364.11)	(3,402.07)	(3,364.11)
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญาสุทธิ	1,002.82	1,120.42	1,002.82	1,120.42
การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ	13,497.13	13,497.13	13,497.13	13,497.13
การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ	330.01	330.01	330.01	330.01
การให้บริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ	-	0.17	-	0.17
การให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	55.69	56.75	55.69	56.75
อื่น ๆ	42.28	42.44	42.28	42.44
	14,927.93	15,046.92	14,927.93	15,046.92

เจ้าหนี้สัญญาส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ เป็นเจ้าหนี้สัญญาส่วนแบ่งรายได้ - การรถไฟแห่งประเทศไทย ตามสัญญาระหว่างบริษัท การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และบริษัทเอกชนที่ร่วมลงทุน ที่มีกำหนดเวลา 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2534 และตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างบริษัท กับ รฟท. บริษัทตกลงที่จะแบ่งผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการที่ รฟท. ยินยอมให้บริษัทวางเคเบิลใยแก้วนำแสงไปตามแนวเส้นทางรถไฟ และอนุญาตให้บริษัทใช้อุปกรณ์และอาคารของ รฟท. ในอัตราร้อยละที่กำหนดของรายได้ที่บริษัทได้รับจริงภายหลังหักส่วนแบ่งให้แก่ภาคเอกชนที่ร่วมลงทุนแล้ว แต่เนื่องจากบริษัทยังไม่สามารถคำนวณหารายได้จริงในขณะเริ่มต้นบันทึกข้อตกลงฯ บริษัทจึงได้จ่ายส่วนแบ่งจากฐานรายได้จากสูตรคำนวณ โดยต่อมาบริษัทขอเจรจากับ รฟท. เพื่อตกลงจำนวนส่วนแบ่งรายได้ใหม่ เนื่องจากรายได้ที่ใช้ในการคำนวณตามสูตรสูงกว่าความเป็นจริงจำนวนมาก แต่ผลการเจรจายังไม่เรียบร้อย โดย รฟท. ให้บริษัทจ่ายส่วนแบ่งรายได้ในจำนวนร้อยละ 50 ของหลักการเดิมไปก่อน ส่วนที่เหลือซึ่งเป็นผลจากการคำนวณตามสูตรข้างต้น สำนักกฎหมายของบริษัทมีความเชื่อมั่นว่าไม่มีเหตุที่บริษัทต้องจ่ายชำระแต่อย่างใด แต่ข้อสรุปขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตัดสินเป็นสำคัญ บริษัทจึงพิจารณำบันทึกหนี้สินสำหรับส่วนที่อยู่ระหว่างการเจรจาดังกล่าวไว้ในงบการเงิน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

21 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ดอกเบี้ยพันธบัตรผู้เช่าโทรศัพท์	-	89.91	-	89.91
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	409.62	430.60	409.62	430.60
ค่าเช่าดาวเทียม	0.80	0.60	0.80	0.60
ค่าบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและซ่อมบำรุงเลขหมาย	638.90	622.30	638.90	622.30
โบนัสค้างจ่าย	3.29	960.00	3.29	960.00
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และภาษีสรรพสามิต	10,743.41	7,990.81	10,743.41	7,990.81
ค่าบำรุงรักษาสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน	586.02	586.02	586.02	586.02
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น	2,466.21	2,300.61	2,516.94	2,377.29
	<u>14,848.25</u>	<u>12,980.85</u>	<u>14,898.98</u>	<u>13,057.53</u>

22 เงินประกันการใช้โทรศัพท์

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมาได้กำหนดว่า ผู้ให้บริการโทรคมนาคมไม่อาจเรียกเก็บเงินประกันการใช้โทรศัพท์ หรือเงินอื่นอันมีลักษณะเป็นการเรียกเก็บเงินล่วงหน้า ซึ่งคณะกรรมการบริษัทในการประชุมเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2544 มีมติเห็นชอบให้บริษัทยกเลิกการเรียกเก็บเงินประกันทุกประเภท ทั้งบริการที่บริษัทดำเนินการเองและที่บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนคู่สัญญาร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุนดำเนินการ โดยบริษัทได้กำหนด การคืนเงินประกันที่เรียกเก็บจากผู้ใช้บริการเป็นหลายแนวทาง ซึ่งเริ่มดำเนินการคืนเงินประกันได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2545 บริษัท จึงจัดประเภทเงินประกันการใช้โทรศัพท์เป็นหนี้สินหมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทคงเหลือเงินประกันการใช้โทรศัพท์อยู่ จำนวน 1,654.27 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 1,667.86 ล้านบาท)

23 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน-วันลาพักร้อน	340.46	348.22	340.46	348.22
พันธบัตรผู้เช่าโทรศัพท์ถึงกำหนดชำระคืน	-	71.62	-	71.62
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์	197.01	293.97	197.01	293.97
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	653.32	731.19	653.32	731.19
ภาษีขายสุทธิ	101.20	110.16	101.20	110.16
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	895.62	860.57	848.87	843.14
	<u>2,187.61</u>	<u>2,415.73</u>	<u>2,140.86</u>	<u>2,398.30</u>

24 รายได้รอตัดบัญชี จากสินทรัพย์ที่ได้รับจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	11,488.00	21,119.54	11,488.00	21,119.54
บวก การรับโอนสินทรัพย์เพิ่มระหว่างปี (หมายเหตุ 17)	1,663.63	6,545.22	1,663.63	6,545.22
หัก รับรู้เป็นรายได้ระหว่างปี	(11,740.90)	(16,151.69)	(11,740.90)	(16,151.69)
รายการปรับมูลค่าสินทรัพย์	(5.52)	(25.07)	(5.52)	(25.07)
ราคาตามบัญชีปลายปี	1,405.21	11,488.00	1,405.21	11,488.00
หัก หนี้สินหมุนเวียน - ส่วนที่จะรับรู้เป็นรายได้ภายในหนึ่งปี	(864.46)	(10,083.42)	(864.46)	(10,083.42)
หนี้สินระยะยาว	540.75	1,404.58	540.75	1,404.58

25 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

25.1 เงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2558			2557		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
เงินกู้จากธนาคาร						
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	405.79	1,859.10	2,264.89	405.79	1,859.10	2,264.89
เงินกู้ยืมระยะยาว	608.68	8,365.98	8,974.66	1,014.47	10,225.08	11,239.55
รวมเงินกู้ยืม	1,014.47	10,225.08	11,239.55	1,420.26	12,084.18	13,504.44

	งบการเงินเฉพาะบริษัท					
	2558			2557		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
เงินกู้จากธนาคาร						
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	405.79	1,859.10	2,264.89	405.79	1,859.10	2,264.89
เงินกู้ยืมระยะยาว	608.68	8,365.98	8,974.66	1,014.47	10,225.08	11,239.55
รวมเงินกู้ยืม	1,014.47	10,225.08	11,239.55	1,420.26	12,084.18	13,504.44

๑๖

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม			
	2558		2557	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
อัตราคงที่	1,014.47	-	1,420.26	-
อัตราลอยตัว	-	10,225.08	-	12,084.18
	<u>1,014.47</u>	<u>10,225.08</u>	<u>1,420.26</u>	<u>12,084.18</u>

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	2558		2557	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
อัตราคงที่	1,014.47	-	1,420.26	-
อัตราลอยตัว	-	10,225.08	-	12,084.18
	<u>1,014.47</u>	<u>10,225.08</u>	<u>1,420.26</u>	<u>12,084.18</u>

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินรวม			
	2558		2557	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
เงินกู้จากธนาคาร	6.02	2.75	6.02	3.26

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	2558		2557	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
เงินกู้จากธนาคาร	6.02	2.75	6.02	3.26

เงินกู้จากธนาคารต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 1,014.47 ล้านบาท เป็นเงินกู้ที่ค้ำประกันโดยกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - กระทรวงการคลัง

เงินกู้จากธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 1,014.47 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 1,420.26 ล้านบาท) เป็นเงินกู้ที่ได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (หมายเหตุ 36)

ระยะเวลาการครบกำหนดของเงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2558			2557		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	405.79	1,859.11	2,264.90	405.79	1,859.10	2,264.89
ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 2 ปี	405.79	1,859.11	2,264.90	405.79	1,859.10	2,264.89
ครบกำหนดเกินกว่า 2 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	202.89	5,577.31	5,780.20	608.68	5,577.32	6,186.00
ครบกำหนดเกินกว่า 5 ปี	-	929.55	929.55	-	2,788.66	2,788.66
	<u>1,014.47</u>	<u>10,225.08</u>	<u>11,239.55</u>	<u>1,420.26</u>	<u>12,084.18</u>	<u>13,504.44</u>

	งบการเงินเฉพาะบริษัท					
	2558			2557		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	405.79	1,859.11	2,264.90	405.79	1,859.10	2,264.89
ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 2 ปี	405.79	1,859.11	2,264.90	405.79	1,859.10	2,264.89
ครบกำหนดเกินกว่า 2 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	202.89	5,577.31	5,780.20	608.68	5,577.32	6,186.00
ครบกำหนดเกินกว่า 5 ปี	-	929.55	929.55	-	2,788.66	2,788.66
	<u>1,014.47</u>	<u>10,225.08</u>	<u>11,239.55</u>	<u>1,420.26</u>	<u>12,084.18</u>	<u>13,504.44</u>

ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม			
	2558		2557	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร				
ต่างประเทศ	608.68	628.95	1,014.47	1,054.81
ในประเทศ	<u>8,365.98</u>	<u>8,386.70</u>	<u>10,225.08</u>	<u>10,187.34</u>
	<u>8,974.66</u>	<u>9,015.65</u>	<u>11,239.55</u>	<u>11,242.15</u>

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	2558		2557	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร				
ต่างประเทศ	608.68	628.95	1,014.47	1,054.81
ในประเทศ	<u>8,365.98</u>	<u>8,386.70</u>	<u>10,225.08</u>	<u>10,187.34</u>
	<u>8,974.66</u>	<u>9,015.65</u>	<u>11,239.55</u>	<u>11,242.15</u>

32

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาวคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บริษัท คาดว่าจะต้องจ่าย ณ วันที่ในรายงาน

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2554 บริษัทได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคาร 2 แห่ง เป็นจำนวนเงิน 14,707.39 ล้านบาท เพื่อใช้ลงทุนในโครงการสร้างโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (3G) ระยะเวลา 10 ปี อัตราดอกเบี้ยที่ใช้คำนวณเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 ราย และบวกด้วยอัตราร้อยละ 1.53 ต่อปี มีระยะเวลาปลอดชำระเงินต้น 2 ปี นับจากวันที่เบิกใช้สินเชื่อครั้งแรก (27 พฤษภาคม 2554) กำหนดชำระคืนดอกเบี้ยและเงินต้นทุก 6 เดือน โดยชำระคืนเงินต้นงวดแรกในวันสุดท้ายของเดือนที่ 30 นับจากวันเบิกใช้สินเชื่อครั้งแรก ทั้งนี้ บริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทางการเงินของสัญญาสินเชื่อในการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การทำประกันภัย การค้ำประกัน และการขายหรือโอนสินทรัพย์ของโครงข่าย 3G รวมถึงจัดให้มีหลักประกันการชำระหนี้ โดยทำสัญญาโอนสิทธิในการรับเงินภายใต้สัญญา Mobile Virtual Network Operator (MVNO) อย่างมีเงื่อนไข สัญญาโอนสิทธิตามสัญญาประกันภัย สัญญาโอนสิทธิในบัญชีเงินฝากแบบมีเงื่อนไข ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกันตามสัญญา มีจำนวน 2.57 ล้านบาท (หมายเหตุ 6) และบริษัทได้เบิกใช้สินเชื่อครบทั้งจำนวนเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2557 วงเงินรวมทั้งสิ้น 14,707.39 ล้านบาท พร้อมทั้งได้มีการชำระคืนเงินต้นแล้ว จำนวน 4,482.31 ล้านบาท ดังนั้น คงเหลือเงินต้นค้างชำระทั้งสิ้น 10,225.08 ล้านบาท

25.2 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,936.84	1,936.84	1,936.84	1,936.84
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,936.84)	(1,936.84)	(1,936.84)	(1,936.84)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - ระยะยาว	-	-	-	-

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม					
	2558			2557		
	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	1,936.84	-	1,936.84	1,936.84	-	1,936.84

	งบการเงินเฉพาะบริษัท					
	2558			2557		
	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	1,936.84	-	1,936.84	1,936.84	-	1,936.84

26 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
- สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์ภายในหนึ่งปี	(934.19)	(960.84)	(934.19)	(960.84)
- สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์เกินกว่าหนึ่งปี	(1,037.21)	(1,299.56)	(1,035.79)	(1,298.15)
	<u>(1,971.40)</u>	<u>(2,260.40)</u>	<u>(1,969.98)</u>	<u>(2,258.99)</u>
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระภายในหนึ่งปี	1,175.89	2,549.17	1,175.89	2,549.17
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระเกินกว่าหนึ่งปี	(1,724.99)	649.97	(1,725.70)	649.36
	<u>(549.10)</u>	<u>3,199.14</u>	<u>(549.81)</u>	<u>3,198.53</u>
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	<u>(2,520.50)</u>	<u>938.74</u>	<u>(2,519.79)</u>	<u>939.54</u>

รายการเคลื่อนไหวของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ณ วันที่ 1 มกราคม	938.74	1,742.04	939.54	1,741.57
ลดในกำไรหรือขาดทุน (หมายเหตุ 33)	(1,713.21)	(790.92)	(1,713.30)	(789.65)
ลดในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(1,746.03)	(12.38)	(1,746.03)	(12.38)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>(2,520.50)</u>	<u>938.74</u>	<u>(2,519.79)</u>	<u>939.54</u>

ส่วนประกอบของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	บันทึกเป็น รายการจ่าย (รายได้)ใน กำไรหรือ ขาดทุน	บันทึกเป็น รายการจ่าย (รายได้)ใน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า (ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	(50.77)	3.12	-	(47.65)
สินค้าและพัสดุดังเหลือ (ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่าของสินค้า)	(26.45)	(38.32)	-	(64.77)
เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุน)	(25.83)	-	-	(25.83)
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ (ค่าเผื่อการด้อยค่าและค่าเสื่อมราคา)	(546.53)	257.98	-	(288.55)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	(1,537.21)	49.82	-	(1,487.39)
อื่นๆ	(73.61)	16.40	-	(57.21)
รวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	<u>(2,260.40)</u>	<u>289.00</u>	<u>-</u>	<u>(1,971.40)</u>

๑๖

	งบการเงินรวม			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	บันทึกเป็นรายจ่าย (รายได้)ในกำไรหรือขาดทุน	บันทึกเป็นรายจ่าย (รายได้)ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนเพื่อขาย	1,856.85	-	(1,746.03)	110.82
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ และรายได้รอตัดบัญชีสินทรัพย์ที่รับมอบ				
จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	1,341.68	(2,002.31)	-	(660.63)
อื่นๆ	0.61	0.10	-	0.71
รวมหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,199.14	(2,002.21)	(1,746.03)	(549.10)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	938.74	(1,713.21)	(1,746.03)	(2,520.50)

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	บันทึกเป็นรายจ่าย (รายได้)ในกำไรหรือขาดทุน	บันทึกเป็นรายจ่าย (รายได้)ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า (ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	(50.77)	3.12	-	(47.65)
สินค้าและพัสดุดังเหลือ (ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่าของสินค้า)	(26.45)	(38.32)	-	(64.77)
เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ค่าเผื่อการด้อยค่า)	(25.83)	-	-	(25.83)
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ (ค่าเผื่อการด้อยค่าและค่าเสื่อมราคา)	(546.53)	257.98	-	(288.55)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	(1,535.80)	49.83	-	(1,485.97)
อื่นๆ	(73.61)	16.40	-	(57.21)
รวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2,258.99)	289.01	-	(1,969.98)

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนเพื่อขาย	1,856.85	-	(1,746.03)	110.82
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ และรายได้รอตัดบัญชีสินทรัพย์ที่รับมอบ				
จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	1,341.68	(2,002.31)	-	(660.63)
รวมหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,198.53	(2,002.31)	(1,746.03)	(549.81)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	939.54	(1,713.30)	(1,746.03)	(2,519.79)

๑๒

27 หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย				
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ	6,721.61	6,955.70	6,714.53	6,948.62
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน	315.32	323.08	315.32	323.08
- โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี	59.56	59.11	59.56	59.11
รวม	<u>7,096.49</u>	<u>7,337.89</u>	<u>7,089.41</u>	<u>7,330.81</u>
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน				
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ (หมายเหตุ 34)	631.91	557.39	631.91	550.34
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน (หมายเหตุ 34)	24.06	25.22	24.06	25.22
- โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี (หมายเหตุ 34)	1.86	4.86	1.86	4.86
รวม	<u>657.83</u>	<u>587.47</u>	<u>657.83</u>	<u>580.42</u>

27.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

บริษัทและกลุ่มบริษัท มีนโยบายกำหนดให้พนักงานที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยพนักงานที่เกษียณอายุจะได้รับค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุสำหรับพนักงานที่ทำงานติดต่อกันครบ 5 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี และที่ทำงานครบ 15 ปี ด้วยอัตราค่าตอบแทนเป็นจำนวน 180 วัน และ 300 วัน ของฐานเงินเดือน เดือนสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
งบแสดงฐานะการเงิน				
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	6,721.61	6,955.70	6,714.53	6,948.62
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินของโครงการฯ ประกอบด้วย				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	6,955.70	6,582.93	6,948.62	6,582.90
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(279.95)	(173.96)	(279.95)	(173.96)
โอนเป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในหมวดหนี้สินหมุนเวียน	(586.05)	(10.66)	(586.05)	(10.66)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	631.91	557.39	631.91	550.34
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	<u>6,721.61</u>	<u>6,955.70</u>	<u>6,714.53</u>	<u>6,948.62</u>

๑๖

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	275.44	293.29	275.44	286.24
ดอกเบี้ย	255.11	264.10	255.11	264.10
ขาดทุนจากการลดขนาดโครงการ	101.36	-	101.36	-
รวม (หมายเหตุ 34)	631.91	557.39	631.91	550.34

27.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน หรือกองทุนบำเหน็จเดิมตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 เพื่อจ่ายสงเคราะห์เป็นเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานเมื่อต้องออกจากงาน โดยบริษัทจะจ่ายให้พนักงานด้วยจำนวนเงินเดือน ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันเริ่มทำงานถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 และจำนวนเงินเดือน ณ วันที่ออกจากกองทุนฯ คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 จนถึงวันที่ออกจากกองทุนฯ

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
งบแสดงฐานะการเงิน	2558	2557	2558	2557
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	315.32	323.08	315.32	323.08

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินของโครงการฯ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	323.08	304.36	323.08	304.36
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(31.82)	(6.50)	(31.82)	(6.50)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	24.06	25.22	24.06	25.22
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	315.32	323.08	315.32	323.08

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	12.27	12.88	12.27	12.88
ดอกเบี้ย	12.00	12.34	12.00	12.34
กำไรจากการลดขนาดโครงการ	(0.21)	-	(0.21)	-
รวม (หมายเหตุ 34)	24.06	25.22	24.06	25.22

บริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานที่เป็นสมาชิกฯ และจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 สมาชิกของกองทุนสวัสดิการฯ มีจำนวน 283 คน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 309 คน)

27.3 โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

บริษัทได้ให้รางวัลตอบแทนความชอบจากการทำงานระยะยาวแก่พนักงานที่มีอายุการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
งบแสดงฐานะการเงิน				
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	59.56	59.11	59.56	59.11
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินโครงการฯ ประกอบด้วย				
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	59.11	56.71	59.11	56.71
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(1.41)	(2.46)	(1.41)	(2.46)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	1.86	4.86	1.86	4.86
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	59.56	59.11	59.56	59.11

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	2.54	2.62	2.54	2.62
ดอกเบี้ย	2.21	2.24	2.21	2.24
กำไรจากการลดขนาดโครงการ	(2.89)	-	(2.89)	-
รวม (หมายเหตุ 34)	1.86	4.86	1.86	4.86

ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคตใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักร้อยละ 3.5 - 8.0 ต่อปี แยกตามช่วงอายุของพนักงาน

สมมติฐานด้านประชากรศาสตร์

1) สมมติฐานอัตราฆาตกรรม

ข้อสมมติที่เกี่ยวข้องกับอัตราฆาตกรรมในอนาคตได้มาจากตารางอัตราฆาตกรรมของ Thailand Mortality Ordinary 2008 (TMO08) โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

2) สมมติฐานอัตราการเข้า - ออกของพนักงาน

อัตราการเข้า - ออกของพนักงานใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอัตราการลาออกร้อยละ 0.0 - 3.0 ต่อปี แยกตามช่วงอายุของพนักงาน

3) สมมติฐานทางการเงิน

อัตราคิดลดสำหรับประเทศไทยใช้อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนด และในปี 2558 ใช้อัตราร้อยละ 4.1 ต่อปี (ปี 2557 : ร้อยละ 4.1 ต่อปี)

27.4 ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลัก

27.4.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้				
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	653.34	เพิ่มขึ้น	576.38
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่คาดว่าจะ	1.00	เพิ่มขึ้น	825.61	ลดลง	728.79
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	9.73	เพิ่มขึ้น	9.69

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2559 - 2567 มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	333.37	1,368.59	14,042.58	15,744.54

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	333.37	1,368.59	14,042.58	15,744.54

27.4.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้				
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	31.03	เพิ่มขึ้น	27.51
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่คาดว่าจะ	1.00	เพิ่มขึ้น	31.40	ลดลง	27.88
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.17	เพิ่มขึ้น	0.17

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2559 - 2567 มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	11.78	50.66	631.35	693.79

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	11.78	50.66	631.35	693.79

27.4.3 โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้				
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	3.27	เพิ่มขึ้น	2.96
อัตรากារหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.08	เพิ่มขึ้น	0.08

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2559 - 2567 มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	4.81	26.12	69.99	100.92

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	4.81	26.12	69.99	100.92

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นนี้อ้างอิงจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ ขณะที่ให้ข้อสมมติอื่นคงที่ ในทางปฏิบัติสถานการณ์ดังกล่าว ยากที่จะเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติอาจมีความสัมพันธ์กัน ในการคำนวณการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักได้ใช้วิธีเดียวกับการคำนวณผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน ที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน (วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Project Unit credit Method))

28 กำไรสะสมส่วนที่จัดสรรแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
สำรองเพื่อการขยายงาน	1,519.93	1,519.93	1,518.11	1,518.11
สำรองตามกฎหมาย	600.30	600.30	600.00	600.00
รวม	2,120.23	2,120.23	2,118.11	2,118.11

สำรองเพื่อการขยายงาน

บริษัทจัดสรรสำรองเพื่อการขยายงานในกิจการโทรศัพท์ในอัตราร้อยละของกำไรสุทธิของปีก่อน โดยการจัดสรรแต่ละครั้งจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการคลัง สำรองดังกล่าวไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมาย

สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท ซึ่งบริษัทได้สำรองตามกฎหมายครบตามจำนวนแล้ว สำรองตามกฎหมายไม่สามารถนำมาจ่ายปันผลได้

29 เงินปันผลจ่าย

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558 ได้อนุมัติให้จ่ายเงินปันผลประจำปี 2557 สำหรับหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 600 ล้านหุ้น หุ้นละ 0.62 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 372.00 ล้านบาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลทั้งจำนวนให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2558

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2557 ได้อนุมัติให้จ่ายเงินปันผลประจำปี 2556 สำหรับหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 600 ล้านหุ้น หุ้นละ 3.27 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 1,962.00 ล้านบาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลทั้งจำนวนให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557

30 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยเงินลงทุนเพื่อขายและภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ยอดยกมาต้นปี	7,427.40	7,476.93	7,427.40	7,476.93
การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี				
- กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย (หมายเหตุ 12)	(8,730.13)	(61.91)	(8,730.13)	(61.91)
- ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	1,746.03	12.38	1,746.03	12.38
	(6,984.10)	(49.53)	(6,984.10)	(49.53)
ยอดคงเหลือปลายปี	443.30	7,427.40	443.30	7,427.40

31 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม	
	2558	2557
ยอดยกมาต้นปี	23.65	31.50
การซื้อกิจการ	-	0.01
ปันผลรับจากบริษัทย่อย	(0.19)	(0.18)
ส่วนแบ่งขาดทุนสุทธิในบริษัทย่อย	(15.80)	(7.68)
ยอดคงเหลือปลายปี	7.66	23.65

32 ต้นทุนทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ดอกเบี้ยจ่าย - เงินกู้ยืม	410.73	539.80	410.73	539.80
ต้นทุนทางการเงินอื่น	1.37	1.18	0.70	1.16
	412.10	540.98	411.43	540.96
ส่วนที่บันทึกเป็นต้นทุนสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	-	(2.51)	-	(2.51)
รวมต้นทุนทางการเงิน - สุทธิ	412.10	538.47	411.43	538.45

33 ภาษีเงินได้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :				
- ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	34.39	1,506.79	24.79	1,496.20
- การปรับปรุงภาษีจากงวดก่อน	3.40	43.49	3.40	43.49
	37.79	1,550.28	28.19	1,539.69
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :				
- รายการที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราว (หมายเหตุ 26)	(1,713.21)	(790.92)	(1,713.30)	(789.65)
รวมค่าใช้จ่าย(รายได้)ภาษีเงินได้	(1,675.42)	759.36	(1,685.11)	750.04

ภาษีเงินได้สำหรับกำไรก่อนหักภาษีของกลุ่มบริษัทมียอดจำนวนเงินที่แตกต่างจากการคำนวณกำไรทางบัญชีคู่กับภาษีของประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษี	(7,560.42)	2,707.03	(7,655.25)	2,600.14
ภาษีคำนวณจากอัตราภาษี				
- ร้อยละ 20	(1,512.08)	541.40	(1,531.05)	520.03
ผลกระทบ				
- รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี	(68.21)	(382.37)	(68.21)	(382.37)
- ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี	(98.53)	556.84	(89.25)	568.89
- การปรับปรุงภาษีจากปีก่อน	3.40	43.49	3.40	43.49
ภาษีเงินได้	(1,675.42)	759.36	(1,685.11)	750.04

ภาษีเงินได้ที่ (ลด) / เพิ่ม ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2558			2557		
	ก่อนภาษี	ภาษี (ลด)/เพิ่ม	หลังภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี (ลด)/เพิ่ม	หลังภาษี
กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่า						
ยุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย	(8,730.13)	1,746.03	(6,984.10)	(61.91)	12.38	(49.53)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(8,730.13)	1,746.03	(6,984.10)	(61.91)	12.38	(49.53)

	งบการเงินเฉพาะบริษัท					
	2558			2557		
	ก่อนภาษี	ภาษี (ลด)/เพิ่ม	หลังภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี (ลด)/เพิ่ม	หลังภาษี
กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่า						
ยุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย	(8,730.13)	1,746.03	(6,984.10)	(61.91)	12.38	(49.53)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(8,730.13)	1,746.03	(6,984.10)	(61.91)	12.38	(49.53)

เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 รัฐบาลได้ตราพระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร (ฉบับที่ 577) พ.ศ.2557 ซึ่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนดให้จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2558

34 ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญ ซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
1) ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย				
ค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์				
- สินทรัพย์ของบริษัท (หมายเหตุ 16)	11,063.90	11,314.11	10,883.89	11,132.74
- สินทรัพย์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 17)	6,823.95	7,758.39	6,823.95	7,758.39
รวมค่าเสื่อมราคา	17,887.85	19,072.50	17,707.84	18,891.13
การตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุ 18)	488.70	498.92	488.62	498.84
รวมทั้งสิ้น	18,376.55	19,571.42	18,196.46	19,389.97
2) รายการขาดทุนจากการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุ 16)	492.16	138.57	492.16	138.57
3) รายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จากการร่วมการงาน และร่วมลงทุน (หมายเหตุ 17)	632.15	2,494.20	632.15	2,494.20
4) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	22.09	1.13	22.09	1.13
5) ค่าสอบบัญชี	3.40	2.05	3.00	1.90
6) หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	471.99	416.69	471.99	416.69
7) ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน				
- เครื่องจักร อุปกรณ์ และยานพาหนะ	1,223.27	1,516.44	1,474.19	1,767.36
- ที่ดิน และอาคาร	196.29	192.29	196.29	192.29
รวม	1,419.56	1,708.73	1,670.48	1,959.65
8) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน				
- เงินเดือน ค่าจ้าง และโบนัส	11,427.62	11,407.90	10,714.09	10,758.69
- เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน	1,297.88	1,286.66	1,297.88	1,286.66
- ค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงาน รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ (หมายเหตุ 27.1)	631.91	557.39	631.91	550.34
- เงินกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน (หมายเหตุ 27.2)	24.06	25.22	24.06	25.22
- ค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี (หมายเหตุ 27.3)	1.86	4.86	1.86	4.86
- ผลประโยชน์ระยะสั้น - วันลาพักร้อน	26.64	20.36	26.64	20.36
- ค่าตอบแทนพนักงานโครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์	2,093.71	-	2,093.71	-
รวม	15,503.68	13,302.39	14,790.15	12,646.13
9) ส่วนแบ่งรายได้ นำส่งตามกฎหมาย	3,056	5,806.88	3,056	5,806.88

ค่าเช่าโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3

ในงบการเงินเฉพาะบริษัทได้รวมค่าเช่าโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ที่ เอ ซี ที เป็นผู้ลงทุน ซึ่งได้บันทึกค่าเช่าตามสัญญาข้างต้น เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2554 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติให้จ่ายค่าเช่าให้ เอ ซี ที เดือนละ 20.91 ล้านบาท และให้มีผลตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2552 เป็นต้นไป ทั้งนี้การทำสัญญา ให้ทำเป็นปีๆ ไป ต่อมาเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2555 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติให้บริษัทซื้ออุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 จาก เอ ซี ที ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดหา

โครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2558 คณะกรรมการบริษัทมีมติเห็นชอบให้บริษัทดำเนินการโครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ตามข้อตกลงที่บริษัทกำหนดปี 2558 ทั้งนี้บริษัทได้มีประกาศโครงการประจำปี 2558 โดยให้พนักงานที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีอายุงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และมีผลประเมินการปฏิบัติงานย้อนหลัง 5 ปี เป็นค่าคะแนนเฉลี่ยต้องไม่เกิน 4.0 คะแนน เข้าร่วมโครงการฯ และเปิดรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่วันที่ 6 - 31 พฤษภาคม 2558 ซึ่งมีผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งสิ้น 955 คน คิดเป็นเงิน 2,093.71 ล้านบาท โดยให้พนักงานที่ได้รับอนุมัติตามโครงการฯ พ้นสภาพพนักงานตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2558

ส่วนแบ่งรายได้ นำส่งตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2553 ในมาตรา 84 วรรคสาม ระบุว่า เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้รัฐวิสาหกิจนำรายได้จากผลประกอบการในส่วนที่ได้รับในการให้อนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาตามวรรคสองที่รัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ทั้งนี้ไม่ว่าจะได้ดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้หักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนดเหลือเท่าใดให้ส่ง กสทช. เพื่อให้ กสทช. นำส่งเงินจำนวนดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

ตาม พรบ. กสทช. มาตรา 84 วรรคสาม มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2556 - วันที่ 30 กันยายน 2558 ให้บริษัทนำส่งส่วนแบ่งรายได้จากการดำเนินการตามการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาหลังหักค่าใช้จ่ายให้กับ กสทช. ค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหักลดหย่อนก่อนนำส่งให้ กสทช. ประกอบด้วย

- (1) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเฉพาะส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญา
- (2) ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ตามนโยบายของรัฐบาลและตามมาตรา 50 เฉพาะส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากอนุญาตสัมปทานหรือสัญญา
- (3) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2557 กระทรวงการคลังแจ้งหลักเกณฑ์ในการหักค่าใช้จ่ายตามมาตรา 84 วรรคสาม (3) และวิธีปฏิบัติในการนำส่งส่วนแบ่งรายได้ฯ บริษัทได้คำนวณเงินที่ต้องนำส่งสำนักงาน กสทช. ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม 2556 - 31 ธันวาคม 2558 เป็นเงินจำนวน 9,368.63 ล้านบาท โดยยังไม่ได้หักลดหย่อนในส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการให้บริการเพื่อสังคม ตามนโยบายรัฐบาล ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้บริษัทยังไม่ได้นำส่งเงินให้สำนักงาน กสทช. โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่ายทั้งจำนวน เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2557 บริษัททำหนังสือถึงกระทรวงการคลัง ขอให้ทบทวนหลักเกณฑ์ในการหักค่าใช้จ่ายและวิธีปฏิบัติในการนำส่งส่วนแบ่งรายได้ฯ

35 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
กำไร(ขาดทุน)ส่วนที่เป็นของบริษัท	(5,869.20)	1,955.36	(5,970.14)	1,850.10
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี (หน่วย : ล้านหุ้น)	600	600	600	600
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (หน่วย : บาท)	(9.78)	3.26	(9.95)	3.08

บริษัทไม่มีการออกหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดในระหว่างปี 2558 และ 2557

36 เครื่องมือทางการเงิน

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เงื่อนไขที่มีอยู่และเงินต้นตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดครบกำหนดชำระ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ไม่เกิน 1 ปี	405.79	405.79	405.79	405.79
เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	405.79	405.79	405.79	405.79
เกินกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	202.89	608.68	202.89	608.68
	<u>1,014.47</u>	<u>1,420.26</u>	<u>1,014.47</u>	<u>1,420.26</u>

มูลค่ายุติธรรมสุทธิ

มูลค่ายุติธรรมสุทธิของตราสารอนุพันธ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เป็นหนี้สิน	<u>162.22</u>	<u>365.64</u>	<u>162.22</u>	<u>365.64</u>

มูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคำนวณโดยใช้อัตราที่กำหนดโดยคู่สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศดังกล่าว และถือเสมือนว่าได้ยกเลิกสัญญาเหล่านั้น ณ วันที่ในรายงาน

หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นภายใต้สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap : FX Option with Contingent Payment) ในปี 2549 เพื่อเปลี่ยนเงินกู้ยืมสกุลเงินเยนให้เป็นเงินบาท โดยมีข้อผูกพัน คือ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิง ซึ่งหมายถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ณ 2 วันทำการก่อนวันชำระหนี้ในแต่ละงวดต่ำกว่า 72.50 บริษัทมีภาระจะต้องจ่ายส่วนเพิ่มตามเงื่อนไขของสัญญา Swap ซึ่งส่วนเพิ่มที่คำนวณได้จะต้องจ่ายชำระพร้อมกับการชำระหนี้งวดปกติทุกๆ ต่อมาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2558 The Royal Bank of Scotland plc. ซึ่งเป็นคู่สัญญาของสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ได้ออกรายการธุรกรรมสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของบริษัทไปยังธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทได้ลงนามในสัญญาการโอนย้ายธุรกรรมเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 โดยสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่บริษัทมีกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จะไม่มีข้อผูกพันดังกล่าวข้างต้น มีผลทำให้บริษัทไม่มีความเสี่ยงในหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นภายใต้สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

37 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทถูกควบคุมโดยกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นเพียงผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท บริษัทได้ดำเนินธุรกิจกับหน่วยงานราชการของรัฐบาลไทยและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้ควบคุมทั้งทางตรงและทางอ้อม (รวมเรียกว่า หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ) หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นลูกค้ารายสำคัญของบริษัท โดยรายการทางธุรกิจกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเหล่านี้เป็นไปตามปกติทางธุรกิจ บริษัทได้แสดงยอดรายได้และยอดลูกหนี้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นยอดรวม ยกเว้นรายการกับ บมจ.กสท แสดงเป็นรายการแยกต่างหาก เนื่องจากอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันและดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท

ความสัมพันธ์ที่บริษัทมีกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีการควบคุมร่วมกัน หรือเป็นกิจการที่มีรายการบัญชีกับบริษัท รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเฉพาะรายการที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายของบริษัท มีดังนี้

บริษัท	ลักษณะความสัมพันธ์
กระทรวงการคลัง	เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท
บริษัท กสท จำกัด (มหาชน)	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
หน่วยงานราชการของรัฐบาลไทยและรัฐวิสาหกิจ	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารกรุงไทย	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารออมสิน	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท เอ ซี ที โอบาย จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 98.57
บริษัท ทีโอที เอชอาร์เอสซี เซอร์วิส จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 25
บริษัท ทีโอที สปอร์ต คลับ จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 25
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 26
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 48.12
บริษัท เลนโซ่ดาต้าคอม จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 49
บริษัท โมบิล คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเอส จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 30
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 20

บริษัทมีการซื้อสินค้าและบริการกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ อาทิเช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การเดินทาง (ทางอากาศ รถไฟ รถประจำทาง) เชื้อเพลิง ไปรษณีย์ การเช่าอาคารและที่ดิน เป็นต้น ซึ่งเป็นรายการที่มีเงื่อนไขตามปกติทางธุรกิจ นอกจากนั้น บริษัทยังมีหน้าที่เก็บภาษี ซึ่งรวมถึงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีหัก ณ ที่จ่าย แทนรัฐบาลไทย โดยบริษัทไม่ได้รับค่าตอบแทนจากรัฐบาลไทยในการทำหน้าที่จัดเก็บภาษีดังกล่าว รายละเอียดค่าสินค้าและบริการข้างล่างนี้เกี่ยวกับหน่วยงานราชการ

และรัฐวิสาหกิจ ได้เปิดเผยเฉพาะรายการที่เกิดกับ บมจ.กสท เท่านั้น เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหนี้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นทั้งหมดได้ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหนี้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นในงบการเงินนี้

บริษัทมีเงินสด เงินฝากธนาคาร และตัวสัญญาใช้เงินกับธนาคารที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาล ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังมี เงินลงทุนในตั๋วเงินคลังของรัฐบาล และพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว และเงินลงทุนเพื่อได้ถอนหนี้สินระยะยาว กับธนาคารที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ มีจำนวน 20,274.94 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 25,094.75 ล้านบาท)

บริษัทไม่ได้เปิดเผยรายการกับพนักงาน ผู้บริหาร หรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว ของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เนื่องจากบริษัทไม่สามารถหายอดรวมของรายการดังกล่าวที่มีจำนวนมากและหลากหลาย อย่างไรก็ตาม รายการดังกล่าวมีเงื่อนไขตามปกติทางธุรกิจ

บริษัทเชื่อว่าการเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันในหมายเหตุนี้ได้แสดงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาอย่างพอเพียงแล้ว

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เฉพาะรายการที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายของ บริษัท

37.1 รายได้จากการให้บริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
รายได้จากการให้บริการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	31.98	40.39	31.98	40.39
- บริษัทย่อย	-	-	0.37	0.36
- บริษัทร่วม	0.43	1.52	0.43	1.52
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	4.20	21.19	4.20	21.19
หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ	2,506.50	7,380.68	2,506.50	7,380.68
	<u>2,543.11</u>	<u>7,443.78</u>	<u>2,543.48</u>	<u>7,444.14</u>
รายได้จากบริการโทรคมนาคมอื่น				
- กระทรวงการคลัง	17.20	22.63	17.20	22.63
- บริษัทย่อย	-	-	-	0.61
- บริษัทร่วม	-	7.67	-	7.67
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	62.04	65.20	62.04	65.20
หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ	3,149.29	5,388.73	3,149.29	5,388.73
	<u>3,228.53</u>	<u>5,484.23</u>	<u>3,228.53</u>	<u>5,484.84</u>

37.2 รายได้จากการให้บริการอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
- บริษัทย่อย	-	-	0.61	0.90
- บริษัทร่วม	0.14	-	0.14	-
	<u>0.14</u>	<u>-</u>	<u>0.75</u>	<u>0.90</u>

37.3 รายได้อื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
- บริษัทย่อย	-	-	11.57	20.00

37.4 การซื้อบริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ค่าบริการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	62.16	66.77	62.16	66.77
- บริษัทย่อย	-	-	825.77	673.64
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	328.14	168.33	328.14	168.33
	390.30	235.10	1,216.07	908.74

37.5 ยอดค้างชำระที่เกิดจากการซื้อและขายบริการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ลูกหนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	15.95	18.24	15.95	18.24
- บริษัทย่อย	-	-	0.69	0.17
- บริษัทร่วม	4.89	4.97	4.89	4.97
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	634.34	611.22	634.34	611.22
หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ	1,453.40	2,361.05	1,453.40	2,361.05
	2,108.58	2,995.48	2,109.27	2,995.65
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(5.14)	(4.79)	(5.14)	(4.79)
	2,103.44	2,990.69	2,104.13	2,990.86
ค่าเช่าที่ดินของราชพัสดุจ่ายล่วงหน้า				
- กระทรวงการคลัง	165.08	171.29	165.08	171.29
เจ้าหนี้การค้า				
- กระทรวงการคลัง	7.73	19.32	7.73	19.32
- บริษัทย่อย	-	-	305.21	16.00
- บริษัทร่วม	0.57	0.57	0.57	0.57
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	4.16	28.89	4.16	28.89
	12.46	48.78	317.67	64.78

๑๒

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เจ้าหนี้อื่น				
- กระทรวงการคลัง	0.21	0.21	0.21	0.21
- บริษัทย่อย	-	-	92.26	90.86
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	163.19	32.50	163.19	32.50
	<u>163.40</u>	<u>32.71</u>	<u>255.66</u>	<u>123.57</u>

37.6 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
บริษัทย่อย	-	-	45.75	60.43

37.7 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
เงินประกันสัญญา				
- บริษัทย่อย	-	-	4.53	10.27
- บริษัทร่วม	3.01	3.01	3.01	3.01
	<u>3.01</u>	<u>3.01</u>	<u>7.54</u>	<u>13.28</u>

37.8 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 18,101.19 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะบริษัท จำนวน 18,210.82 ล้านบาท ได้รวมค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ ซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่ผู้บริหารสำคัญได้รับหรือพึงได้รับจากบริษัทและกลุ่มบริษัท ซึ่งประกอบด้วยผลประโยชน์ระยะสั้น เช่น เงินเดือน โบนัส เบี้ยประชุม และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นใดที่ได้รับ โดยผู้บริหารสำคัญ หมายถึง คณะกรรมการบริษัท กรรมการผู้จัดการใหญ่ และรองกรรมการผู้จัดการใหญ่

ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ผลประโยชน์ระยะสั้น	36.69	46.63	36.52	45.97
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน				
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงาน				
รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ	1.00	1.00	1.00	1.00
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน	0.39	0.37	0.39	0.37
รวม	<u>38.08</u>	<u>48.00</u>	<u>37.91</u>	<u>47.34</u>

๑๒

ค่าใช้จ่ายบริหารอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
- บริษัทย่อย	-	-	310.87	383.33
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	3.02	-	3.02	-
	<u>3.02</u>	<u>-</u>	<u>313.89</u>	<u>383.33</u>

38 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพัน

38.1 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

38.1.1 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีคดีสัญญา

บริษัทเป็นจำเลยในคดีสัญญา คดีฐานละเมิด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เป็นจำนวนเงิน 76,294.67 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 : 75,264.19 ล้านบาท) ซึ่งมีคดีสำคัญ จำนวนเงิน 70,416.88 ล้านบาท ดังนี้

คดีพิพาทกับ ทูร คดีสำคัญประกอบด้วย

- ทูร ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการที่บริษัทนำบริการพิเศษมาใช้งานโครงข่ายของ ทูร (Access Charge) ทุนทรัพย์ 15,415.37 ล้านบาท ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2549 ให้บริษัทจ่ายส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2545 จำนวน 9,175.82 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินจำนวนดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2545 จนกว่าบริษัทจะชำระเสร็จสิ้น สำหรับส่วนแบ่งรายได้ตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2545 เป็นต้นไป ให้บริษัทแบ่งส่วนแบ่งรายได้ให้แก่ ทูร ในอัตราร้อยละ 50 ของผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทได้รับจริง เฉพาะส่วนที่นำมาผ่านโครงข่ายของ ทูร ตามสัญญา อย่างไรก็ตามฝ่ายกฎหมายของบริษัทได้ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว ต่อศาลปกครองแล้ว และศาลปกครองได้ประทับฟ้องเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2549 และ ทูร ได้ยื่นคัดค้านคำขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว แต่บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านโต้แย้งคำคัดค้านของ ทูร เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 โดย ทูร ได้ยื่นคำคัดค้านเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 และเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2555 ศาลปกครองกลางได้พิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2555 ทูร ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด และเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2556 บริษัทได้ยื่นแก้อุทธรณ์แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด อย่างไรก็ตาม ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ผู้บริหารของบริษัทจึงเชื่อมั่นว่า กระบวนการในการยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวไม่มีประเด็นเพียงพอที่ผลของคดีจะไม่เป็นเหตุให้บริษัทต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ให้ ทูร ตามจำนวนเงินที่ฟ้อง
- เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2548 ทูร ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหายและค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming call) โดยอ้างว่าบริษัทคำนวณไม่ถูกต้อง จำนวน 8,407.68 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ
- ทูร ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องส่วนแบ่งรายได้ค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศที่บริษัทได้รับจาก บมจ.กสท โดยอ้างว่าบริษัทนำหลักเกณฑ์และข้อมูลที่ไม่ถูกต้องมาใช้ในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ให้ ทูร ทุนทรัพย์ จำนวน 1,968.70 ล้านบาท บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2551 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2552 ทูร ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางคัดค้านอนุญาโตตุลาการฝ่ายบริษัท ศาลปกครองกลาง ยกคำร้องคัดค้านอนุญาโตตุลาการของ ทูร และ ทูร ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

คดีพิพาทกับ ทีทีแอนด์ที คดีสำคัญประกอบด้วย

- ทีทีแอนด์ที ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยอ้างว่าบริษัทนำและอนุญาตให้บุคคลอื่นนำบริการพิเศษมาผ่านโครงข่ายของ ทีทีแอนด์ที จึงเรียกค่า Access Charge เดิมทุนทรัพย์ขณะฟ้อง จำนวน 28,000 ล้านบาท และแก้ไขทุนทรัพย์ในภายหลังเป็น 23,777.99 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2551 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทชำระเงินให้ ทีทีแอนด์ที ตั้งแต่ปี 2536 จนถึงเดือนมีนาคม 2548 เป็นจำนวน 23,777.99 ล้านบาท กับผลประโยชน์ตอบแทนจากบริการพิเศษนับจากวันที่ 1 เมษายน 2548 เป็นต้นไปจนครบกำหนดเวลาตามสัญญา พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ MLR + 1 ของอัตราเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ของเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันที่ 8 เมษายน 2548 จนกว่าบริษัทจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 ทีทีแอนด์ที ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการข้างต้น อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ฝ่ายกฎหมายของบริษัทและพนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดได้ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว ต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- ทีทีแอนด์ที ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกค่าเสียหาย และเรียกส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและค่าดำเนินการการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงรักษาตู้พักปลายทางเพิ่ม โดยอ้างว่าบริษัทผิดสัญญา ร่วมการทำงาน ผิดข้อตกลงการทดสอบตลาดการใช้โทรศัพท์ทางไกลในประเทศ ผิดข้อตกลงแนบท้ายสัญญาเรื่องบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงจากตู้พักปลายทางถึงราวกันฟ้า และตกลงกับ บมจ.กสท ลดค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศโดยไม่ได้ตกลงกับ ทีทีแอนด์ที ทำให้ ทีทีแอนด์ที เสียหายและได้รับรายได้ไม่ครบถ้วน เดิมทุนทรัพย์ขณะฟ้อง จำนวน 753.48 ล้านบาท ต่อมา ทีทีแอนด์ที แก้ไขทุนทรัพย์เป็น 2,598.19 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 คณะอนุญาโตตุลาการ เสียข้างมากชี้ขาดให้บริษัทชำระเงินให้ ทีทีแอนด์ที จำนวน 2,553.71 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2552 ฝ่ายกฎหมายของบริษัทและพนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดได้ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางแล้ว และเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2553 ทีทีแอนด์ที ยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

คดีพิพาทกรณีบริษัท ไทยอีเลคทริคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (ไทยอีเลคทริค) บริษัท ทาร์เกต เน็ตเวิร์ค จำกัด (ทาร์เกต) และบริษัท เทเลเมติกส์ จำกัด (เทเลเมติกส์)

- ในไตรมาสที่ 4/2550 ไทยอีเลคทริค ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่าบริษัทผิดสัญญาเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ โดยอ้างว่าบริษัทไม่กำหนดเลขหมายโทรศัพท์ให้ ไทยอีเลคทริค ติดตั้งเปิดให้บริการ (กำหนด 10,000 เลขหมายในกำหนด 10 ปี แต่กำหนดให้เพียง 4,217 เลขหมาย เปิดให้บริการ 3,269 เลขหมาย) ทุนทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 2,780.06 ล้านบาท ประกอบไปด้วย ค่าเสียหาย ค่าขาดประโยชน์ ค่าเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ และ ดอกเบี้ย ต่อมาศาลแพ่งและศาลปกครองกลางมีความเห็นว่าเป็นสัญญาเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะนี้เป็นสัญญาทางปกครอง อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครอง ศาลแพ่งจึงมีคำสั่ง ให้โอนคดีไปยังศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2551 และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 ศาลปกครองกลางพิพากษาให้บริษัทชำระเงินจำนวน 0.74 ล้านบาท ให้ไทยอีเลคทริค บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2555 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด
- ไตรมาสที่ 3/2551 ทาร์เกต ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง กล่าวหาว่าบริษัทผิดสัญญาเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ โดยอ้างว่าบริษัทไม่กำหนดเลขหมายโทรศัพท์ให้ ทาร์เกต ติดตั้งเปิดให้บริการ (กำหนด 10,000 เลขหมายในกำหนด 10 ปี แต่กำหนดให้เพียง 4,675 เลขหมาย เปิดให้บริการ 4,675 เลขหมาย) ทุนทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 766.55 ล้านบาท ประกอบไปด้วย ค่าเสียหาย ค่าขาดประโยชน์ ค่าเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ และ ดอกเบี้ย ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2553 เทเลเมติกส์ ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่าบริษัทผิดสัญญาเช่าระบบไบแ่งหนึ่และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบ ทุนทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 3,269.68 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จำนวนเลขหมายเกิน 4 ล้านเลขหมาย ค่าบริหารและดำเนินการใช้ระบบไบแ่งหนึ่เป็นเวลา 57 เดือน ค่าเสียหายจากการใช้โปรแกรมของระบบไบแ่งหนึ่เพิ่มขึ้นเกินกว่าที่กำหนดในสัญญา ค่าเสียหายในการใช้ระบบบรรจุของเกินร้อยละ 40 ตามสัญญา ค่าพัฒนาแก้ไขและปรับปรุงระบบตลอดระยะเวลาที่เช่า ค่าเสียหายทางธุรกิจ และค่าเสียหายที่บริษัทไม่ส่งมอบระบบไบแ่งหนึ่คืนให้ เทเลเมติกส์ ต่อมา เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2553 บริษัทได้ยื่นคำให้การต่อสู้คดี และในวันที่ 9 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้โอนคดีไปยังศาลปกครองกลาง ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

คดีพิพาทกรณีบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC)

- เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัท และ ทูร์ ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 โดยเรียกจากบริษัท เป็นจำนวน 5,358.34 ล้านบาท เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2554 พนักงานอัยการได้ยื่นคำให้การต่อสู้คดีแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 เป็นจำนวน 433.73 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2556 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เป็นจำนวน 201.48 ล้านบาท เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2557 บริษัทได้ยื่นคำให้การต่อศาลปกครองกลางแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง (หมายเหตุ 39.1)

คดีพิพาทกรณีบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)

- เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 AIS ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกให้ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2551 จนถึงเดือน กันยายน 2555 โดยเรียกจากบริษัทเป็นจำนวน 1,527.45 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2556 พนักงานอัยการได้ยื่นคำคัดค้าน โดยให้เหตุผลในการปฏิเสธการชำระเงิน เนื่องจาก บมจ.กสท ปฏิบัติผิดสัญญาโดยยุติการชำระส่วนแบ่งรายได้ฯ ซึ่งบริษัทจะจ่ายชำระให้กับ AIS ได้ต่อเมื่อได้รับเงินส่วนแบ่งรายได้ฯ ดังกล่าวแล้ว (หมายเหตุ 9.1) ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ
- เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2533 บริษัทได้ทำสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (สัญญาอนุญาตฯ) ให้ AIS ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ NMT 900 และ GSM มีกำหนด 25 ปี นับแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2533 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 โดย AIS เป็นผู้ลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์ และจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้บริษัทตามอัตราที่ตกลงกันตามข้อ 30 ซึ่ง AIS ได้ส่งมอบเครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2556 AIS ได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกการส่งมอบทรัพย์สินในส่วนของเสาส่งสัญญาณ (Tower) ทั้งหมดจำนวน 13,198 ต้น โดยตีความว่าเสาส่งสัญญาณไม่ใช่เครื่องมือและหรืออุปกรณ์ตามที่ระบุในสัญญาอนุญาตฯ จึงไม่ต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดจากการนำเสาส่งสัญญาณไปหาประโยชน์ให้บริษัท เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 บริษัทได้มีหนังสือโต้แย้งและปฏิเสธว่ากรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทโดยทันทีที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้วตามสัญญาอนุญาตฯ ข้อ 4 จึงมีประเด็นโต้แย้งกรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณและส่วนแบ่งรายได้ค่าร่วมใช้เสาส่งสัญญาณ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2557 AIS ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อขอให้ชี้ขาดเรื่องกรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณ (Tower) และเรียกให้บริษัทจ่ายคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าร่วมใช้เสาส่งสัญญาณดังกล่าวที่ได้รับจาก AIS ตั้งแต่ต้นจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 เป็นจำนวน 516.31 ล้านบาท เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2558 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านและขอเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการขอให้ชี้ขาดให้ AIS ส่งมอบเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่ AIS ยังไม่นำส่งอีก จำนวน 1,429 ต้น โดย AIS อ้างว่าเป็นเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่เช่ามาจากบริษัท แฟกซ์ไลท์ จำกัด (FXL) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ AIS และส่วนที่ยังไม่ส่งมอบที่อาจพบภายหลัง โดยบริษัทมีความเชื่อมั่นว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่ AIS ใช้ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 MHz เป็นรายการอุปกรณ์ที่ต้องนำส่งให้บริษัทตามสัญญาอนุญาตฯ ข้างต้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

คดีพิพาทกรณีบริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (จัสมินา)

- เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2534 บริษัทได้ทำสัญญาร่วมลงทุนสร้างโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ (Submarine Optical Fibre Cable Project) กับบริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (จัสมินา) มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี โดยบริษัท จัสมินา จะได้รับส่วนแบ่งรายได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขภายใต้กรอบสัญญา โดยวิธีการคำนวณรายได้ตามที่กำหนดในสัญญามี 2 วิธี คือ ค่ารวมรายได้จริงที่เกิดจากการเปิดบริการ หรือคำนวณรายได้ตามสูตรคำนวณ ทั้งนี้ให้วิธีที่บริษัทได้ประโยชน์ดีกว่า โดยในขณะนั้นการหารายได้จริงจากการเปิดให้บริการยังไม่อาจทำได้ บริษัทจึงเลือกวิธีการคำนวณรายได้ตามสูตรไปก่อน ต่อมาเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2551 บริษัทได้ประชุมร่วมกับจัสมินา และมีมติร่วมกันว่า บริษัทจะใช้วิธีการคำนวณรายได้จริงที่เกิดจากการเปิดบริการ โดยการ

ตรวจวัดกราฟฟิคที่เปิดให้บริการ โดยให้ผลตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 เป็นต้นไป อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2552 จัสมินา ได้โต้แย้งว่าการวัดรายได้ที่เกิดขึ้นจริงโดยการตรวจวัดกราฟฟิคนั้นไม่สมบูรณ์ จึงคำนวณส่วนแบ่งรายได้ตามสูตรการคำนวณเช่นเดิม จึงทำให้เกิดเป็นข้อพิพาทเนื่องจาก บริษัทได้ระงับการชำระส่วนแบ่งรายได้ตั้งแต่เดือน กันยายน 2551 - ตุลาคม 2554 ต่อมาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 จัสมินา ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัททำการชำระส่วนแบ่งรายได้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 - ตุลาคม 2554 รวมดอกเบี้ย เป็นเงินทั้งสิ้น 3,395.35 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2558 บริษัทได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ดำเนินการเพื่อต่อสู้คดีแทน โดยได้ยื่นคำคัดค้านไปยังสถาบันอนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2558 ทั้งนี้ฝ่ายกฎหมายของบริษัทเชื่อมั่นว่าบริษัทไม่มีภาระที่ต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ตามคำฟ้องแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามบริษัทได้บันทึกส่วนของค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากผลสรุปของกระบวนการพิจารณาตัดสินดังกล่าวไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่ง ตามที่เห็นว่าเหมาะสม

นอกจากนี้ในการต่อสู้คดีอื่นๆ สำนักงานกฎหมายของบริษัทได้ดำเนินการทั้งพยานบุคคล และพยานเอกสารอย่างครบถ้วน มิได้มีการเสียเปรียบในรูปคดี ดังนั้น บริษัทจึงเชื่อมั่นว่าไม่มีเหตุที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่ฟ้อง และไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในงบการเงินนี้ แต่ทั้งนี้ผลของคดีขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของศาลเป็นสำคัญ

38.1.2 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9.1 บริษัทไม่ได้บันทึกค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ซึ่งอาจเกิดจากรายได้ ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่เป็นกรณีพิพาทกับ บมจ.กสท และบริษัทเอกชนคู่สัญญาของ บมจ.กสท ในส่วนที่บริษัทยังไม่ได้บันทึกเป็นรายได้ในงบการเงินนี้ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ว่ากรมสรรพากรแจ้งว่าหากบริษัทได้มีการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่กับคู่สัญญาตามสัญญาให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวแล้ว บริษัทย่อมมีสิทธิเรียกร้องในหนี้ค่าบริการที่เกิดขึ้น แม้ว่าบริษัทยังไม่ได้รับรู้รายได้ค่าเชื่อมโยงเนื่องจากยังเป็นข้อพิพาทกับคู่สัญญาก็ตาม บริษัทต้องนำรายได้ค่าเชื่อมโยงดังกล่าวมาคำนวณเป็นรายได้ของบริษัท ตามมาตรา 65 วรรค 2 แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับข้อ 2 ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป.1/2528 เรื่อง การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2528 ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2555 สำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ กรมสรรพากร ได้ตอบข้อหารือของบริษัทเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีรายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Access Charge) ที่บริษัทไม่ได้รับรู้รายได้ข้างต้น สรุปได้ว่าหากบริษัทมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะทำให้สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ และไม่อาจกำหนดจำนวนหนี้ที่แน่นอนได้ บริษัทก็ต้องนำค่าเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวมารวมคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร

38.1.3 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม

กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเกิดจากการนำส่งส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายหลังหักภาษีสรรพสามิตแล้ว

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 ได้เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อหักค่าภาษีสรรพสามิตออกจากส่วนแบ่งรายได้ที่คู่สัญญาจะต้องนำส่งให้คู่สัญญาภาครัฐ ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ดังนั้น AIS จึงได้นำส่งส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้บริษัทในจำนวนที่หักภาษีสรรพสามิตแล้ว ซึ่งรายรับจากส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวบริษัทได้คำนวณนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามฐานภาษีรายรับที่ได้รับจริง ภายหลังจากหักภาษีสรรพสามิต โดยบริษัทได้หารือแนวทางปฏิบัติกับกรมสรรพากรในขณะนั้นแล้ว อย่างไรก็ตามระหว่างงวดปี 2550 กรมสรรพากรได้แจ้งว่าบริษัทต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ถูกหักจากส่วนแบ่งรายได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2546 - เดือนพฤศจิกายน 2550 ซึ่งคำนวณเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มได้เป็นจำนวน 2,202.38 ล้านบาท และบริษัทยังมีภาระเบี้ยปรับและเงินเพิ่มสิ้นสุดถึงวันที่ชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวนประมาณ 3,152.05 ล้านบาท ซึ่งกรมสรรพากรนำไปหักลบกับภาษีซื้อที่บริษัทขอคืนจำนวน 322.80 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 108.52 ล้านบาท เบี้ยปรับและเงินเพิ่มจำนวน 214.28 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2551 คณะกรรมการบริษัทมีมติให้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มที่ถูกประเมินส่วนที่เหลือจำนวน 2,093.86 ล้านบาท (2,202.38 - 108.52) เพื่อเป็นการลดภาระเงินเพิ่ม พร้อมทั้งให้บริษัทยื่นอุทธรณ์ และนำที่ดินและอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จำนวน 2,951.67 ล้านบาท (หมายเหตุ 15, 16) ไปจดทะเบียนจำนองเพื่อเป็นหลักประกันในการขอทุเลาการเสียภาษีในส่วนของเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ซึ่งบริษัทได้

ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 2,093.86 ล้านบาท ในเดือนกันยายน 2551 และได้รับอนุมัติในการทุเลาการเสียภาษีเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 แม้ว่าฝ่ายบริหารของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีและบริษัทไม่จำเป็นต้องจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มนี้ต่อกรมสรรพากร แต่เนื่องจากบริษัทมีความไม่แน่นอนในการที่จะได้รับเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่จ่ายไปแล้วคืน และบันทึกภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืนจำนวน 322.80 ล้านบาท โดยแสดงรวมอยู่ในในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น และได้ตั้งค่าเผื่อภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืนทั้งจำนวนแล้ว (หมายเหตุ 11) อย่างไรก็ตามบริษัทยังมีภาระเบี่ยปรับและเงินเพิ่มในส่วนที่เหลืออีกประมาณ 2,937.77 ล้านบาท (3,152.05 - 214.28) เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2554 บริษัทได้รับแจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ข้างต้นจากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งได้วินิจฉัยยืนตามการประเมินของเจ้าพนักงานประเมินกรมสรรพากร ต่อมาเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลภาษีอากรกลางเพื่อเพิกถอนการประเมินภาษีอากรและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และให้คืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี่ยปรับ และเงินเพิ่มพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย รวมทุนทรัพย์ 5,356.58 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2555 ศาลภาษีอากรกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องคดีที่บริษัทฟ้องกรมสรรพากร กรณีมีคำสั่งประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2556 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา อย่างไรก็ตามที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทไม่น่าจะต้องชำระภาษีอากรตามที่ ถูกประเมิน เพราะได้ถือปฏิบัติตามกฎหมายประมวลรัษฎากรในหลักความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มครบถ้วนแล้ว ดังนั้น บริษัท จึงไม่ได้บันทึกรายการหนี้สินสำหรับเบี่ยปรับและเงินเพิ่มส่วนที่เหลือในงบการเงินนี้

38.1.4 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ

เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2553 กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ และค่าธรรมเนียม เลขหมายโทรคมนาคมที่เพิ่มขึ้นของเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษที่บริษัทจัดสรรให้รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน จำนวน 137 เลขหมาย ระหว่างเดือนสิงหาคม 2548 ถึงเดือนสิงหาคม 2551 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 656.51 ล้านบาท ซึ่งการเรียกเก็บดังกล่าว กสทช. อ้างว่า เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมชั่วคราว และ หลักเกณฑ์ในการจัดสรรและอนุญาตให้ใช้เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทไม่ต้อง จ่ายชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าว เนื่องจากบริษัทได้นำส่งรายละเอียดข้อมูลของผู้ใช้บริการเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษทั้งหมดให้กับ กสทช. ทราบแล้ว กสทช. จึงควรเป็นผู้ดำเนินการจัดการและบริหารเลขหมายโทรคมนาคมแทนบริษัท รวมทั้งดำเนินการแจ้งและเรียก เก็บค่าธรรมเนียมการใช้เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษโดยตรงจากผู้ใช้เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ และบริษัทได้ทำหนังสือแจ้งตอบ ปฏิเสธการชำระเงินต่อ กสทช. และเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554 บริษัทได้ฟ้อง กสทช. เพื่อเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ กสทช. บังคับให้บริษัทชำระเงินค่าเลขหมายโทรคมนาคมดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2557 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องของบริษัท บริษัทจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2558 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2558 กสทช. ได้ยื่นเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วน ราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) เป็นผู้พิจารณาเนื่องจากเป็นคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ และ กยพ. ได้มีหนังสือถึงบริษัท เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ให้เข้าชี้แจงและทำคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมส่งมอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้พนักงาน อัยการภายในวันที่ 22 กันยายน 2558 เพื่อขอตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารให้ได้ข้อยุติก่อนทำคำวินิจฉัยต่อไป ดังนั้น บริษัทจึง ไม่ได้บันทึกหนี้สินสำหรับค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษที่ถูกเรียกเก็บดังกล่าวไว้ในงบการเงินนี้

38.1.5 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นกรณีค่าธรรมเนียม USO ปี 2554

กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2558 เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียม USO ย้อนหลังของปี 2554 (1 มกราคม 2554 - 30 พฤษภาคม 2555) กรณีผู้รับใบอนุญาตแบบที่ 2 ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเองและแบบที่ 3 บริษัทมีความเห็นว่าในระบอบเวลาดังกล่าว กสทช. ไม่ได้กำหนดแผนการจัดให้มีการบริการ USO รวมทั้งไม่ได้กำหนดอัตราที่ต้องนำส่งให้กับกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทจึงมีหนังสือถึง กสทช. เพื่อขอ ยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าว และยังไม่รับรู้หนี้สินรายการนี้ ซึ่งเบื้องต้นคำนวณได้ประมาณ 2,083 ล้านบาท

38.2 ภาระผูกพัน

38.2.1 ภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุน

รายจ่ายฝ่ายทุนที่ถือเป็นภาระผูกพัน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน แต่ยังไม่เข้าเงื่อนไขรับรู้เป็นหนี้สินในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	883.47	1,081.58	883.47	1,081.58

38.2.2 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่บริษัทเป็นผู้เช่า

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2558	2557	2558	2557
ภายใน 1 ปี	803.88	1,208.89	803.88	1,208.89
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	2,563.41	2,703.12	2,563.41	2,703.12
เกินกว่า 5 ปี	-	625.00	-	625.00
	3,367.29	4,537.01	3,367.29	4,537.01

39 ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่ายกับ

39.1 บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC)

เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2550 DTAC ซึ่งเป็นคู่สัญญาของ บมจ.กสท ภายใต้สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยดำเนินการให้ผู้ให้บริการเลขหมายของ DTAC ที่ได้รับจัดสรรใหม่ จาก กสทช. จำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย เข้าถึงการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทได้ และห้ามมิให้บริษัทเรียกเก็บค่าตอบแทน ภายใต้ข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย แต่ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในอัตราที่บริษัทกำหนดและได้รับอนุมัติ จาก กสทช. ซึ่งใช้กับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมทุกราย นอกจากนี้ DTAC ได้ขอให้บริษัทชดเชยค่าเสียหายจากการไม่ได้เชื่อมต่อ โครงข่ายบริษัท ได้แก่ ค่าธรรมเนียมเลขหมายที่ได้ชำระให้แก่ กสทช. เป็นรายเดือน เดือนละ 3 ล้านบาท นับจากกลางเดือนธันวาคม 2549 ค่าเสียหายจากการที่ประชาชนไม่มาขอรับบริการ จำนวน 15 ล้านบาทต่อวัน นับจากวันฟ้อง ค่าเสียหายต่อชื่อเสียงที่บริษัท ทำให้สาธารณชนไม่เชื่อมั่นในการให้บริการของ DTAC จำนวน 70 ล้านบาท เป็นต้น และเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2550 ศาลปกครองกลาง มีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยให้บริษัทดำเนินการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้ เลขหมายโทรศัพท์ที่ DTAC ได้รับการจัดสรรจาก กสทช. สามารถติดต่อกับเลขหมายโทรคมนาคมของบริษัทได้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด หรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตามบริษัทได้ยื่นขอทุเลาพร้อมอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองข้างต้นต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2550 แล้ว โดยเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2550 ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งศาลปกครองกลาง โดยมีความเห็นว่าคำสั่งของศาลปกครองกลางเป็นคำสั่งที่ชอบแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ บริษัททำการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมโดยจัดทำ OFFICE DATA และเปิด TRANSLATOR เพื่อให้เลขหมายโทรคมนาคมใหม่ที่ ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุมัติจัดสรรจาก กสทช. จำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ในวันที่สุดคดีถึงที่สุด และให้บริษัท ชำระค่าสินไหมทดแทนกับ DTAC จำนวน 1 ล้านบาท และให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

๑๒

ก่อนคำพิพากษามีผลบังคับต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ซึ่งเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2552 บริษัทยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 กสทช. มีคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ที่ 1/2550 โดยให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง และต้องเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เริ่มต้นเจรจา หากบริษัทไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ย่อมเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม 2544 ซึ่ง กสทช. อาจมีคำสั่งบังคับทางปกครองตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ได้ต่อไป ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการต่อสู้ทางกฎหมายมาโดยตลอด ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 กสทช. ได้แจ้งให้บริษัทชำระค่าปรับวันละ 60,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งครบถ้วนโดยการเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับ DTAC ซึ่งเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 บริษัทได้ทำหนังสือแจ้งให้ DTAC เข้าหารือเพื่อเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัท และได้จ่ายค่าปรับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนถึงวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 ให้แก่ กสทช. แล้ว อย่างไรก็ตามบริษัทยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการเจรจากับ DTAC ได้ และเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2551 DTAC ได้ทำหนังสือถึง กสทช. เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดเงื่อนไขที่ตกลงไม่ได้ดังกล่าว โดยมีข้อเรียกร้องข้อหนึ่งให้เลขาธิการ กสทช. พิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 60,000 บาท ให้บริษัทชำระต่อไปจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของ กสทช. (ถ้ามี) ครบถ้วน เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2551 กสทช. ชี้ขาดให้บริษัททำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับ DTAC ให้ครอบคลุมเลขหมายโทรคมนาคมทั้งหมดที่ DTAC มีสิทธิในการนำออกให้บริการโดยชอบด้วยกฎหมาย ขณะนี้บริษัทและ DTAC อยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อทำสัญญา

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553 เลขาธิการ กสทช. ได้มีหนังสือเตือนให้บริษัทดำเนินการตามคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ 4/2551 ของ กสทช. โดยการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดแล้วหากไม่ปฏิบัติตามเลขธิการ กสทช. จะใช้อำนาจตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดให้บริษัทชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 20,000 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2553 เลขาธิการ กสทช. มีหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการ กสทช. ให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน หากบริษัทจะโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอนคำสั่งขาดดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2553 ซึ่ง กสทช. ยื่นคำให้การและบริษัทยื่นคำคัดค้านคำให้การแล้ว และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ศาลปกครองกลางได้พิพากษายกฟ้องคำฟ้องของบริษัท บริษัทจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2555 ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556 กสทช. ได้แจ้งให้บริษัทปฏิบัติให้ถูกต้องเกี่ยวกับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกรณีไม่เข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC โดยอ้างคำพิพากษาของศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ข้างต้น และกำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 20,000 บาท จนกว่าบริษัทจะเข้าทำสัญญาแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2556 บริษัทได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อ กสทช. วันที่ 18 สิงหาคม 2557 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์การบังคับตามคำสั่งหรือกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัท และ ทรุ ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกบริษัท และ ทรุ ให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 โดยเรียกจากบริษัทเป็นจำนวน 5,358.34 ล้านบาท ซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำให้การเพื่อต่อสู้คดีแล้วเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2554 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง และเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 เป็นจำนวน 433.73 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2556 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เป็นจำนวน 201.48 ล้านบาท เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2557 บริษัทได้ยื่นคำให้การต่อศาลปกครองกลางแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง (หมายเหตุ 38.1.1) ^{๑๒}

39.2 บริษัท โทร มูฟ จำกัด (TRUE Move)

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2550 TRUE Move ซึ่งเป็นคู่สัญญาของ บมจ.กสทฯ ภายใต้สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ อีกรายหนึ่ง ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยดำเนินการให้ผู้ให้บริการเลขหมายของ TRUE Move ที่ได้รับจัดสรรใหม่จาก กสทฯ. จำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย เข้าถึงการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทได้ และห้ามมิให้บริษัทเรียกเก็บ ค่าตอบแทนภายใต้ข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย แต่ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในอัตราที่บริษัทกำหนด และได้รับอนุมัติจาก กสทฯ. ซึ่งใช้กับผู้ประกอบการโทรคมนาคมทุกราย นอกจากนี้ TRUE Move ได้ขอให้บริษัทชดใช้ค่าเสียหาย จากการไม่ได้เชื่อมต่อโครงข่ายบริษัท ได้แก่ ค่าธรรมเนียมเลขหมายที่ได้ชำระให้แก่ กสทฯ. เป็นรายเดือน เดือนละ 3 ล้านบาท นับจาก กลางเดือนตุลาคม 2549 ค่าเสียโอกาสจากการที่ประชาชนไม่มาขอรับบริการ จำนวน 14 ล้านบาทต่อวันนับจากวันฟ้องค่าเสียหาย ต่อข้อเสียหายที่บริษัททำให้สาธารณชนไม่เชื่อมั่นในการให้บริการของ TRUE Move จำนวน 70 ล้านบาท เป็นต้น และเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2550 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยให้บริษัทดำเนินการ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้เลขหมายโทรศัพท์ที่ TRUE Move ได้รับการจัดสรรจาก กสทฯ. สามารถติดต่อกับ เลขหมายโทรคมนาคมของบริษัทได้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตามบริษัทได้ยื่นขอทุเลา พร้อมอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองข้างต้นต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2550 แล้ว โดยเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2550 ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งศาลปกครองกลาง โดยมีความเห็นว่าคำสั่งของศาลปกครองกลางเป็นคำสั่งที่ชอบแล้ว ต่อมา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้บริษัททำการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมโดยจัดทำ OFFICE DATA และเปิด TRANSLATOR เพื่อให้เลขหมายโทรคมนาคมใหม่ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุมัติจัดสรรจาก กสทฯ. จำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ในวันที่คดีถึงที่สุดและให้บริษัทชำระค่าสินไหมทดแทนกับ TRUE Move จำนวน 1 ล้านบาท และ ให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนคำพิพากษามีผลบังคับต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ซึ่งเมื่อ วันที่ 27 มีนาคม 2552 บริษัทยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2550 กสทฯ. มีคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ TRUE Move ที่ 2/2550 โดยให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ TRUE Move ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับคำสั่งขาด และต้องเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เริ่มต้นเจรจา ขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจา

40 ข้อพิพาทกับ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีคดีความที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนี้

40.1 กรณีบริษัทเป็นโจทก์ฟ้อง AIS จำนวน 5 คดี ดังนี้

- กรณีผิดสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (สัญญาอนุญาตฯ) กรณีส่งผลประโยชน์ที่ไม่ครบตามสัญญา ตั้งแต่ มกราคม 2546 - 2550 ทุนทรัพย์ จำนวน 31,462 ล้านบาท (หมายเหตุ 9.3)
- กรณีผิดสัญญาอนุญาตฯ เรียกร้องให้ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้จากการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมพร้อม ภาษีมูลค่าเพิ่มของปีดำเนินการที่ 17 - 22 ทุนทรัพย์ จำนวน 27,788.08 ล้านบาท (หมายเหตุ 9.3)
- กรณีฟ้องให้ AIS หยุดดำเนินการถ่ายโอนลูกค้าจากระบบ AIS 900 MHz เป็นโครงข่าย AWN 2100 MHz เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557 บริษัทได้ยื่นเสนอข้อเรียกร้องต่อสถาบันอนุญาตอุตสาหกรรมขอให้คณะอนุญาตอุตสาหกรรมวินิจฉัยชี้ขาดให้ AIS หยุด การกระทำที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายอนุญาตให้ดำเนินการ พร้อมทั้งเรียกร้องให้ AIS จ่ายค่าเสียหายหรือชดใช้ เงินจำนวน 9,126.02 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี รวมถึงชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการ ดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นอนุญาตอุตสาหกรรม

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2558 บริษัทได้ทำหนังสือถึงอัยการสูงสุดช่วยดำเนินคดี โดยเรียกร้องให้ AIS และ AWN โอนย้ายเลขหมาย ในระบบ AIS 900 MHz ที่โอนไปไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับมาในโครงข่ายระบบ AIS 900 MHz โดยเลขหมายดังกล่าว AIS ต้อง

ส่งมอบคืนให้บริษัทเมื่อสิ้นสุดสัญญา พร้อมเรียกร้องค่าความเสียหายจากการกระทำละเมิด ต่อมาเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2559 สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งให้โอนสำนวนพร้อมเอกสารทั้งหมดในคดีไปยังสำนักงานคดีแพ่ง สำนักงานอัยการสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการของสำนักงานอัยการสูงสุด

- กรณีผิดสัญญาอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ทำสัญญาเช่าสถานที่ต่อเนื่องหลังสัญญาอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง ซึ่งกำหนดให้ AIS ดำเนินการจัดหาสถานที่และทำสัญญาเช่าสถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ตามสัญญาอนุญาโตตุลาการ ต่อเนื่องไปอีก 2 ปี หลังจากทำสัญญาอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง ซึ่ง AIS ไม่ได้ดำเนินการขยายระยะเวลาเช่าดังกล่าว และเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ทุนทรัพย์ จำนวน 1,910.84 ล้านบาท
- กรณี AIS ไม่ยินยอมชำระค่าร่วมใช้เสาอากาศของบริษัทปี 2557 - 2558 ตามอัตราค่าบริการใหม่ โดยบริษัทได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเช่าหรือใช้พื้นที่และทรัพย์สิน ซึ่งได้แจ้งให้ AIS ทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงอัตราดังกล่าวเป็นหนังสือล่วงหน้าตามสัญญาอนุญาโตตุลาการ ที่ระบุไว้ แต่ AIS เพิกเฉยไม่ชำระค่าร่วมใช้เสาอากาศให้ครบถ้วนตามการเปลี่ยนแปลงอัตราดังกล่าว จึงเป็นการผิดสัญญาอนุญาโตตุลาการ ต่อบริษัท เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2558 บริษัทยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง ทุนทรัพย์ จำนวน 79.04 ล้านบาท
- กรณี AIS แกะสัญญาอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 6 และครั้งที่ 7 สืบเนื่องมาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บริษัทแจ้งให้ AIS จ่ายส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Pre paid card) และจ่ายส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่กรณีอนุญาโตตุลาการให้ใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) ระหว่างผู้ให้บริการรายอื่น ให้เป็นไปตามสัญญาหลัก และเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทกับสถาบันอนุญาโตตุลาการ ทุนทรัพย์ จำนวน 62,773.95 ล้านบาท

40.2 กรณี AIS เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท จำนวน 4 คดี ดังนี้

- กรณีบริษัทไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ AIS ชำระเงินจำนวน 17,803.38 ล้านบาท และห้ามมิให้บริษัทเรียกเงินใดๆ จากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหนังสือค้ำประกันรายได้ขั้นต่ำของปีที่ 17 - 20 (หมายเหตุ 9.3)
- กรณีให้สัญญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทคืนหนังสือค้ำประกันปีที่ 17 - 21 ทุนทรัพย์ 106.98 ล้านบาท
- กรณีให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย ทุนทรัพย์ จำนวน 1,527.45 ล้านบาท (หมายเหตุ 38.1.1)
- กรณีให้สถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดเรื่องกรรมสิทธิ์ในเสาส่งสัญญาณ (Tower) และเรียกร้องให้บริษัทจ่ายค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าร่วมใช้เสาพร้อมดอกเบี้ย ทุนทรัพย์ จำนวน 516.31 ล้านบาท (หมายเหตุ 38.1.1)

41 การอนุมัติงบการเงิน

คณะกรรมการบริษัทอนุมัติให้ออกงบการเงินในวันที่ 24 พฤษภาคม 2559